

Årsrapport 2012

Innholdsfortegnelse

LYSE	
Kort om Lyse	3
Lyse – sentrale hendelser i 2012	4

STYRE OG LEDELSE	
Styrende organer våren 2012	89
Konsernledelse	90

ÅRSRAPPORT	
Nøkkeltall	6
Årsberetning	8
Erklæring	15
Resultatregnskap	16
Balanse	17
Utvidet konsolidert resultatregnskap	18
Kontantstrømpstilling	20
Endringer i konsernets egenkapital	21
Revisors beretning	22

Noter til regnskapet:	
1. Generell informasjon	24
2. Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene	24
3. Finansiell risikostyring	32
4. Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger	45
5. Forretningsområder	46
6. Varige driftsmidler	52
7. Immatrielle eiendeler	54
8. Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	56
9. Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	60
10. Derivater	61
11. Kundefordringer og andre fordringer	64
12. Varer	65
13. Kontanter og kontantekvivalenter	65
14. Aksjekapital og overkurs	66
15. Egenkapital	67
16. Leverandørgjeld, annen kortsiktig gjeld og avsetninger	68
17. Lån	68
18. Utsatt skatt	71
19. Pensjoner	73
20. Annen langsiktig gjeld og avsetninger	76
21. Netto tap / (gevinster)	77
22. Inntekter	78
23. Andre driftskostnader	79
24. Lønn	80
25. Finansinntekter / kostnader	81
26. Skattekostnad	82
27. Pantstillelser og garantier	83
28. Finansiell leasing	83
29. Betingede utfall	84
30. Foretaksintegrasjon	84
31. Ikke balanseførte forpliktelser	84
32. Nærstående parter	85
33. Selskaper som inngår i konsolideringen	86
34. Hendelser etter balansedagen	87

Kort om Lyse

Konsernets virksomhet

Lyse er et norsk industrikonsern innenfor energi og telekommunikasjon med tilhørende infrastruktur. Lyse eies av 16 kommuner i Sør-Rogaland. Virksomheten omfatter produksjon og salg av energi- og telekomprodukter, samt bygging og drift av infrastruktur. Konsernet har sin hovedvirksomhet og sitt hovedmarked i Sør-Rogaland, men leverer også tjenester i et nasjonalt marked der Lyse leverer bredbåndstjenester til samarbeidspartnere. Lyses aksjonærer legger til grunn et langsiktig, industrielt perspektiv for utviklingen av konsernet. Lønnsomhet og avkastning fra virksomheten prioriteres høyt.

Posisjon og visjon

Lyse skal forenkle kundenes hverdag med nyttige, trygge og framtidsrettede produkter og tjenester.

Lyse skal være et nyskapende, samfunnsbevisst og kundeorientert energi- og telekommunikasjons-selskap. Konsernet skal sikre en sterk markedsposisjon gjennom en godt utbygd infrastruktur og et variert tilbud av produkter og tjenester.

Verdier

Lyse skal være en tydelig, ansvarlig og modig lagspiller.

Lyse – sentrale hendelser i 2012

Januar

PARTNERTREFF I ALTIBOX. Ti år med fiber ble markert med tidenes største Altibox Forum i Stavanger.

NY BESØKSREKORD PÅ LYSE.NO. I januar ble det satt ny besøksrekord på lyse.no, med over 500 000 besøkende på en måned.

Februar

ALTIBOX KÅRET TIL EUROPAS BESTE FIBEROPERATØR. Organisasjonen Fibre to the home Europe kårer Altibox til Europas beste fiberoperatør for gründerkreativitet og suksess i et tøft konkurransemarked.

HURTIGLADESTASJON PÅ BYRKJEDAL. Lyse annonserer at de vil bygge en hurtigladestasjon på Byrkjedal, som vil fjerne noe av rekkeviddeangsten potensielle norske elbilkjøpere har.

NYTT NETTSELSKAP. Olje- og energidepartementet gir konsesjon til opprettelsen av det nye selskapet Lyse Sentralnett, som er et samarbeid mellom Lyse og Statnett om å bygge ny sentralnettlinje inn til Nord-Jæren.

Mars

NY VERDENSREKORD. Altibox setter under spilltreffet The Gathering igjen verdensrekord i dataoverføringshastighet med 200 gigabits per sekund, en dobling av verdensrekorden som ble satt i 2011.

GIGANTAVTALE FOR SKANGASS. Skangass signerer en avtale med svenske Preem i Lysekil om levering av inntil 200 000 tonn LNG i året. Dette tilsvarer en årlig kontraktsverdi på omtrent en milliard kroner de neste 15 årene.

PARTNERSKAPET UTVIDES. Altibox Telekom og Energiselskapet Buskerud kjøper sammen selskapet BØF, som

leverer internett, tv og telefoni til Røyken og Hurum. Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk signerer avtale om distribusjon av Altibox i to nye år.

April

POSTBILER PÅ BIOGASS. De første 200 av i alt 1300 postbiler som skal gå på biogass fra Lyse ruller ut på veiene.

KUNDESENTERET GODT LIKT. Etter tiltak for å gi bedre svar og kortere ventetid får Lyses kundesenter den høyeste kundescore siden 2008.

Mai

NYE STRØMAVTALER. Lyse velger etter tilbakemeldinger fra kunder å gi de med spotpris eller variabel pris en ny avtale kalt Lyse Innkjøpspris. Kundene betaler da det samme som Lyse betaler for strømmen.

TI ÅR MED FIBER. 31. mai 2002 begynte Lyse sin fibersatsing. Da var målet 28 000 kunder innen 2017. Ved årsskiftet 2012/13 hadde Altibox passert 300 000 kunder.

Juni

OMORGANISERING I LYSE. Omorganiseringen våren 2012 består av flere tiltak. Blant annet blir produktusene kommersialisert og det gjøres endringer i Lyse Elnett og Lyse Infra.

ÅRETS MOBILE SELSKAP. Altibox blir av en fagjury tildelt prisen for årets mobile selskap for sin innsats for å bringe mobile løsninger til et bredt lag av brukere.

NETTBRETT I INFRA. Nettbrett med enklere tilgang til arbeidsordre rulles ut til alle montører i Lyse Infra.

Juli:

VINDKONSESJON FOR MÅKAKNUTEN. Lyse får konsesjon for vindkraftverket Måkaknuten. I tillegg gis det konsesjon for Skinansfjellet og Bjerkreim, to andre vindparker Lyse er medeier i.

STORKONTRAKT MED KOMMUNER. Lyse lander en kontrakt om å levere internett, tv og telefoni til i alt 400 lokasjoner i kommunene Stavanger og Sandnes.

August:

LINJETRASÉALTERNATIVER LEGGES FRAM. Lyse og Statnett legger fram fem forslag til traséer for ny sentralnettlinje til regionen.

KONGELIG BESØK PÅ ONS. Kong Harald besøker Lyses stand under ONS, der temaet er Smart Energy Region.

September:

ØKT KAPASITET PÅ FINNØY. En ny 25 MVA transformator blir satt opp på Finnøy. På sikt skal denne også levere strøm gjennom Finnfast til Rennesøy og via Sjernerøy mot Hjelmeland.

FORTSETTER SAMARBEID MED KONSERTHUSET. Lyse leverer energiløsninger, internett og tv til Stavanger konserthus, og fortsetter med det et godt samarbeid.

Oktober:

NYTT MOBILPRODUKT FRA ALTIBOX. Altibox Loop gjør at kunden kan ringe fra mobiltelefonen via trådløst nett og hjemmetelefonen til hjemmetelefonitakst hvor som helst i verden.

GRØNT LYS FOR SMARTSATSING. 25. oktober godkjenner konsernstyret opprettelsen av Lyse Smart AS, som skal selge smarthusløsninger til Lyses nettkunder.

FORUS ENERGIGJENVINNING ÅPNET. – Dette er et miljøprosjekt for framtiden, sier nestleder i energi og miljøkomiteen Eirin Sund når hun åpner Forus Energigjenvinning 26. oktober.

MEST FORNØYDE KUNDER. Altibox kommer for tredje året på rad suverent best ut i EPSI Norges kundetilfredshetsundersøkelse innen digital-tv og bredbånd.

November:

FJERNVARME TIL JÅTTÅ. Fjernvarmeledningen fra Forus til Jåttåvågen åpner. Omleggingen fra naturgass til fjernvarme reduserer CO₂-utslippet med 2200 tonn hvert år.

NORGES STØRSTE FIBERSELSKAP. Lyse og Energiselskapet Buskerud sammenstiller sine fiberselskaper i Østfold, Oslo, Grenland og Buskerud og danner Norges største fiberselskap med 82 000 kunder.

TEKNOLOGISENGER. Lyse og Altibox er samarbeidspartnere i et nytt prosjekt Stavanger Universitetssykehus står bak. «Eseng 2015» skal gi sengeliggende på kreftavdelingen et bedre sykehusopphold ved hjelp av et nettbrett.

Desember:

KONGELIG DÅP. Skipet som skal frakte LNG fra Skangass i Risavika til kundeterminaler i Norge og Sverige blir døpt i Rotterdam av den nederlandske prinsesse Maxima.

NYTT KRAFTVERK VEDTATT. Bedriftsforsamlingen i Lyse vedtar bygging av det nye kraftverket Lysebotn II. Som et av Norges største vannkraftprosjekter vil det gi 15 prosent mer energi enn det gamle kraftverket uten store naturinngrep.

Nøkkeltall for Lyse

			2012	2011	2010	2009	2008
Fra resultatregnskapet							
Driftsinntekter		Mill. kr.	6 053	5 296	5 144	4 273	4 395
Driftskostnader		Mill. kr.	3 489	3 032	2 614	2 163	2 062
EBITDA	(1)	Mill. kr.	2 564	2 263	2 530	2 110	2 333
Avskrivninger og nedskrivninger driftsmidler		Mill. kr.	841	781	652	539	477
Driftsresultat (EBIT)	(2)	Mill. kr.	1 853	2 231	1 449	1 637	2 445
Netto finansposter		Mill. kr.	530	853	500	508	422
Årsresultat før skatt		Mill. kr.	1 322	1 377	949	1 129	2 023
Årsresultat etter skatt *)		Mill. kr.	630	602	257	485	966
*) Herav:							
Urealiserte verdiendringer (etter skatt)		Mill. kr.	94	539	-311	64	443
Tilbakeført resultateffekt mer-/ mindreinntekt (etter skatt)		Mill. kr.	46	98	49	97	-122
Andre IFRS effekter (etter skatt)		Mill. kr.	20	144	43	-43	-12
Fra balansen							
Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		Mill. kr.	17 138	16 771	15 656	13 546	12 497
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg		Mill. kr.	117	330	864	830	611
Kontanter og bank		Mill. kr.	860	668	912	229	444
Øvrige eiendeler		Mill. kr.	2 200	1 962	2 485	2 318	2 550
Sum eiendeler		Mill. kr.	20 316	19 731	19 918	16 923	16 102
Egenkapital		Mill. kr.	4 552	4 364	4 294	4 136	3 346
Rentebærende gjeld		Mill. kr.	10 214	10 142	9 652	7 446	6 229
Herav: Ansvarlig lån fra eiere		Mill. kr.	2 600	2 700	2 800	2 900	3 000
Justert rentebærende gjeld	(3)	Mill. kr.	10 275	10 421	9 774	7 493	6 298
Sysselsatt kapital	(4)	Mill. kr.	14 766	14 506	13 946	11 582	9 575
Kontantstrøm							
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		Mill. kr.	2 446	2 343	2 040	2 187	2 315
Netto rentekostnader		Mill. kr.	495	501	410	416	401
Betalte skatter		Mill. kr.	377	587	628	671	419
Utbytte til eier		Mill. kr.	358	340	327	358	311
Investeringer i varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		Mill. kr.	1 252	1 204	1 350	1 173	1 003
Investeringer i eierandeler	(5)	Mill. kr.	-98	284	138	844	423
Likvide midler		Mill. kr.	809	657	286	197	222
Ubenyttede trekkrettigheter		Mill. kr.	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Finansieringsstørrelser							
FFO	(6)	Mill. kr.	1 553	1 376	1 524	1 374	1 142
EBITDA rentedekning	(7)		4,8	4,2	5,7	4,5	4,6
EBIT rentedekning	(8)		3,5	4,2	3,2	3,5	4,9
EBIT rentedekning - justert	(9)		3,3	2,8	4,2	3,3	3,6
FFO rentedekning	(10)		2,9	2,6	3,4	2,9	2,3
FFO/Justert rentebærende gjeld (%)		%	15,1 %	13,2 %	15,6 %	18,3 %	18,1 %
Rentebærende gjeldsgrad	(11)	%	69,2 %	70,5 %	69,5 %	64,4 %	65,3 %
Egenkapitalandel	(12)	%	22 %	22,1 %	21,6 %	24,4 %	20,8 %
Egenkapitalandel - hensyntatt ansvarlig lån	(13)	%	35 %	35,8 %	35,6 %	41,6 %	39,4 %
Nøkkeltall, regnskap							
EBITDA margin	(14)	%	42,4 %	42,7 %	49,2 %	49,4 %	53,1 %
EBIT margin - justert	(15)	%	28,5 %	28,0 %	36,5 %	36,8 %	42,2 %
Egenkapitalrentabilitet	(16)	%	14,1 %	13,9 %	6,1 %	13,0 %	28,1 %
Avkastning sysselsatt kapital	(17)	%	12,7 %	15,7 %	11,4 %	15,5 %	26,1 %
Skatteprosent	(18)	%	52 %	56,3 %	72,9 %	57,0 %	52,2 %

Nøkkeltall for Lyse

			2012	2011	2010	2009	2008
Nøkkeltall, Energi							
Middelproduksjon		GWh	5 743	5 743	5 668	5 668	5 668
Produksjon vannkraft	(19)	GWh	6 437	4 210	5 271	6 073	7 264
Områdepris NO2		øre/kWh	21,83	35,98	40,71	29,55	32,45
Bokført verdi av vannkraft pr. kWh		kr/kWh	1,23	1,28	1,17	1,14	1,17
Strømlleveranse sluttbruker		GWh	2 881	2 910	3 146	2 985	3 000
Lvert volum Naturgass		GWh	599	552	674	522	484
Lvert volum Fjernvarme		GWh	110	105	114	87	75
Nøkkeltall, LNG							
Produksjonskapasitet		Tonn	300 000	300 000			
Antall kunder			28	14			
Lvert volum		Tonn	137 429	71 100			
Lvert volum		GWh	2 085	1 079			
Bokført verdi LNG anlegg og mottaksterminaler		Mill. kr.	2 099	1 894			
Nøkkeltall, Overføring							
Antall nettkunder			132 590	130 000	127 000	125 000	122 738
Lvert energi		GWh	5 632	5 286	5 514	4 872	4 780
Nettkapital (NVE kapital) lagt til grunn i inntektsrammen		Mill. kr.	2 138	1 866	1 782	1 641	1 727
Målt effektivitet (NVE effektivitet) distribusjonsnett		%	111,5 %	110,4 %	113,5 %	135,8 %	120,3 %
Målt effektivitet (NVE effektivitet) regional og sentralnett		%	105,4 %	98,2 %	99,6 %	106,4 %	95,5 %
KILE-kostnad		Mill. kr.	8,70	9,02	11,69	21,29	7,65
Nøkkeltall, Telekom							
Sysselsatt kapital			2 889	2 874	2 342	1 517	1 246
EBITDA			530	391	258	151	168
EBITDA margin	(14)	%	27,0 %	23,3 %	19,0 %	13,6 %	26,3 %
Bokført verdi Telekom infrastruktur	(20)	Mill. kr.	2 694	2 602	1 805	1 510	1 163
Antall kilometer fibernett		Km	17 255	13 326	7 143	5 500	1 754
Antall aktive fiberkunder i Altibox partnerskapet			281 923	238 535	212 931	176 148	126 293
Antall aktive kunder eiet av Lyse			117 453	104 298	75 961	64 244	43 136
Antall solgte fiberkontrakter			300 009	265 855	233 518	203 857	156 257
Eiere							
Ansvarlig lån fra eiere		Mill. kr.	2 600	2 700	2 800	2 900	3 000
Renter og avdrag ansvarlig lån		Mill. kr.	210	235	231	229	340
Utbytte / eieruttak		Mill. kr.	358	340	327	358	311
Resultat per aksje	(21)	kr.	624	596	255	481	957

Definisjoner:

(1) EBITDA	Driftsresultat + avskrivninger og nedskrivninger + resultatandel TS/FKV + andre tap/gevinster netto
(2) EBIT	Driftsresultat etter IFRS
(3) Justert rentebærende gjeld	Rentebærende gjeld + skattejustert ikke resultatførte estimatavvik på pensjonsforpliktelse
(4) Sysselsatt kapital	Egenkapital + rentebærende gjeld
(5) Investeringer i eierandeler	Kjøp av aksjer eller andeler, samt egenkapitalutvidelse i andre selskaper
(6) FFO	Årsresultat + avskrivninger, nedskrivninger, endring utsatt skatt og andre ikke kontantgenererende poster
(7) EBITDA rentedekning	EBITDA / rentekostnader
(8) EBIT rentedekning	EBIT / rentekostnader
(9) EBIT rentedekning - justert	EBIT - urealiserte verdiendringer / rentekostnader
(10) FFO rentedekning	FFO / rentekostnader
(11) Rentebærende gjeldsgrad	Rentebærende gjeld / (rentebærende gjeld + bokført egenkapital)
(12) Egenkapitalandel	Egenkapital / sum eiendeler
(13) Egenkapitalandel - hensyntatt ansvarlig lån	Samlet egenkapital + ansvarlig eierlån / total kapital
(14) EBITDA margin	EBITDA / driftsinntekter
(15) EBIT margin - justert	(EBIT + resultatandel TS/FKV + andre tap/gevinster netto) / driftsinntekter
(16) Egenkapitalrentabilitet	Årsresultat i % av gjennomsnittlig egenkapital
(17) Avkastning sysselsatt kapital	Driftsresultat i % av gjennomsnittlig sysselsatt kapital
(18) Skatteprosent	Skattekostnad / årsresultat før skatt
(19) Produksjon vannkraft	Produksjon referert til utgående generatorklemme
(20) Bokført verdi Telekom infrastruktur	Grøfter, trekkerør, fiber og aktiv utrustning i fibernettet
(21) Resultat pr. aksje	Årsresultat / antall aksjer i selskapet

Årsberetning 2012

Konsernets virksomhet

Lyse er et norsk industrikonsern som bygger og driver større energianlegg samt samfunnskritisk infrastruktur innen energi og fiber. God tilgjengelighet og høy leveringssikkerhet prioriteres.

Innen miljøvennlig energi er Lyse en nasjonal aktør, og konsernet har bygd ut landets beste og mest diversifiserte infrastruktur for energi. Lyse er nasjonalt ledende innen fiberbredbånd.

Selskapets aksjonærer er 16 kommuner i Sør-Rogaland som legger til grunn et langsiktig industrielt eierskap og en forventning til selskapet som samfunnsbygger med et regionalstrategisk perspektiv.

Økonomiske resultater

I 2012 ble årsresultat før skatter på 1 322 millioner kroner, mot 1 377 millioner kroner i 2011. Etter skatter utgjorde årsresultatet 630 millioner kroner mot 602 millioner kroner året før. Regnskapet er avlagt etter IFRS (internasjonale regnskapsstandarder).

Driftsaktivitetene ga i 2012 en avkastning på 12,7 % målt ved driftsresultat i forhold til gjennomsnittlig sysselsatt kapital. Avkastning på egenkapitalen ble 14,1 %.

Lyse produserte 6,4 TWh vannkraft i 2012, noe som er 2,2 TWh høyere enn konsernets produksjon i 2011 og 0,7 TWh høyere enn konsernets middelproduksjon. Høy kraftproduksjon og god utnyttelse av produksjonsapparatet, sammen med betydelige gevinster fra kraft og valutasikring, kompenserte delvis for et fall i markedsprisene på nærmere 40 %. Energivirksomheten bidrar med vel 757 millioner kroner av årets resultat.

I LNG-virksomheten økte leveransevolumene med nær 100 % i 2012, men kapasitetsutnyttelsen i virksomheten er fremdeles under 50 %. Kostnadsstrukturen preges av at både fabrikk- og logistikkvirksomheten har en stor andel faste kostnader. God kapasitetsutnyttelse er en forutsetning for lønnsom drift. Kundevolumer er økende, og det forventes å være full kapasitetsutnyttelse i verdikjeden i løpet av 2. halvår 2014. Driftsresultatet før avskrivninger (EBITDA) fra virksomheten ble på -84 millioner kroner og årsresultatet -185 millioner kroner.

Nettvirksomheten bidrar med et årsresultat på 155 millioner kroner. Virksomheten har i 2012 hatt en meget stabil driftssituasjon med lave avbruddskostnader. Fallende statsrenter medfører at resultat fra nettvirksomheten svekkes.

Telekom-virksomheten fortsetter vekststrategien via partnersatsingen til Altibox og markedsposisjonen er styrket.

Virksomhetens årsresultat etter skatter ble på 31 millioner kroner. Tilsvarende var årsresultatet før engangsposter -41 millioner kroner i 2011. Fiberutbygging, etter den modellen Lyse-konsernet har valgt, er langsiktig og har to faser, investerings- og høstefasen. Årets resultatutvikling gjenspeiler at telekom-virksomheten er over i en mer moden driftsfase.

For Lyse Energi AS, konsernets morselskap, er forretningsåret 2012 gjort opp med et årsresultat på 480 millioner kroner. Styret foreslår at 373 millioner kroner avsettes til utbytte i morselskapet Lyse Energi AS, samtidig som det overføres 107 millioner til annen egenkapital. Selskapets frie egenkapital før avsetning til utbytte for regnskapsåret 2012 utgjør 1237 millioner kroner.

I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekrefter styret at konsernregnskapet og selskapsregnskapet for Lyse Energi AS er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift.

Driftsresultat

Driftsresultat ble på 1 853 millioner kroner i 2012.

I det videre legges hovedvekten på å kommentere resultatet fra den underliggende driften frem til og med driftsresultatet. Urealiserte verdiendringer på energi-kontrakter og vesentlige engangsposter i konsernregnskapet vises i tabellen nedenfor, og holdes utenfor den videre analysen av driftsresultatet.

Millioner kroner	2012	2011
Driftsresultat konsern	1 853	2 231
Urealiserte verdiendringer på kraftkontrakter	130	720
Vesentlige engangsposter	-26	-0
Driftsresultat fra underliggende drift	1 748	1 511

Konsernet hadde i 2012 en omsetning på 6 053 millioner kroner fra underliggende drift, mot 5 296 millioner kroner i 2011. Dette representerer en omsetningsøkning på 14,7 %. Driftsinntektene fra vannkraftproduksjonen økte som følge av økt produksjonsvolum, og LNG-virksomheten er i en opptrappingsfase hvor omsetningen økes i takt med at nye kunder fases inn. Innen forretningsområdet Telekom fortsetter veksten, og omsetningen ble på 1 796 millioner kroner. Dette tilsvarer en økning på 17 % eller 257 millioner kroner fra året før.

Lønnskostnadene økte med 12,6 %. Økningen fordeles på ordinær lønnsutvikling, økte pensjonskostnader og økt aktivitet innen segmentene telekom og LNG. Årets gjennomsnittlige lønnsoppgjør i konsernet var på 4,2 %,

og pensjonskostnadene økte med 27 millioner kroner sammenlignet med fjoråret.

Andre driftskostnader ble på 696 millioner kroner, som er en reduksjon på 2,2 %. Styret er opptatt av at konsernets konkurransekraft sikres på lang sikt og har iverksatt prosjekter innen forretningsområdene som skal fremme kostnadseffektiv drift.

Avskrivningene økte med 60 millioner kroner. Dette er hovedsakelig knyttet til økte investeringer innen telekom- og LNG- virksomheten. Videre er det gjennomført en nedskrivning av kraftverkene i Jørpelandsvassdraget som beløper seg til 26 millioner kroner. Årsaken er lavere kraftpriser enn det som lå til grunn for investeringsbeslutningen. Totale avskrivninger og nedskrivninger i 2012 var på 841 millioner kroner.

Eiendomsskatter og konsesjonsavgifter på 166 millioner kroner øker med 9 millioner kroner sammenlignet med fjoråret. Økningen er en konsekvens av økt beregningsgrunnlag for eiendomsskatt på kraftverk.

Driftsresultat før avskrivninger (EBITDA) fra underliggende drift har historisk vært høyt, fordi driftskostnadene ved vannkraftproduksjon er lave. Dette motvirkes i betydelig grad av en høyere skattesats på vannkraftproduksjonen gjennom grunnrentebeskatning (58 %). Vekst i konsernets andre forretningsområder bidrar til at EBITDA i prosent av omsetning har vært fallende de senere år. Skattesatsen på disse forretningsområdene er ordinær (28 %). Underliggende EBITDA ble 2 564 millioner kroner mot 2 263 millioner kroner i 2011. Tilsvarende var underliggende driftsresultatet på 1 748 millioner kroner, noe som er 237 millioner kroner bedre enn fjoråret.

Forretningsområdet Energi

Energivirksomheten består av virksomheten i de heleide selskapene Lyse Produksjon AS (som forvalter eierandelene i Sira-Kvina, Ulla Førre og Jørpeland Kraft AS), Lyse Energisalg AS og Lyse Neo AS.

Total omsetning for forretningsområdet beløper seg til 2 472 millioner kroner i 2012, en økning på 298 millioner kroner fra fjoråret.

Driftsresultatet fra forretningsområdet energi ble på 1554 millioner kroner før urealiserte verdiendringer og engangsposter. Tilsvarende var resultatet på 1 300 millioner kroner i 2011. Kraftproduksjonen og markedsprisene på kraft er avgjørende for forretningsområdets resultatutvikling. Relativt høy produksjon på 6,4 TWh samt betydelige gevinster fra kraftpris- og valutasikring som delvis motvirket fallet i kraftpriser, forklarer bedringen i årsresultatet.

Kraftmarkedet i Norden var i 2012 preget av sterk hydrologi gjennom det aller meste av året samt svake kull, gass og CO₂-marked som medførte fallende kraftpriser på kontinentet. Dette resulterte i gjennomgående lave spotpriser bortsett

fra et par korte perioder med stort temperaturavhengig forbruk og anstrengt effektbalanse.

Gjennomsnittlig spotpris i Norden ble 23,3 øre/kWh, mens Sørvest-Norge hvor Lyse selger sin produksjon, noterte en pris som var 1,5 øre/kWh lavere.

Det sterke produksjonsgrunnlaget innenfor vannkraften gjennom året, medførte en betydelig eksport fra Norge. Totalt for 2012 var den norske nettoeksporten 18 TWh, 15 TWh mer enn i 2011. Nettoeksporten gir et godt bilde på den stadig sterkere kraftbalansen i Norge og behovet for sterke utenlandsforbindelser for å utnytte produksjonspotensialet i perioder med høye tilsig. Markedsprisene på kraft frem i tid var også under press, hovedsakelig på grunn av svake forventninger til internasjonal konjunktur- utvikling og råvarepriser.

Driftsresultatet fra gass- og varmevirksomheten ble på 92 millioner kroner mot 86 millioner kroner i 2011. På tross av relativt mildt vær økte både gass- og fjernvarmeleveransene sammenlignet med fjoråret. Totalt ble det levert 788 GWh med gass og fjernvarme, noe som er 60 GWh høyere enn i 2011. Gass og varmepriser er i stor grad knyttet opp mot kundenes alternative energibærere og vil derfor være konkurransedyktige i forhold til kundenes alternativer. Med lave el-priser i 2012 falt derfor prisene på både gass og særlig fjernvarme fra året før.

Ledningsbasert fremføring av naturgass i rør frem til sluttbrukere er kapitalkrevende, og resultatene må vurderes i et langsiktig perspektiv. Gass- og varmevirksomheten i Lysekonsernet er nå over i en etablert driftsfase, hvor det i større grad enn tidligere gjennomføres nysalg langs etablert infrastruktur. Dette gir tilfredsstillende lønnsomhet med lave investeringer. Nyinvesteringer egenfinansieres, og avkastning på sysselsatt kapital er akseptabel.

I privatmarkedet ble standardproduktet endret våren 2012 slik at de aller fleste kundene nå følger markedsprisen direkte. Denne omleggingen ble godt mottatt i markedet.

Investeringer innen forretningsområdet energi beløper seg til 210 millioner kroner. Innen vannkraftproduksjon utgjør investeringene 124 millioner kroner, primært knyttet til nødvendige rehabiliteringer og sikringstiltak på damanlegg. Gass og varmevirksomheten investerte 86 millioner kroner.

LNG

LNG-virksomheten hadde driftsinntekter på 705 millioner kroner, mer enn en fordobling fra 2011. Det ble levert 137 000 tonn LNG til kunder, noe som tilsvarer en energimengde på ca. 2 TWh. Anlegget har en årlig produksjonskapasitet på 300.000 tonn LNG, og fortsatt er kapasitetsutnyttelsen for lav til å oppnå lønnsom drift.

Virksomhetens driftskostnader er i vesentlig grad faste, og årets resultat før avskrivninger (EBITDA) på -84 millioner kroner reflekterer den lave kapasitetsutnyttelsen. Teknisk

har anlegget fungert godt med høy grad av driftsstabilitet, bortsett fra en uforutsett driftsstans på ca. 1 måned på vårparten grunnet et pumpehavari. For å opprettholde leveringsforpliktelsene overfor kundene i denne perioden, ble det kjøpt LNG fra terminaler i Belgia.

På tross av den sterke omsetningsøkningen, er resultatforbedringen relativt liten. Dette skyldes ekstraordinære kostnader i forbindelse med driftsstansen og behovet for eksternt kjøp av LNG i den forbindelse. Kostnaden for leie av skip var også atskillig høyere i 2012 enn i 2011.

I markedet har tilgangen på nye kontrakter vært god, og ved utgangen av fjoråret var det inngått lengre kontrakts-volum som mer enn sikrer full kapasitets-utnyttelse fra og med 2014.

I forbindelse med at det ble inngått en langsiktig leveranseavtale med raffineriet Preem, er det igangsatt bygging av en omlastningsterminal for LNG i Lysekil, Sverige. Med denne terminalen og terminalen på Øra i Østfold, har Skangass sikret seg en strategisk viktig markedsposisjon i store deler av så vel Norge som Sverige. Like etter årsskiftet ble skipet Coral Energy, som Skangass har en langsiktig leieavtale på, tatt i bruk. Dette vil øke transportkapasiteten betydelig og er med på å legge grunnlaget for at virksomheten kan utvides betraktelig. Årets investeringer i LNG-virksomheten beløper seg til 249 millioner kroner, hovedsakelig i forbindelse med Lysekil-terminalen.

Skangass AS er opptatt av å styre risikoen knyttet til salgsmarginen mellom fødegass og produsert LNG som selges i sluttbrukermarkedet. En betydelig andel av kundeporteføljen har samme indeksering som kjøpsavtalen for fødegass til LNG anlegget.

Elnett og annen infrastruktur

Konsernets elnett-virksomhet fikk et driftsresultat på 246 millioner kroner i 2012, som er 118 millioner kroner svakere enn fjoråret. Elnettet er en monopolvirksomhet, der prisene reguleres av myndighetene (Norges Vassdrags- og energidirektorat – NVE). Selskapets nettdrift er av NVE målt til å være effektiv sammenlignet med et bransjesnitt. Årets avbruddskostnader (KILE-kostnader) er på 8,7 millioner kroner, mens gjennomsnittlig KILE-kostnad for de tre forutgående år var på 14 millioner kroner. Ikke levert energi tilsvarer 0,0066 ‰ av totalt transportert energimengde på 5 598 GWh. Styret er tilfreds med den leveranse-sikkerheten selskapet har vist de senere årene.

Nettvirksomheten oppnådde en totalrentabilitet på 9,2 % mot 13,4 % i 2011.

I nettvirksomheten ble det investert 233 millioner kroner. Kapasitetsøkning for å bedre leverings-sikkerheten samt nyanlegg for boliger og næringsbygg utgjør den vesentligste andelen av nyinvesteringene. I distribusjonsnettet ble det investert for 194 millioner kroner, hvorav 65 % er forårsaket av økte kundevolum. Investeringnivået avspeiler sterk regional vekst i Lyse Elnetts konsesjonsområde.

Virksomheten koblet opp 3 887 nye nettkunder i 2012 mot 3 047 i 2011.

Selskapet Lyse Infra AS ivaretar utbygging og driftsoppgaver for de andre selskapene i konsernet. Driftsresultatet fra utbygging, drift og vedlikehold ble 12 millioner kroner mot 36 millioner kroner i fjor. Omsetningen ble på 772 millioner kroner hvorav 100 millioner kroner var omsetning mot eksterne kunder. Selskapets ordresreserve er langsiktig, men vil reduseres en del som følge av at selskapet er omorganisert til en ren el-entreprenør fra årsskiftet 2012/13, mens hoveddelen av øvrig virksomhet ble overført til Lyse Elnett AS.

Forretningsområdet Telekom

Telekomvirksomheten består av de heleide virksomhetene Altibox AS, Lyse Fiber AS, Lyse Fiberinvest AS, Viken Fibernet AS, Skagerak Fiber AS, Altibox Danmark AS, StayOn AS, NorAlarm AS samt Lyse IT.. Videre har virksomhetsområdet vesentlige eierandeler i BOF AS (50 %), Hadeland og Ringerike Bredbånd AS (34 %) og Dalane Breiband AS (33 %).

Forretningsområdet hadde en omsetning på 1 796 millioner kroner i 2012 mot 1 539 millioner kroner i 2011. Altibox AS og partnerskapet leverte 43 400 nye fiberkunder i 2012, sammenlignet med 26 400 i 2011. Ved utgangen av 2012 har partnerskapet tegnet totalt 300 000 kontrakter på leveranse av fiberbasert bredbånd, hvorav 282 000 er levert. Virksomheten viser en god kundeutvikling, og for tredje året på rad vant Altibox EPSI sin brukerundersøkelse for beste brukeropplevelse på TV og bredbånd.

Forretningsområdet oppnådde et positivt driftsresultat før avskrivninger (EBITDA) på 530 millioner kroner og et driftsresultat på 158 millioner kroner. Dette er en resultatforbedring på henholdsvis 139 millioner kroner (36 %) og 107 millioner kroner (214 %) sammenlignet med året før. Årsresultatet for forretningsområdet ble i 2012 på 31 millioner kroner, mot minus 41 millioner kroner i 2011 før engangsposter. Resultatforbedringen skyldes i hovedsak økt antall kunder og reduksjon i driftskostnader per kunde.

Telekomvirksomheten i egen region har passert 58 500 kunder og har hatt en jevn kundevekst gjennom året. Lyse Fiber inngikk i 2012 en rammeavtale for oppkobling av kommunale lokasjoner for eierkommunene Stavanger og Sandnes. Kundeoppkoblinger i tilknytning til etablert infrastruktur prioriteres høyt og gir fallende investeringskostnader for nye kundetilknytninger. Investeringene knytter seg i all hovedsak til graving og framføring av ny fiberinfrastruktur.

Investeringene i Lyses bredbåndsvirksomhet utgjorde 485 millioner kroner i 2012, mot 879 millioner kroner i 2011, inkludert kjøpet av aksjene i Skagerak Fiber AS.

Etterspørselen etter virksomhetens produkter vurderes som god. Større fokus på fiber fra andre leverandører gjør at kundene etterspør denne teknologien mer aktivt.

Samtidig gjør dette at konkurransesituasjonen er skjerpet. Styret er opptatt av at telekom-virksomheten organiseres på en slik måte at konkurransekraften sikres. I løpet av 2012 er arbeidet som ble igangsatt i 2011 for å forenkle og effektivisere organiseringen av virksomhetsområdet intensivert. Effektene av dette arbeidet er i noen grad realisert, men de vesentligste effekter kommer først ved implementering av endringer fra 2013.

I november 2012 ble Lyse og Energiselskapet Buskerud enige om å samle selskapenes fiberselskaper i Østfold, Grenland, Buskerud og Oslo til en felles virksomhet, dimensjonert for kraftig vekst i Oslofjord- området. Transaksjonen ble gjennomført i januar 2013, og selskapet hadde 82 000 kunder ved oppstarten. Selskapet er etablert som felles kontrollert virksomhet hvor Lyse eier 71 prosent, og Energiselskapet Buskerud 29 prosent.

Resultatutviklingen framover er hovedsakelig knyttet til utviklingen i antall kunder, inntekt per kunde og kostnader for etablering av fiberinfrastrukturen.

Finansposter

Netto finanskostnader før nedskrivning av finansielle eiendeler utgjorde 511 millioner kroner i 2012, en reduksjon på 25 millioner kroner sammenlignet med 2011. Markedsrenten falt noe sammenlignet med fjoråret og konsernets rentebærende gjeld endret seg bare marginalt fra fjoråret. Av konsernets samlede rentebærende gjeld på 10 214 millioner kroner, er 5 050 millioner kroner rentesikret ved rentebytteavtaler og fastrentelån med gjenværende løpetid på fra 1 til 10 år. Dette sammen med de iboende rentesikringene i nettvirksomheten og grunnrenteskatten medfører at årsresultatene er moderat følsomme for endringer i markedsrenten på kort og mellomlang sikt. Renter på ansvarlige lån til konsernets eiere ble 110 millioner kroner mot 135 millioner kroner i 2011.

Lyse har en eierandel på 7,9 % i Noreco ASA. Aksjeposten var ved utgangen av året oppført i balansen til markedsverdi på 106 millioner kroner. Børskursen har i 2012 falt fra 4,66 kroner til 3,81 kroner per aksje. Årets urealiserte tap på investeringen beløper seg til 20 millioner kroner.

Lysekonsernet har tidvis større beløp i banker, spesielt i forkant av store utbetalinger, eksempelvis ved låneforfall. Motpartene blir fulgt opp kontinuerlig for å redusere risiko for tap og det er etablert rammer for eksponering mot enkeltmotparter.

Skatt

Regnskapsmessig skattekostnad ble redusert med 83 millioner kroner fra 2011, og utgjorde 692 millioner kroner. Effektiv skattesats var i 2012 på 52 %, mot tilsvarende 56 % i 2011.

Ordinær betalbar skatt økte med om lag 75 millioner kroner sammenlignet med fjoråret og beløper seg til 261 millioner kroner. Bedret årsresultat og det forhold at konsernet i fjor utnyttet skattemessige underskudd til fremføring

i Skangass AS etter at en overtok eierskapet i selskapet, medfører at årets skattebetaling øker.

Kraftproduksjon ga en grunnrenteskatt på 291 millioner kroner i 2012, hvilket tilsvarer 42 % av konsernets skattekostnad. Tilsvarende beløp i 2011 var 288 millioner og 37 % av skattekostnaden.

Kontantstrøm og kapitalforhold

Driftsaktivitetene ga en kontantstrøm på 1 621 millioner kroner mot 1 289 millioner kroner i 2011.

Lyse investerte 1 252 millioner kroner 2012, en økning på 49 millioner kroner fra året før. Investeringene knyttet til konsernets telekom-virksomhet beløper seg til 485 millioner kroner. Innen vannkraftvirksomheten er det gjennomført nødvendige vedlikeholds-investeringer på samlet 124 millioner kroner. Utbyggingen av ny infrastruktur for fjernvarme og gass fortsetter, og investeringene utgjorde 86 millioner kroner. LNG- virksomheten startet byggingen av en større mottaksterminal for LNG i Lysekil etter inngåelse av vesentlige kontraktsvolumer i det svenske markedet. Virksomhetsområdets investeringer er i all hovedsak knyttet til denne utvidelsen av verdikjeden.

Innen nettvirksomheten ble det investert 233 millioner kroner, hvor en vesentlig andel av investeringene er forårsaket av et betydelig antall nytilknytninger i regionen.

Totalt opptak av ny rentebærende gjeld var 2 678 millioner kroner i 2012. Nedbetaling av lån utgjorde 2 605 millioner kroner. Konsernets rentebærende gjeld utgjorde 10 214 millioner kroner ved utgangen av året, hvorav ansvarlige eierlån utgjør 2 600 millioner kroner. Andelen av sertifikatlån i låneporteføljen utgjorde 13 %. Rentebærende gjeld økte med 73 millioner kroner i løpet av året. Konsernet har ikke valutaeksponering i låneporteføljen. Et overordnet mål i konsernets finansstrategi er å opprettholde finansiell fleksibilitet og å sikre en jevn forfallstruktur på låneporteføljen frem i tid. Nye låneopptak søkes tilpasset forfallsprofilen i konsernets låneportefølje for å styre refinansieringsrisiko. Likviditetsbeholdningen var på 860 millioner, en økning på 193 millioner kroner sammenlignet med fjoråret. Konsernets likviditetsreserve var på 1 809 millioner kroner ved årets utgang.

Omløpsmidler, utenom likviditetsbeholdningen, var 1 651 millioner kroner og kortsiktig rentefri gjeld var 1 914 millioner kroner ved utgangen av året. Energi og finansderivater utgjorde henholdsvis 301 millioner kroner av omløpsmidlene og 76 millioner kroner av kortsiktig rentefri gjeld.

Ved utgangen av 2012 hadde Lyse-konsernet en bokført egenkapital på 4 552 millioner kroner, noe som tilsvarer en egenkapitalandel på 22 %. Inklusive ansvarlig lån er egenkapitalandelen på 35 %. Vannkraftvirksomheten hadde ved årsskiftet en bokført verdi på 1,23 kroner per kilowattime beregnet med utgangspunkt i konsernets middelproduksjon.

Styret vurderer konsernets finansielle ressurser som tilfredsstillende.

Risiko og internkontroll

De viktigste risikoene for Lyse-konsernet er knyttet til markedsoperasjoner, finansiell styring, prosjektaktiviteter, driftsaktiviteter og rammebetingelser. Håndtering av risiko er viktig for verdiskapningen og en integrert del av forretningsdriften. Risikostyringen følges opp i forretningsområdene gjennom prosedyrer for risikoovervåking opp mot de mål og rammer styret har fastsatt. Lyse er eksponert for endringer i både det fysiske og finansielle kraftmarkedet, valutamarkedet og rentemarkedet. Styret vurderer årlig risikoområder av betydning innen konsernets virksomhetsområder og fastsetter rammer for risikoeksponering. Det er etablert interne fullmakter og rammer for krafthandel, valutahandel og finansforvaltning som følges opp løpende.

I morselskapet Lyse Energi AS er det etablert en sentral investeringskomité som vurderer lønnsomhet og risiko knyttet til alle større enkeltinvesteringer i konsernet.

For Lyse er det betydelig volum- og prisrisiko knyttet til produksjon og handel med kraft. I det nordiske kraftmarkedet har nedbørsforhold, etterspørsel og markedsprisene på kull, olje og CO₂-kvoter betydning for markedsprisen på kraft. I kraftmarkedet anvender konsernet en aktiv risikostyring tilpasset den aktuelle markedsituasjonen hvor formålet er å oppnå maksimal avkastning med en akseptabel risiko. All fysisk og finansiell kraftomsetning på Nord Pool ASA omsettes i euro, slik at en vesentlig andel av konsernets inntekter er valutaeksponert. Fremtidige inntekter i euro valutasikres over en fastsatt periode frem mot leveringstidspunktet slik at sikringsandelen er økende fram mot leveringstidspunktet.

En sentral finansfunksjon samordner og ivaretar risikoen knyttet til renter og likviditet inkludert refinansiering og nye låneopptak. Finansstrategien setter rammer for konsernets refinansieringsrisiko og likviditet slik at forfall i konsernets låneportefølje og kapitalbehov for å gjennomføre planlagte drifts og investeringsaktiviteter i en nærmere fastsatt periode frem i tid skal være finansiert. Konsernets rammer for renterisiko vurderes i lys av risikorammene på kraft og har som formål å stabilisere konsernets årsresultat etter skatt. Renterisikoen styres ved at årsresultatene ikke skal endres utover fastsatte risikorammer for en påfølgende 4 års periode ved en endring i markedsrenten. Eksponeringen knyttet til renter og likviditet følges opp mot rammer og rapporteres regelmessig til konsernledelsen og styret.

Operasjonell risiko håndteres i hovedsak ved hjelp av prosedyrer, beredskapsplaner og forsikringsdekninger. Det er etablert et kvalitetssystem for registrering av uønskede hendelser og skader som følges opp fortløpende.

Annen risiko er primært knyttet til uforutsette endringer i generelle rammebetingelser.

Ytre miljø

God miljøstyring er en del av Lyses samfunnsansvar og bidrar også til effektiv ressursutnyttelse.

Lyse-konsernets energiproduksjon er i hovedsak basert på vannkraft som utslippsmessig er miljøgunstig. Natur- og biogass fra Lyses virksomhet fortrenger tyngre petroleumsprodukter og bidrar således positivt til miljøet. Der gass erstatter olje, kan det forventes utslippsreduksjoner på opp mot 50 % NO_x og 20-30 % CO₂.

Utbygging av vannkraft medfører inngrep i og påvirkning av naturen. Det ytre miljøet blir hensyntatt og beskyttet blant annet gjennom konsesjonsvilkårene, ved strenge regler for avfallshåndtering og miljøfremmende tiltak i vassdragene, herunder landskapspleie.

Konsesjonsvilkårene for den eldste av regulerings-konsesjonene knyttet til Lysebotn kraftverk er fortsatt under revisjon. Etter at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) avga sin innstilling våren 2003, har saken ligget i OED uten å ha blitt tatt opp til behandling. Etter departementets befaring høsten 2004 har det ikke vært bevegelse i saken. Det kom i 2008 en avklaring i en tilsvarende sak, men det er fortsatt usikkert når det vil foreligge avklaring fra departementet. Styret er opptatt av at det ikke innføres krav om økt minstevannføring med et betydelig produksjonstap som konsekvens, spesielt nå i en situasjon der bygging av ny fornybar kraft stimuleres med betydelige subsidier.

Ved Bærheim kraftvarmeverk foregår elektrisitetsproduksjon ved at Lyse kjøper overopphetet vanddamp fra avfallsforbrenningsanlegget til Forus Energigjenvinning KS. Anlegget er godkjent som energigjenvinningsanlegg.

Rørledningsnettene benyttes til distribusjon av både naturgass og biogass. Lyse Neo AS har i 2012 mottatt biogass fra Interkommunalt Vann-, Avløps- og Renovasjonsverk (IVAR IKS) som Lyse samarbeider med. Biogassanlegget sikrer ca. 20 GWh CO₂-nøytral gass i distribusjonsnett.

Naturgass er det mest miljøvennlige av de fossile energikildene. Ved å erstatte oljeprodukter med naturgass til oppvarmings- og transportformål, vil utslipp både globalt og lokalt reduseres.

Distribusjon av LNG (Liquified Natural Gas) gjør naturgass tilgjengelig hovedsakelig for større industrielle kunder som i dag er etablert utenfor eksisterende gassmarkeder. Også i transportnæringen, blant annet ved skipstransport, kan LNG bidra til betydelige miljømessige gevinster. Utslipp fra LNG-virksomheten ligger under de grenser som er satt i tillatelsene.

Internasjonale og nasjonale bestemmelser kan gi nye føringer for energi- og miljøpolitikken og de krav som stilles til påvirkning av ytre miljø. Konsekvensene av slike føringer kan slå ut både i positiv og negativ retning for selskapets økonomi.

Forskning og utvikling – smartløsninger

Hovedtyngden av konsernets forskning, utvikling og innovasjon retter seg mot å utvikle produkter og tjenester i skjæringspunktet mellom energi og telekommunikasjon. Utvikling av produkter og tjenester samt forbedring av arbeidsprosesser og anvendelser prioriteres.

Lyse deltar i flere forskningsprosjekter der både nasjonale og internasjonale universiteter deltar, og der flere av prosjektene er berettiget til offentlig virkemiddelfinansiering. Lyse samarbeider tett med Universitetet i Stavanger, blant annet gjennom deltakelse i universitetets sentre CIPSI (Centre for IP-based Service Innovation) og Cense (Centre for sustainable energy solutions). Styret framholder at Stavanger-regionen har et godt utgangspunkt for å utvikle et kompetansesenter innenfor IKT-løsninger forutsatt at man klarer å samle og koordinere ressursene, noe som også vil være et vesentlig bidrag for å digitalisere regionen.

Velferdsprosjektet ble videreført i 2012. Prosjektets basis er å utnytte sensorteknologi for at eldre og andre med spesielle behov, skal kunne utnytte teknologi for å bo hjemme i egen bolig lengre, tryggere og sikrere som alternativ til å flytte i institusjon. Prosjektet er et samarbeid mellom Lyse, Altibox, Universitetssjukehuset i Stavanger, Universitetet i Stavanger samt kommunene Stavanger og Randaberg.

I tilknytning til utvikling av smarte tjenester arbeides det med å utvikle en digital plattform for nyttetjenester som kan kommersialiseres. Planen er å gå i markedet i løpet av 2013 med produkter og tjenester innenfor energisparing, komfort og trykghetstjenester.

Organisasjon, helse, miljø og sikkerhet

For å nå konsernets strategiske mål for 2020, er det av avgjørende betydning at Lyse framstår som en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsplass. I tråd med dette har styret vedtatt en ny HR-strategi som skal tilrettelegge for dyktiggjøring av medarbeidere og ledere. Kompetanse er HR-strategiens bærebjelke.

Som følge av krav i kompetanseforskriften ble det foretatt omorganiseringer av konsernet, hovedsakelig innen entreprenør- og elnett-virksomheten.

Sykefraværet i Lysekonsernet har for 2012 hatt en positiv utvikling og endte på 3,32 % mot 4,0 % året før. Det var to skader som medførte sykefravær, med henholdsvis 7 og 1 dag. Året før var det én skade som medførte fravær. H-verdien (antall fraværsskader pr million arbeidstimer) var i 2012 1,3.

Konsernet har gjennomgående god kultur på helse, miljø og sikkerhet – det avspeiles i så vel lavt sykefravær som i skadestatistikken. Styret er likevel opptatt av at selskapet i enda større grad har en proaktiv tilnærming til HMS og ligger i forkant med risikoanalyser og andre tiltak.

Konsernet arbeider for å sikre like muligheter for medarbeidere gjennom rettferdige prosesser for rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering. Konsernet har som mål å være en arbeidsplass hvor det ikke forekommer diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. For arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne foretas det individuell tilrettelegging av arbeidsplass og arbeidsoppgaver. Ved utgangen av 2012 var det 978 ansatte i konsernet, 963 årsverk, fordelt på morselskap og heleide datterselskap. Det var 16 lærlinger innen energimontør, IKT- og salgsfaget.

Turnover i konsernet er fortsatt relativt lav, men har økt noe. For 2012 ligger det på 6 % mot 5,7 % i 2011. Av totalt antall ansatte var det ved utgangen av 2012 28 % kvinner og 72 % menn mot 25 % kvinner og 75 % menn i 2011. To av åtte i konsernledelsen er kvinner, mens det i konsernstyret er fire kvinner og fire menn.

Eierforhold – eierstyring og virksomhetsledelse

Styret er opptatt av å medvirke til at Lyse ivaretar sitt samfunnsoppdrag på en god måte, slik at det offentlige eierskapet kombineres med regional utvikling og handlingsrom. Lyse er avhengig av tillit og aksept for å kunne utføre sine oppgaver, ikke minst i egen region. Styret er derfor opptatt av en god kommunikasjon mot selskapets interessenter.

Lyse – konsernet følger Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse innenfor de rammer som selskapets organisasjonsform og eierskap setter. Avvikene vedrører aksjenes omsettelighet, emisjoner og kapitalforhøyelser samt prinsipper for opptreden ved tilbud på virksomheten. På generalforsamlingen våren 2012 ble det valgt 4 nye aksjonærvalgte representanter av 6 aksjonærvalgte representanter i styret. Det er avholdt 11 møter i 2012, og det vesentligste saksområdet som er behandlet er konsernets videre strategi frem mot 2020.

Det er nedsatt et revisjonsutvalg bestående av tre av styrets medlemmer. Revisjonsutvalget har hatt fire møter i løpet av året. Styret har også et kompensasjonsutvalg bestående av tre medlemmer som har avholdt nødvendige møter.

Framtidsutsikter

Konsernstyret har vedtatt en strategi for perioden fram til 2020. Denne er tuftet på at selskapet fortsatt skal være infrastrukturbasert og tilby produkter og tjenester innenfor energi og fiberbredbånd.

Fem strategiske hovedområder er pekt ut:

1. Fornybar kraft

Lyse skal videreutvikle posisjonen som en betydelig nasjonal aktør gjennom å realisere nye lønnsomme og sertifikatberettigede investeringer innen vann og vind. Lyse skal videreutvikle posisjonen som en betydelig selger av strøm i sluttbrukermarkedet.

2. Fjernvarme og biogass

Lyse skal fortsette utbyggingen av en diversifisert og lønnsom energi-infrastruktur i regionen gjennom videreutvikling av fjernvarmenettet samt økt innføring av biogass i gassnettet. Økt bruk av fornybare energikilder i transportsektoren skal stimuleres gjennom bygging av fyllestasjoner for strøm og biogass.

3. Elnett

Lyse skal være det mest effektive og lønnsomme nettselskapet gjennom å revitalisere drift og utbygging. Lyse skal opprettholde høy forsyningsikkerhet i regional- og distribusjonsnettet, blant annet gjennom å utnytte nye teknologiske muligheter.

4. Fiber

Lyse skal sikre en fortsatt dominerende utfordrerrolle i fibermarkedet gjennom organisk vekst og oppkjøp og/eller konsolidering.

5. Teknologi

Lyse skal tilby en attraktiv og konkurransedyktig tjenesteportefølje gjennom å videreutvikle Altibox som et ledende teknologihus for nye innovative tjenester på fiberinfrastrukturen. Lyse skal utnytte sine fortrinn i skjæringspunktet mellom infrastruktur og teknologi til å utvikle morgendagens tjenester innenfor energistyring, energi-effektivisering og velferdsteknologi.

For perioden fram til 2020 foreligger det en investeringsplan som understøtter vedtatt strategi. Investeringer i nytt Lysebotn-kraftverk på nærmere 1,8 mrd. kroner,

ble vedtatt av bedriftsforsamlingen i desember 2012, og planlegges gjennomført i perioden 2014 -2018.

Styret forventer en positiv resultatutvikling i perioden fram mot 2020 med basis i forretningsområdene energi og telekommunikasjon. Aksjonærene har definert fiber som kjernevirksomhet, og det er gledelig at tunge investeringer i fiber nå viser en positiv resultatutvikling. Styret ser det har vært en vellykket strategi å løfte selskapet ut av den tradisjonelle rollen som utelukkende produsent og distributør av strøm, og særlig nå i en periode der det forventes et til dels betydelig kraftoverskudd i Norden med lave kraftpriser som konsekvens. Innenfor LNG søker konsernet en partner for virksomheten for å kunne utnytte de strategiske markedsmulighetene fullt ut.

På et overordnet nivå arbeider styret for å innfri eierens ønske om økonomisk avkastning og god forsyningsikkerhet på alle infrastruktur: Aksjonærene har utarbeidet egne eierstrategier for sitt eierskap i Lyse, og risikomessig er eierne opptatt av at selskapet ikke svekker aksjonærenes forventninger til økonomisk avkastning og tilfredsstillende forsyningsikkerhet.

Strategisk konsentrasjon langs de fem definerte hovedlinjene, vil styrke og bygge opp under Lyses forretningsområder. Styret ser dette som viktige grep for å videreføre og utvikle konsernets roller innen så vel energi som fiberbasert bredbånd. Styret mener det både forretningsmessig og finansielt er lagt et godt grunnlag for en tilfredsstillende utvikling for Lyse både finansielt og industrielt.

Stavanger 21.03.13

Ivar Rusdal
Styreleder

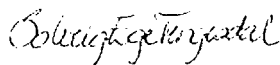
Reinert Kverneland
Nestleder

Cecilie Bjelland
Styremedlem

Steinar Madsen
Styremedlem

Solveig Ege Tengedal
Styremedlem

Hilda Bådsvik Høie
Styremedlem

Gro Vetnes
Ansattes representant

Arne M. Sele
Ansattes representant

Eimund Nygaard
Konsernsjef / Adm. direktør

Erklæring

Vi erklærer etter beste overbevisning at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2012 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet. Vi erklærer også at styrets årsberetning gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til selskapet og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet og konsernet står overfor.

Stavanger 21.03.13

Ivar Rusdal
Styreleder

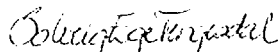
Reinert Kverneland
Nestleder

Cecilie Bjelland
Styremedlem

Steinar Madsen
Styremedlem

Solveig Ege Tengedal
Styremedlem

Hilda Bådsvik Høie
Styremedlem

Gro Vetnes
Ansattes representant

Arne M. Sele
Ansattes representant

Eimund Nygaard
Konsernsjef / Adm. direktør

Resultatregnskap

(Alle beløp i hele tusen kroner)

	NOTE	2012	2011	2010
Salgsinntekter	22	6 053 394	5 295 622	5 144 386
Energikjøp og varekostnad		1 845 065	1 469 174	1 367 073
Lønnskostnad og andre personalkostnader	19, 24	781 720	694 114	601 150
Avskrivninger og nedskrivninger	6, 7	841 113	780 769	651 925
Andre tap / (gevinster) - netto	21	-122 420	-719 567	450 891
Resultatandel tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	8	-7 064	-28 798	-22 030
Konsesjonsavgifter og eiendomsskatt		166 416	157 859	151 378
Andre driftskostnader	23	695 848	711 300	494 745
Driftsresultat		1 852 716	2 230 771	1 449 254
Finansinntekter	21, 25	67 508	73 244	75 251
Finanskostnader	25	577 944	558 477	494 497
Nedskrivning av finansielle anleggsmidler	25	19 885	368 180	80 982
Resultat før skattekostnad		1 322 395	1 377 358	949 026
Overskuddsskatt	18, 26	401 689	488 059	269 122
Grunnrenteskatt	18, 26	290 626	287 600	422 841
Skattekostnad		692 315	775 659	691 963
Årsresultat		630 080	601 699	257 063
Tilordnet:				
Aksjonærer	15	648 105	654 116	298 386
Ikke-kontrollerende eierinteresser		-18 025	-52 417	-41 323

Balanse per 31.12.

(Alle beløp i hele tusen kroner)

	NOTE	2012	2011	2010
EIENDELER				
Anleggsmidler				
Fallrettigheter	7	105 113	105 113	92 818
Andre immaterielle eiendeler	7	265 926	262 763	164 088
Utsatt skattefordel grunnrente	18	259 113	314 898	357 595
Varige driftsmidler	6	16 507 826	16 088 184	15 041 553
Investeringer i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet	8	163 488	146 236	265 430
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	9	117 410	330 139	864 283
Derivater	3, 10	87 325	103 559	176 060
Andre fordringer		298 838	242 690	237 885
Sum anleggsmidler		17 805 039	17 593 582	17 199 712
Omløpsmidler				
Varer	12	54 489	71 564	13 084
Kundefordringer og andre fordringer	11	1 295 299	1 100 967	1 508 986
Derivater	3, 10	300 818	297 261	283 772
Bankinnskudd, kontanter o.l.	13	860 306	667 537	912 197
Sum omløpsmidler		2 510 912	2 137 329	2 718 039
SUM EIENDELER		20 315 951	19 730 911	19 917 751

Balanse per 31.12. fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

	NOTE	2012	2011	2010
EGENKAPITAL OG GJELD				
Egenkapital				
Selskapskapital	14	1 008 983	1 008 983	1 008 983
Overkursfond	14	266 609	266 609	266 609
Opptjent egenkapital	15	3 265 898	2 974 007	2 715 047
Annen egenkapital ikke resultatført	15	-35 551	50 076	277 983
Egenkapital tilordnet selskapets aksjonærer		4 505 939	4 299 674	4 268 622
Ikke-kontrollerende eierinteresser		45 877	64 653	25 227
Sum egenkapital		4 551 816	4 364 327	4 293 849
Gjeld				
Lån	17	8 487 124	7 521 243	7 672 146
Utsatt skatt	18	1 053 394	945 165	669 749
Utsatt skatt grunnrente	18	886 707	873 074	860 534
Pensjonsforpliktelse	19	304 872	295 911	266 253
Derivater	3, 10	425 027	437 091	584 239
Avsetninger	20	75 576	75 576	76 667
Annen langsiktig gjeld	20	890 700	863 770	920 866
Sum langsiktig gjeld		12 123 400	11 011 829	11 050 454
Lån	17	1 727 167	2 620 401	1 980 000
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	16	1 341 137	1 279 361	1 362 632
Betalbar skatt	26	484 267	399 152	586 836
Derivater	3, 10	75 725	43 402	631 541
Avsetninger	16	12 439	12 439	12 439
Sum kortsiktig gjeld		3 640 735	4 354 755	4 573 449
Sum gjeld		15 764 135	15 366 584	15 623 903
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		20 315 951	19 730 911	19 917 751

Stavanger 21.03.13

Ivar Rusdal
StyrelederReinert Kverneland
NestlederCecilie Bjelland
StyremedlemSteinar Madsen
StyremedlemSolveig Ege Tengesdal
StyremedlemHilda Bådsvik Høie
StyremedlemGro Vetnes
Ansattes representantArne M. Sele
Ansattes representantEimund Nygaard
Konsernsjef / Adm. direktør

Utvidet konsolidert resultatregnskap

(Alle beløp i hele tusen kroner)

	NOTE	2012	2011	2010
Årsresultat		630 080	601 699	257 063
Utvidet resultat				
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	9, 15	0	-156 073	56 921
Kontantstrømsikring valutaterminkontrakter	15, 21	-56 863	-44 213	126 545
Kontantstrømsikring rentebytteavtaler	15, 21	-25 375	-26 937	11 514
Valutaomregningsdifferanser	15	-3 389	-684	444
Sum utvidet resultat etter skatt		-85 627	-227 907	195 424
Årets totalresultat		544 453	373 792	452 487
Tilordnet:				
Aksjonærer		562 478	426 209	493 810
Ikke-kontrollerende eierinteresser		-18 025	-52 417	-41 323
Årets totalresultat		544 453	373 792	452 487

Kontantstrømpstilling

(Alle beløp i hele tusen kroner)

	NOTE	2012	2011	2010
Resultat før skattekostnad		1 322 395	1 377 358	949 026
Justert for:				
- avskrivninger og nedskrivninger	6, 7	841 113	780 769	651 925
- gevinst salg driftsmidler		-16 056	-2 279	-5 373
- andre tap / gevinster netto klassifisert som drift	21	-122 420	-719 567	450 891
- endringer i pensjonsforpliktelser	19	8 961	29 658	-67 600
- netto finanskostnader	25	530 321	853 413	500 228
- resultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	8	-7 064	-28 798	-22 030
Endringer i arbeidskapital:				
- kundefordringer og andre kortsiktige fordringer		-194 332	263 815	-266 047
- leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld		61 776	-101 753	71 206
- endringer i andre omløpsmidler og andre gjeldsposter		17 075	-830	-7 715
- endringer i andre tidsavgrensninger		49 987	-108 380	-214 941
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		2 491 756	2 343 406	2 039 569
Betalte renter	17	-493 629	-467 403	-436 045
Betalte skatter		-377 089	-586 836	-628 399
Netto kontantstrømmer fra driften		1 621 038	1 289 167	975 125
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	6	-1 261 005	-1 197 960	-1 291 682
Utbetaling ved kjøp av finansielle anleggsmidler		0	-2 746	-65 679
Utbetaling ved kjøp av immaterielle eiendeler	7	-11 380	-16 035	-247
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler		20 234	13 217	7 798
Utbetaling kjøp av datterselskap	30	0	-271 604	-1 000
Utbetaling utkjøp minoriteter		-15 320	-26 382	0
Utbetalinger ved lån til tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		-5 000	-26 671	0
Utbetaling kjøp av andeler tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	8	-32 431	-3 245	-128 686
Innbetaling ved salg av andeler i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	8	10 110	0	0
Utbetaling kjøp av andeler i investering tilgjengelig for salg	9	-20 924	-12 360	-6 548
Innbetaling ved salg av andeler i investering tilgjengelig for salg	9	161 945	57 129	1 369
Netto inn- og utbetalinger øvrige finansielle anleggsmidler		-645	-831	-3 339
Netto kontantstrømmer brukt til investeringsaktiviteter		-1 154 416	-1 487 488	-1 488 014
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
Innbetaling av egenkapital fra minoritet	30	11 000	70 000	0
Opptak av lån	17	2 678 000	2 972 694	3 660 611
Nedbetaling rentebærende gjeld	17	-2 605 352	-2 775 609	-2 178 700
Utbytte betalt til selskapets aksjonærer		-357 500	-340 000	-327 000
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		-273 852	-72 915	1 154 910
Endring i kontanter og kontantekvivalenter		192 769	-271 236	642 021
Kontanter og kontantekvivalenter per 01.01		667 537	912 197	228 673
Kontanter ved oppkjøp av datterselskap	30	0	26 576	41 504
Kontanter og kontantekvivalenter per 31.12		860 306	667 537	912 197

Endringer i konsernets egenkapital

(Alle beløp i hele tusen kroner)

	NOTE	Aksje- kapital og overkurs	Annen egenkapital ikke resultatført	Opptjent egenkapital	Egenkapital tilordnet selskapets aksjonærer	Ikke- kontrollerende eierinteresser	Sum egenkapital
Endringer i konsernets egenkapital 2010							
Egenkapital 31.12.09		1 275 592	82 559	2 755 695	4 113 846	22 302	4 136 148
Årsresultat		0	0	298 386	298 386	-41 323	257 063
Utvidet resultatregnskap							
Verdiendring finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	15	0	56 921	0	56 921	0	56 921
Kontantstrømsikring	15	0	138 059	0	138 059	0	138 059
Omregningsdifferanse	15	0	444	0	444	0	444
Sum utvidet resultat etter skatt		0	195 424	0	195 424	0	195 424
Årets totalresultat etter skatt		0	195 424	298 386	493 810	-41 323	452 487
Utbytte		0	0	-327 000	-327 000	0	-327 000
Minoritetsinteresser fra virksomhets- sammenslutninger	30	0	0	0	0	37 500	37 500
Andre endringer ført direkte mot egenkapital	15	0	0	-12 033	-12 033	6 748	-5 285
Egenkapital 31.12.10		1 275 592	277 983	2 715 047	4 268 622	25 227	4 293 849

Endringer i konsernets egenkapital 2011

Egenkapital 31.12.10		1 275 592	277 983	2 715 047	4 268 622	25 227	4 293 849
Årsresultat		0	0	654 116	654 116	-52 417	601 699
Utvidet resultatregnskap							
Verdiendring finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	15	0	-156 073	0	-156 073	0	-156 073
Kontantstrømsikring	15	0	-71 150	0	-71 150	0	-71 150
Omregningsdifferanse	15	0	-684	0	-684	0	-684
Sum utvidet resultat etter skatt		0	-227 907	0	-227 907	0	-227 907
Årets totalresultat etter skatt		0	-227 907	654 116	426 209	-52 417	373 792
Utbytte		0	0	-340 000	-340 000	0	-340 000
Kapitalforhøyelser		0	0	0	0	70 000	70 000
Andre endringer ført direkte mot egenkapital	15	0	0	-55 157	-55 157	21 843	-33 314
Egenkapital 31.12.11		1 275 592	50 076	2 974 007	4 299 674	64 653	4 364 327

Endringer i konsernets egenkapital 2012

Egenkapital 31.12.11		1 275 592	50 076	2 974 007	4 299 674	64 653	4 364 327
Årsresultat		0	0	648 105	648 105	-18 025	630 080
Utvidet resultatregnskap							
Kontantstrømsikring	15	0	-82 238	0	-82 238	0	-82 238
Omregningsdifferanse	15	0	-3 389	0	-3 389	0	-3 389
Sum utvidet resultat etter skatt		0	-85 627	0	-85 627	0	-85 627
Årets totalresultat etter skatt		0	-85 627	648 105	562 478	-18 025	544 453
Utbytte		0	0	-357 500	-357 500	0	-357 500
Kapitalforhøyelser		0	0	0	0	11 000	11 000
Andre endringer ført direkte mot egenkapital	15	0	0	1 285	1 285	-11 752	-10 467
Egenkapital 31.12.12		1 275 592	-35 551	3 265 898	4 505 939	45 877	4 551 816

Deloitte AS
Strandsvingen 14 A
Postboks 287 Forus
NO-4066 Stavanger
Norway

Tlf: +47 51 81 56 00
Faks: +47 51 81 56 01
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Lyse Energi AS

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Lyse Energi AS som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger. Konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap, oppstilling av utvidet konsolidert resultatregnskap, oppstilling av konsernets endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge for selskapsregnskapet og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, for konsernregnskapet, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon om selskapsregnskapet og vår konklusjon om konsernregnskapet.

Deloitte.side 2
Revisors beretning til generalforsamlingen
i Lyse Energi AS*Konklusjon om selskapsregnskapet*

Etter vår mening er selskapsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Lyse Energi AS per 31. desember 2012 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Konklusjon om konsernregnskapet

Etter vår mening er konsernregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Lyse Energi AS per 31. desember 2012 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold*Konklusjon om årsberetningen*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Stavanger, 21. mars 2013
Deloitte ASOmmund Skailand
statsautorisert revisor

Note 1 – Generell informasjon

Lyse er et norsk industrikonsern innenfor energi og telekommunikasjon. Virksomheten omfatter produksjon og salg av energi- og telekomprodukter, samt bygging, drift og vedlikehold av infrastruktur. Lyse selger energi- og telekomprodukter i så vel regionale som nasjonale markeder. Hovedmarkedet ligger i Sør-Rogaland.

Lyse eies av 16 kommuner i Sør-Rogaland. Hovedkontoret ligger i Breiflåtveien 18 i Stavanger. Konsernets obligasjons- og sertifikatlån er notert på Oslo Børs.

Konsernregnskapet ble vedtatt av styret 21. mars 2013.

Note 2 – Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av konsernregnskapet. Disse prinsippene er benyttet på samme måte i alle perioder som er presentert, dersom ikke annet fremgår av beskrivelsen.

2.1 Basisprinsipper

Konsernregnskapet er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som er fastsatt av EU. Konsernregnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift.

Konsernregnskapet er utarbeidet basert på historisk kostprinsippet med følgende modifikasjoner: Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder finansielle derivater) vurdert til virkelig verdi over resultatet.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av konsernets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for konsernregnskapet, er beskrevet i note 4.

Endringer i regnskapsprinsipper og opplysninger

a) Nye og endrede standarder tatt i bruk av konsernet

Det er ingen nye eller endrede IFRS standarder eller IFRIC fortolkninger som er trådt i kraft for 2012 regnskapet som er vurdert å ha eller forventet å få en vesentlig påvirkning for konsernet.

b) Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse

Konsernet har ikke valgt tidlig anvendelse av noen nye eller endrede IFRS standarder eller IFRIC fortolkninger.

IAS 19 Ansattetytelser ble endret i juni 2011. Endringen medfører at alle estimatavvik skal regnskapsføres i utvidet resultat etter hvert som disse oppstår, en umiddelbar

resultatføring av alle kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening og at man erstatter rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler med et netto rentebeløp som beregnes ved å benytte diskonteringsrenten på netto pensjonsforpliktelse. Konsernet har enda ikke sluttført konsekvensvurderingen av endringene i IAS 19.

For øvrig er det ingen andre IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

2.2 Konsolideringsprinsipper

a) Datterselskaper

Datterselskaper er selskaper der konsernet har makt til å utforme enhetens finansielle og operasjonelle retningslinjer (kontroll), normalt gjennom eie av mer enn halvparten av stemmerettene. Ved fastsettelse av om det foreligger kontroll, inkluderes effekten av potensielle stemmeretter som kan utøves eller konverteres på balansedagen. Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontroll er overført til konsernet, og blir utelatt fra konsolideringen når kontroll opphører.

Virksomhetssammenslutninger regnskapsføres etter oppkjøpsmetoden. Vederlaget som er ytt måles til virkelig verdi av overførte eiendeler og pådratte forpliktelser. Inkludert i vederlaget er også virkelig verdi av betingede eiendeler og forpliktelser. Utgifter til virksomhetssammenslutninger kostnadsføres når de påløper. Identifiserbare eiendeler og gjeld regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Ikke kontrollerende eierinteresser i det oppkjøpte foretaket måles enten til virkelig verdi eller til sin andel av det overtatte foretakets nettoeiendeler (valgfrihet). Dersom summen av vederlaget, balanseført beløp av ikke kontrollerende eiere og virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet av tidligere eierinteresser overstiger virkelig verdi av identifiserbare nettoeiendeler i det oppkjøpte foretaket, balanseføres differansen som goodwill, jf. note 2.6. Er summen lavere enn selskapets nettoeiendeler, resultatføres differansen umiddelbart.

Konserninterne transaksjoner, mellomværende og urealisert fortjeneste og tap mellom konsernselskaper elimineres.

Note 2 fortsetter

Regnskapsprinsipper i datterselskaper omarbeides når dette er nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

b) Transaksjoner med ikke kontrollerende eiere

Transaksjoner med ikke kontrollerende eiere behandles som egenkapitaltransaksjoner. Ved kjøp av aksjer fra ikke kontrollerende eiere føres forskjellen mellom vederlaget og aksjenes forholdsmessige andel av balanseført beløp av nettoeiendeler i datterselskapet mot egenkapitalen til morselskapets eiere. Gevinst eller tap ved salg til ikke kontrollerende eiere føres tilsvarende mot egenkapitalen. Når konsernet ikke lenger har kontroll måles eventuelle gjenværende eierinteresser til virkelig verdi med endring over resultatet. Virkelig verdi utgjør deretter anskaffelseskost for den videre regnskapsføring, enten som investering i tilknyttet selskap, felleskontrollert virksomhet eller finansiell eiendel. Beløp som tidligere er ført i utvidet resultat relatert til dette selskapet behandles som om konsernet hadde avhendet underliggende eiendeler og gjeld. Dette vil kunne innebære at beløp som tidligere er ført i utvidet resultat reklassifiseres til resultatet.

c) Tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er enheter der konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt for investeringer der konsernet har mellom 20 og 50 prosent av stemmeberettiget kapital. Investeringer i tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. På kjøpstidspunktet regnskapsføres investering i tilknyttede selskaper til anskaffelseskost. Investeringer i tilknyttet selskap inkluderer goodwill identifisert på oppkjøpstidspunktet, redusert ved eventuelle senere nedskrivninger (se punkt 2.6).

Konsernets andel av over- eller underskudd i tilknyttede selskaper resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringene. Konsernets andel av utvidet resultat i det tilknyttede selskapet føres i utvidet resultat i konsernet og tillegges også balanseført beløp for investeringene. Konsernet resultatfører ikke andel av underskudd hvis dette medfører at balanseført verdi av investeringen blir negativ (inklusive usikrede fordringer på enheten), med mindre konsernet har påtatt seg forpliktelser eller avgitt garantier for det tilknyttede selskapets forpliktelser.

Konsernets andel av urealisert fortjeneste på transaksjoner mellom konsernet og dets tilknyttede selskaper elimineres. Det samme gjelder for urealiserte tap med mindre transaksjonen tilsier en nedskrivning av den overførte eiendelen. Der det har vært nødvendig, er regnskapsprinsipper i de tilknyttede selskapene omarbeidet for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper. Gevinster og tap ved utvanning av eierandeler i tilknyttede selskaper er resultatført.

Når konsernet ikke lenger har betydelig innflytelse måles eventuelle gjenværende eierinteresser til virkelig verdi med endring over resultatet. Virkelig verdi utgjør deretter anskaffelseskost for den videre regnskapsføring som finansiell eiendel. Beløp som tidligere er ført i utvidet resultat relatert til dette selskapet, behandles som om det tilknyttede selskapet hadde avhendet underliggende eiendeler og gjeld. Dette vil kunne innebære at beløp som tidligere er ført i utvidet resultat reklassifiseres til resultatet. Ved reduksjon av eierandel i tilknyttet selskap hvor konsernet opprettholder betydelig innflytelse, reklassifiseres også en forholdsmessig andel av beløp som tidligere er ført i utvidet resultat til resultatet.

d) Felleskontrollert virksomhet**Deleide kraftverk**

Konsernets andel i deleide kraftverk regnskapsføres etter bruttometoden iht. IAS 31. Konsernet summerer sin andel av de deleide kraftverks resultat-, balanse- og kontantstrømposter med tilsvarende poster i konsernets regnskap. Gevinst eller tap ved salg av eiendeler i deleide kraftverk resultatføres for den del som kan tilskrives andre eiere (utenfor konsernet) i de deleide kraftverkene. Ved kjøp av eiendeler fra deleide kraftverk vil gevinst eller tap først resultatføres når eiendelen selges ut av konsernet. Tap resultatføres umiddelbart dersom transaksjonen indikerer reduksjon i netto salgsverdi på omløpsmidler eller verdi-fall på anleggsmidler.

Felleskontrollert foretak

Konsernets andel i felleskontrollert virksomhet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. På kjøpstidspunktet regnskapsføres investering i felleskontrollert virksomhet til anskaffelseskost. Investeringer i felleskontrollert virksomhet inkluderer goodwill identifisert på oppkjøpstidspunktet, redusert ved eventuelle senere nedskrivninger (se punkt 2.6).

Konsernets andel av over- eller underskudd i felleskontrollerte foretak resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringene. Konsernets andel av utvidet resultat i felleskontrollerte foretak føres i utvidet resultat i konsernet og tillegges også balanseført beløp for investeringene. Konsernet resultatfører ikke andel av underskudd hvis dette medfører at balanseført verdi av investeringen blir negativ (inklusive usikrede fordringer på enheten), med mindre konsernet har påtatt seg forpliktelser eller avgitt garantier for det felleskontrollerte foretakets forpliktelser.

Konsernets andel av urealisert fortjeneste på transaksjoner mellom konsernet og den felleskontrollerte virksomheten elimineres. Det samme gjelder for urealiserte tap med mindre transaksjonen tilsier en nedskrivning av den overførte eiendelen. Der det har vært nødvendig, er regnskaps-

Note 2 fortsetter

prinsipper i de felleskontrollerte foretak omarbeidet for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper. Gevinster og tap ved utvanning av eierandeler i felleskontrollerte foretak er resultatført. Når konsernet ikke lenger har betydelig innflytelse måles eventuelle gjenstående eierinteresser til virkelig verdi med endring over resultatet. Virkelig verdi utgjør deretter anskaffelseskost for den videre regnskapsføring som finansiell eiendel. Beløp som tidligere er ført i utvidet resultat relatert til dette selskapet behandles som om det felleskontrollerte foretaket hadde avhendet underliggende eiendeler og gjeld. Dette vil kunne innebære at beløp som tidligere er ført i utvidet resultat reklassifiseres til resultat. Ved reduksjon av eierandel i felleskontrollert foretak hvor konsernet opprettholder betydelig innflytelse, reklassifiseres også en forholdsmessig andel av beløp som tidligere er ført i utvidet resultat til resultatet.

2.3 Segmentinformasjon

Segmentene er rapportert etter samme struktur som i konsernets interne rapportering til ledelsen. Et virksomhetssegment er en del av virksomheten som leverer produkter eller tjenester som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre virksomhetsområder.

2.4 Omregning av utenlandsk valuta

a) Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Regnskapet til de enkelte enheter i konsernet måles i den valuta som benyttes der enheten i hovedsak opererer (funksjonell valuta). Konsernregnskapet er presentert i norske kroner (NOK) som er både den funksjonelle valutaen og presentasjonsvalutaen til morselskapet.

b) Transaksjoner og balanseposter

Transaksjoner i utenlandsk valuta regnes om til den funksjonelle valutaen ved bruk av transaksjonskursen. Valutagevinster og tap som oppstår ved betaling av slike transaksjoner, og ved omregning av pengeposter (eiendeler og gjeld) i utenlandsk valuta til kursen på balansedagen, resultatføres. Dersom valutaposisjonen anses som kontantstrømsikring føres gevinster og tap som del av utvidet resultat.

Valutagevinster og tap som relaterer seg til låneopptak, kontanter og kontantekvivalenter blir presentert i resultatregnskapet som finansinntekter eller finanskostnader.

Alle andre valutagevinster og tap blir presentert på linjen andre tap / (gevinster) - netto.

Valutavirkninger på ikke-pengeposter (både eiendeler og forpliktelser) inngår som del av gevinst og tap ved vurdering av virkelig verdi. Valutavirkninger på ikke-pengeposter, slik som aksjer til virkelig verdi over resultatet, blir resultatført som en del av gevinst og tap ved virkelig verddivurdering. Valutavirkninger på ikke-pengeposter, slik som aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg, inkluderes i verdiendringen som føres mot utvidet resultat.

2.5 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler regnskapsføres til anskaffelseskost, med fradrag for avskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmiddelet. Låneutgifter som påløper under tilvirkning av varige driftsmidler balanseføres frem til eiendelen er klar til tiltenkt bruk. Anskaffelseskost kan også omfatte gevinster eller tap overført fra egenkapital som skyldes sikring av kontantstrøm i utenlandsk valuta ved kjøp av driftsmidler.

Påfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte konsernet, og utgiften kan måles pålitelig. Regnskapsført beløp knyttet til utskiftede deler resultatføres. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid:

Anlegg energi	3 - 75 år
Anlegg bredbånd	3 - 25 år
Anlegg nett	10 - 50 år
Andre bygg	33 - 50 år
Maskiner og inventar	3 - 12 år

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, vurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Når balanseført verdi på et driftsmiddel er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp, skrives verdien ned til gjenvinnbart beløp (note 2.7).

Gevinst og tap ved avgang driftsmidler resultatføres og utgjør forskjellen mellom salgspris og balanseført verdi.

Note 2 fortsetter

2.6 Immaterielle eiendeler

Utgifter til forskning kostnadsføres når de påløper. Utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utviklingen av en identifiserbar immateriell eiendel. Andre utviklingskostnader resultatføres når de påløper. Utviklingskostnader som tidligere er kostnadsført blir ikke balanseført i senere perioder. Balanseførte utviklingskostnader avskrives lineært fra tidspunktet for kommersialisering over den periode det er forventet å gi økonomiske fordeler. Balanseførte utviklingskostnader testes årlig for verdifall etter IAS 36.

a) Vannfallrettigheter

Vannfallsrettigheter er balanseført til historisk anskaffelseskost. Det foreligger ikke hjemfallsrett, og vannfallsrettigheter er derfor vurdert til å være en tidsbegrenset eiendel og avskrives ikke.

b) Goodwill

Goodwill er forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet og virkelig verdi av konsernets andel av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel. Goodwill ved kjøp av andel i tilknyttede selskaper er inkludert i investeringer i tilknyttede selskaper, og testes for nedskrivning som del av balanseført verdi på investeringen. Goodwill testes årlig for verdifall og balanseføres til anskaffelseskost med fradrag av nedskrivninger. Nedskrivning på goodwill reverseres ikke. Gevinst eller tap ved salg av en virksomhet inkluderer balanseført verdi av goodwill tilhørende den solgte virksomheten.

For senere testing av behov for nedskrivning av goodwill, blir denne allokert til aktuelle kontantstrømgenererende enheter. Allokeringen skjer til de kontantgenererende enheter eller grupper av kontantgenererende enheter som forventes å få fordeler av oppkjøpet.

c) Merkevareravn

Merkevareravn testes årlig for verdifall og balanseføres til anskaffelseskost med fradrag for nedskrivninger.

d) Kundeporteføljer

Kundeporteføljer er balanseført til historisk anskaffelseskost med fradrag for avskrivninger. Kundeporteføljer har begrenset utnyttbar levetid og avskrives lineært over forventet utnyttbar levetid.

e) Driftsrettigheter

Kjøpte rettigheter regnskapsføres til historisk anskaffelseskost med fradrag for avskrivninger. Driftsrettighetene har begrenset utnyttbar levetid og avskrives lineært over forventet utnyttbar levetid.

2.7 Verdifall på ikke finansielle eiendeler

Goodwill samt immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid avskrives ikke, men vurderes årlig for verdifall. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives, vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at fremtidig inntjening ikke kan forsvare eiendelenes balanseført verdi. En nedskrivning resultatføres med forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi. Ved vurdering av verdifall grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke finansielle eiendeler (unntatt goodwill).

2.8 Finansielle eiendeler

Konsernet klassifiserer finansielle eiendeler i følgende kategorier: a) til virkelig verdi over resultatet, b) sikringsinstrumenter, c) utlån og fordringer og d) finansielle eiendeler tilgjengelige for salg. Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen og foretas ved anskaffelsen.

a) Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet er finansielle eiendeler holdt for handelsformål. En finansiell eiendel klassifiseres i denne kategorien dersom den primært er anskaffet med henblikk på å gi fortjeneste fra kortsiktige prissvingninger. Derivater klassifiseres som holdt for handelsformål, med mindre de er en del av en regnskapsmessig sikring (se kategorien under). Eiendeler i denne kategorien klassifiseres som omløpsmidler.

b) Sikringsinstrumenter

Et derivat som er utpekt som sikringsinstrument og som kvalifiserer for regnskapsmessig sikring klassifiseres i denne kategorien. Sikringsinstrumenter balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt som sikringskontrakten inngås, og deretter løpende til virkelig verdi på hver balansedag. Den etterfølgende regnskapsføringen av gevinster og tap avhenger av om derivatet inngår som sikringsinstrument i en kontantstrømsikring eller i en virkelig verdi sikring (se note 2.9).

c) Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke derivative finansielle eiendeler med fastsatte betalinger som ikke omsettes i et aktivt marked. Disse klassifiseres som omløpsmidler med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen. I så fall klassifiseres de som anleggsmidler. Utlån og fordringer klassifiseres som kundefordringer og andre fordringer, samt kontanter og kontantekvivalenter i balansen (se note 2.11 og 2.12).

Note 2 fortsetter

d) Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke derivate finansielle eiendeler som man velger å plassere i denne kategorien, eller som ikke er klassifisert i noen annen kategori. De klassifiseres som anleggsmidler så sant ikke investeringen forfaller eller ledelsen har til hensikt å selge investeringen innen 12 måneder fra balansedagen.

Regnskapsføring og måling

Vanlige kjøp og salg av investeringer regnskapsføres på transaksjonstidspunktet, som er den dagen konsernet forplikter seg til å kjøpe eller selge eiendelen. Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet, balanseføres første gang til virkelig verdi med tillegg av transaksjonskostnader. Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet, regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi, og transaksjonskostnader resultatføres. Investeringer fjernes fra balansen når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører, eller når disse rettighetene er blitt overført, og konsernet i hovedsak har overført all risiko og hele gevinstpotensialet ved eierskapet. Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet vurderes til virkelig verdi etter første-gangs balanseføring. Utlån og fordringer regnskapsføres til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode.

Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi av eiendeler klassifisert som finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, inkludert renteinntekt og utbytte, medtas i resultatregnskapet under andre tap / gevinster – netto i den perioden de oppstår.

Når verdipapirer klassifisert som tilgjengelig for salg selges eller nedskrives, føres samlet verdiregulering som er regnskapsført i utvidet resultat over resultatet som gevinst eller tap fra investeringer i verdipapirer.

Effektiv rente på rentebærende instrumenter resultatføres under finansposter. Utbytte på aksjer klassifisert som tilgjengelige for salg regnskapsføres over resultatet som finansinntekter når konsernets rett til utbytte er fastslått.

Verdifall på finansielle eiendeler

a) Eiendeler balanseført til amortisert kost

Konsernet ser ved hver balansedag etter om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi. Tap ved verdifall av en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler innregnes bare dersom det er objektive indikasjoner på verdifall som et resultat av en eller flere hendelser som har intruffet og om dette påvirker fremtidige estimerte kontantstrømmer på en måte som kan måles pålitelig. Størrelsen på tapet måles til differansen mellom eiendelens

balanseførte verdi og nåverdien av de estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rente. Eiendelens balanseførte verdi reduseres og tapet innregnes i resultatregnskapet. Dersom verdifall senere reduseres, og reduksjonen objektivt kan knyttes til en hendelse som inntreffer etter at verdifallet ble innregnet, skal det tidligere tapet reverseres i resultatregnskapet.

b) Eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg

Konsernet vurderer hver balansedag om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi. For egenkapitalinstrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg, vil en vesentlig eller langvarig reduksjon i virkelig verdi av instrumentet under anskaffelseskost være en indikasjon på at eiendelen er utsatt for verdifall. Dersom det foreligger slike indikasjoner, og verdireduksjonen tidligere har vært ført mot utvidet resultat, skal det kumulative tapet som er innregnet i utvidet resultat omklassifiseres til resultatregnskapet. Beløpet måles som differansen mellom anskaffelseskost og dagens virkelige verdi, med fradrag for tap ved verdifall som tidligere er resultatført. Tap ved verdifall innregnet i resultatregnskapet for en investering i et egenkapitalinstrument skal ikke reverseres over resultatregnskapet.

2.9 Derivater og sikring

Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontrakten inngås, og deretter løpende til virkelig verdi på hver balansedag. Regnskapsføringen av tilhørende gevinster og tap avhenger av hvorvidt derivatet er utpekt som et sikringsinstrument og eventuelt type sikring. Konsernet klassifiserer derivater som inngår i en regnskapsmessig sikring som:

a) sikring av variabilitet i kontantstrømmer tilknyttet en svært sannsynlig fremtidig transaksjon (kontantstrømssikring)

b) sikring av virkelig verdi av en balanseført eiendel eller forpliktelse (virkelig verdisikring)

Ved inngåelsen av sikringstransaksjonen dokumenterer konsernet sammenhengen mellom sikringsinstrumentene og sikringsobjektene, formålet med risikostyringen og strategien bak de forskjellige sikringstransaksjonene. Konsernet dokumenterer også hvorvidt derivatene som benyttes er effektive i å utligne endringene i virkelig verdi eller kontantstrøm knyttet til sikringsobjektene. Slike vurderinger dokumenteres både ved sikringens inngåelse og løpende i sikringsperioden.

Note 2 fortsetter

Virkelig verdi av derivatene brukt i sikringsrelasjoner er vist i note 10. Endring i egenkapitalen knyttet til derivater som anvendes i en regnskapsmessig sikring er vist i note 15. Virkelig verdi av et sikringsderivat klassifiseres som anleggsmiddel eller langsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid på sikringsobjektet er lenger enn 12 måneder, og som omløpsmiddel eller kortsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid på sikringsobjektet er mindre enn 12 måneder. Derivater holdt for handelsformål klassifiseres som omløpsmiddel eller kortsiktig gjeld.

a) Kontantstrømsikring

Den effektive delen av endring i virkelig verdi på derivater som inngås og kvalifiserer som sikringsinstrument i kontantstrømsikring, regnskapsføres direkte i utvidet resultat. Tap og fortjeneste på den ineffektive delen resultatføres som andre tap / gevinster – netto hva gjelder sikringsinstrumenter for valuta, og under finans hva gjelder sikringsinstrumenter for renter.

Sikringsgevinster eller tap som er ført over utvidet resultat i egenkapitalen omklassifiseres til resultatregnskapet i den perioden sikringsobjektet påvirker resultatregnskapet (for eksempel når det planlagte sikrede salget finner sted). Gevinst eller tap som knytter seg til seg til den effektive del av rentebytteavtaler som sikrer lån med flytende rente resultatføres under finanskostnader. Gevinsten eller tapet som knytter seg til den ineffektive delen resultatføres som andre tap / gevinster netto. Når den planlagte transaksjonen som sikres fører til balanseføring av en ikke finansiell eiendel (for eksempel varige driftsmidler), omklassifiseres gevinst og tap som tidligere er ført i utvidet resultat som justering av anskaffelseskost for eiendelen.

Når et sikringsinstrument utløper eller selges, eller når en sikring ikke lenger tilfredsstillere kriteriene for sikringsbokføring, forblir samlet gevinst eller tap ført over utvidet resultat i egenkapitalen og blir omklassifisert til resultatet samtidig med resultatføringen av den planlagte transaksjonen. Hvis en sikret transaksjon ikke lenger forventes å bli gjennomført reverseres bokført beløp i egenkapitalen umiddelbart til resultatregnskapet som andre tap / gevinster – netto.

b) Virkelig verdisikring

Endringer i virkelig verdi på derivater som inngås og kvalifiserer for virkelig verdisikring, og som er effektive, føres over resultatregnskapet sammen med endringen i virkelig verdi knyttet til den sikrede risikoen på den tilhørende sikrede eiendel eller forpliktelse. Gevinst eller tap knyttet til den ineffektive del resultatføres som andre tap / gevinster – netto. Dersom sikringen ikke lenger oppfyller kriteriene for sikringsbokføring, vil regnskapsført effekt av sikringen for sikringsobjekter som føres

til amortisert kost, amortiseres over perioden fram til instrumentets forfall.

c) Derivater som ikke kvalifiserer for sikringsbokføring

Endringer i virkelig verdi på derivater som ikke kvalifiserer for sikringsbokføring, resultatføres som andre tap / (gevinster) – netto. Dette vil også være aktuelt for konsernets avtaler om kjøp og salg av ikke finansielle gjenstander som gjøres opp finansielt. Virkelig verdi av derivatene klassifiseres som anleggsmiddel eller langsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid er lenger enn 12 måneder, og som omløpsmiddel eller kortsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid er mindre enn 12 måneder.

2.10 Varer

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi.

2.11 Kundefordringer

Kundefordringer måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi. Ved senere måling vurderes kundefordringer til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente metode, fratrukket avsetning for inntruffet tap. Avsetning for tap regnskapsføres når det foreligger objektive indikatorer på at konsernet ikke vil motta oppgjør i samsvar med opprinnelige betingelser. Avsetningen utgjør forskjellen mellom pålydende og gjenvinnbart beløp, som er nåverdien av forventede kontantstrømmer, diskontert med effektiv rente.

2.12 Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter, bankinnskudd, andre kortsiktige, lett omsettelige investeringer med maksimum tre måneders opprinnelig løpetid og trekk på kassekreditt. I balansen er kassekreditt inkludert i lån under kortsiktig gjeld.

2.13 Aksjekapital og overkurs

Ordinære aksjer klassifiseres som egenkapital.

2.14 Leverandørgjeld

Leverandørgjeld måles til virkelig verdi ved første gangs balanseføring. Ved senere måling vurderes leverandørgjeld til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente metode.

Note 2 fortsetter**2.15 Lån**

Lån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted, med fradrag for transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder regnskapsføres lån til amortisert kost beregnet ved bruk av effektiv rente. Forskjellen mellom det utbetalte lånebeløpet (fratrasket transaksjonskostnader) og innløsningsverdien resultatføres over lånets løpetid.

Lån klassifiseres som kortsiktig gjeld med mindre det foreligger en ubetinget rett til å utsette betaling av gjelden i mer enn 12 måneder fra balansedato.

2.16 Betalbar skatt og utsatt skatt

Skattekostnaden består av betalbar skatt og utsatt skatt. Skatt blir resultatført bortsett fra når den relaterer seg til poster som blir regnskapsført mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. I disse tilfellene regnskapsføres også skatten direkte mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen.

Det er beregnet utsatt skatt på alle midlertidige forskjeller mellom skattemessige og konsoliderte regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld ved bruk av gjeldsmetoden. Dersom konsernet deltar i en transaksjon om kjøp av en eiendel eller gjeld som ikke er en del av en foretaksintegrasjon, regnskapsføres ikke utsatt skatt på transaksjonstidspunktet. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skattelover som er vedtatt eller i det alt vesentlige er vedtatt på balansedagen, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres, eller når den utsatte skatten gjøres opp. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattbar inntekt vil foreligge, og at de midlertidige forskjellene kan fratrekkes i denne inntekten. Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper, bortsett fra når konsernet har kontroll over tidspunktet for reversering av de midlertidige forskjellene, og det er sannsynlig at de ikke vil bli reversert i overskuelig framtid.

Beskatning av kraftproduksjonsvirksomheten

Utover alminnelig inntektsskatt belastes kraftproduksjonsvirksomheten med eiendomsskatt, naturressursskatt og grunnrenteskatt.

Grunnrenteskatt

Grunnrenteskatt utgjør 30 % av netto grunnrenteinntekt beregnet for hvert kraftverk. Grunnrenteinntekten blir beregnet på grunnlag av det enkelte kraftverkets produksjon time for time, multiplisert med spotprisen i den korresponderende timen. For leveranser av konsesjonskraft og kraft på langsiktige kontrakter over syv år brukes faktisk kontraktpriis. Den beregnede inntekten reduseres med faktiske driftskostnader, avskrivninger og en friinntekt

for å komme frem til netto grunnrenteinntekt. Friinntekten fastsettes årlig på grunnlag av skattemessig verdi av driftsmidlene i kraftverket multiplisert med en normrente.

Negativ grunnrenteinntekt oppstår i et kraftverk kan fra og med 2007 samordnes mot positiv grunnrenteinntekt i andre kraftverk. Tidligere års negative grunnrente kan fremføres med renter mot senere positiv grunnrenteinntekt i samme kraftverk. Utsatt skattefordel knyttet til fremførbare underskudd og utsatt skatt knyttet til andre midlertidige forskjeller balanseføres for hvert kraftverk. Utsatt skattefordel balanseføres dersom dette kan sannsynliggjøres anvendt i løpet av en 15 års periode.

Naturressursskatt

Naturressursskatt er en overskuddsuavhengig skatt som beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverks gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre/kWh. Overskuddsskatt kan avregnes mot betalbar naturressursskatt. Den andelen av naturressursskatten som overstiger overskuddsskatt, kan fremføres med renter til senere år, og blir balanseført som en forskuddsbetalt skatt (fordring).

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt for kraftverk blir beregnet på grunnlag av faktisk produksjon, med fradrag for faktiske driftskostnader og betalt grunnrenteskatt i det enkelte kraftverk. Inntekts-siden i eiendomsskatten beregnes ut fra samme grunnlag som i grunnrentebeskatningen. Eiendomsskattegrunnlaget fremkommer ved å diskontere foregående fem års netto driftsinntekter i kraftverket med fastsatt rente over all fremtid, med fradrag av nåverdien av kraftverkets beregnede kostnader til utskiftning av driftsmidler. Av eiendomsskattegrunnlaget beregnes fra 0,2 % til 0,7 % eiendomsskatt til den enkelte kommune. Eiendomsskatt presenteres som driftskostnad.

2.17 Pensjonsforpliktelser

Konsernet har både ytelsesplaner og innskuddsplaner.

Ytelsesplan

En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering, og som er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringselskaper eller pensjonskasser. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer slik som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedatoen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene, justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte framtidige

Note 2 fortsetter

utbetalinger med en diskonteringsrente med utgangspunkt i renten på norske statsobligasjoner med 10 års løpetid.

Estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene utover det største av 10 prosent av verdien av pensjonsmidlene eller 10 prosent av pensjonsforpliktelsene, blir ført i resultatregnskapet over en periode som tilsvarer arbeidstakernes forventede gjennomsnittlige resterende ansettelsesperiode. Endringer i pensjonsplanens ytelser kostnadsføres eller inntektsføres løpende i resultatregnskapet, med mindre rettighetene etter den nye pensjonsplanen er betinget av at arbeidstakeren blir værende i tjeneste i en spesifisert tidsperiode (opptjeningsperioden). I dette tilfellet amortiseres kostnaden knyttet til endret ytelse lineært over opptjeningsperioden.

Innskuddsplan

En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler faste bidrag til en separat juridisk enhet. Konsernet har ingen juridisk eller annen forpliktelse til å betale ytterligere bidrag i tilfelle enheten ikke har nok midler til å betale alle ansatte ytelser knyttet til opptjening i inneværende og tidligere perioder. Ved innskuddsplaner betaler konsernet innskudd til offentlig eller privat administrerte forsikringsplaner for pensjon på obligatorisk, avtalemessig eller frivillig basis. Konsernet har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er blitt betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønns-kostnad når de forfaller. Forskuddsbetalte innskudd bokføres som en eiendel i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

2.18 Avsetninger

Konsernet regnskapsfører avsetninger for miljømessige utbedringer, restrukturering og rettslige krav når: a) det eksisterer en juridisk eller selvpålagt forpliktelse som følge av tidligere hendelser, b) det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør i form av en overføring av økonomiske ressurser og c) forpliktelsens størrelse kan estimeres med tilstrekkelig grad av pålitelighet. Det avsettes ikke for fremtidige driftstap.

I tilfeller hvor det foreligger flere forpliktelser av samme natur, fastsettes sannsynligheten for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved å vurdere konsernet under ett. Avsetning for konsernet regnskapsføres selv om sannsynligheten for oppgjør knyttet til konsernets enkeltelementer kan være lav.

Avsetninger måles til nåverdien av forventede utbetalinger for å innfri forpliktelsen. Det benyttes en diskonterings-sats før skatt som reflekterer nåværende markedssituasjon og spesifikk risiko for forpliktelsen. Økningen i forpliktelsen som følge av endret tidsverdi føres som finanskostnad.

2.19 Inntektsføring

Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, returer, rabatter og avslag. Konserninternt salg elimineres. Salg resultatføres når inntekten kan måles pålitelig, det er sannsynlig at de økonomiske fordelene knyttet til transaksjonen vil tilflyte konsernet og spesielle kriterier knyttet til formene for salg er oppfylt. Salg vurderes ikke å kunne måles pålitelig før alle betingelser knyttet til salget er innfridd. Konsernet baserer estimatene for regnskapsføring på historikk, vurdering av type kunde og transaksjon samt eventuelle spesielle forhold knyttet til den enkelte transaksjon.

a) Salg av varer

Salg fra forretningsområdene energi, telekom, utbygging, drift og vedlikehold samt marked resultatføres når en enhet innenfor konsernet har levert produktet til kunden, og det ikke er uoppfylte forpliktelser knyttet til varen.

Nettleien fra forretningsområdet overføring inntektsføres på faktureringsstidspunktet. Inntektsført beløp det enkelte år tilsvarer periodens leverte volum avregnet til den til enhver tid fastsatte tariff. Mer-/mindreinntekt defineres etter IFRS som regulatorisk gjeld/eiendel som ikke kvalifiseres til balanseføring. Dette begrunnes med at det ikke er inngått kontrakt med en bestemt kunde, og at fordringen i teorien er betinget av en framtidig leveranse. Inntekten det enkelte år kan derfor avvike i forhold til inntektsnivået som tillates av regulator (NVE). Tariffene styres ut fra formålet om at den årlige inntekten skal være i samsvar med tillatt inntektsnivå.

b) Salg av tjenester

Salg av tjenester resultatføres i den perioden tjenesten utføres.

c) Inntekt fra utbytte

Utbytteinntekter resultatføres når rett til utbytte oppstår.

2.20 Leieavtaler

Leieavtaler der en vesentlig del av risiko og avkastning knyttet til eierskap fortsatt ligger hos utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetaling ved operasjonelle avtaler kostnadsføres lineært over leieperioden.

2.21 Utbytte

Utbyttebetalinger til morselskapets aksjonærer klassifiseres som gjeld fra og med det tidspunkt utbyttet er fastsatt av generalforsamlingen.

Note 2 fortsetter**2.22 Konesjonskraft, konesjonsavgift og erstatninger**

Konesjonskraft inntektsføres ved levering i henhold til fastsatt konesjonskraftpris. Konsernet har pr. 31.12.2012 ingen konesjonskraftavtaler som gjøres opp finansielt.

Det betales årlig konesjonsavgifter til stat og kommuner for den økning av produksjonsevnen som innvinnes ved regulering og vannoverføringer. Konesjonsavgifter blir kostnadsført når de påløper.

Konsernet betaler erstatninger til grunneiere for å få bruksrett til vannfall og grunn. I tillegg utbetales erstatninger til andre for skade påført skog, grunn og lignende.

Erstatningsutbetalingene er dels engangsutbetalinger og dels løpende i form av utbetalinger eller plikt til å levere erstatningskraft/fristrøm. Nåverdien av forpliktelsene knyttet til årlige erstatninger og erstatningskraft/fristrøm er klassifisert som avsetninger (se note 20). Årlige betalinger føres som andre driftskostnader, mens engangsoppgjør regnskapsføres mot forpliktelsen.

2.23 Anleggskontrakter

For anleggskontrakter foretas det løpende inntektsføring i takt med fremdriften av prosjektet (løpende avregningsmetode). Fullførelsesgraden beregnes som hovedregel som

påløpte kostnader på balansedagen i prosent av estimert totalkostnad. Dersom utfallet av en anleggskontrakt ikke kan estimeres pålitelig, settes kontraktsinntekten lik kontraktskostnaden i den utstrekning det er sannsynlig at kostnadene blir gjenvunnet. For anleggskontrakter som forventes å gi tap, gjøres det avsetning for nettokostnaden ved gjenværende kontraktsfestet produksjon.

2.24 Offentlige tilskudd

Offentlige tilskudd innregnes netto i resultat og balanse. Der tilskudd er knyttet til aktiviteter som innregnes i resultatregnskapet direkte, er tilskudd behandlet som en reduksjon av de kostnader som knytter seg til aktiviteten som tilskuddet er ment å skulle dekke. Der tilskuddet er knyttet til prosjekter som innregnes i balansen, er tilskuddet behandlet som en reduksjon av beløp innregnet i balansen.

2.25 Leasing

Selskapets leieavtaler vedrørende transportmidler er vurdert til å være finansiell leasing. Nåverdi av fremtidige leiebetalinger er aktivert som driftsmiddel og avskrives over leieperioden.

Tilsvarende beløp er bokført som langsiktig gjeld. Denne nedkviktes i takt med leiebetalinger og beregnet rente.

Note 3 Finansiell risikostyring**Finansielle risikofaktorer**

Lyse-konsernets aktiviteter medfører ulike typer finansiell risiko: markedsrisiko (inkludert prisisiko, valutarisiko og renterisiko), kredittrisiko og likviditetsrisiko. Styring av risiko følger av mål og rammer som fastsettes av styret. Energipris- og valutarisikoen til de enkelte selskapene i konsernet håndteres av Lyse Produksjon AS. Lyse Energi AS ivaretar styring av rente- og likviditetsrisiko. Konsernet har begrenset kredittrisiko. Kredittrisiko knyttet til kundeporteføljen styres av Lyse AS, mens annen identifisert kredittrisiko i stor grad håndteres av det enkelte selskap.

(a) Markedsrisiko**(i) Prisisiko**

Konsernet er utsatt for risiko knyttet til utviklingen i råvarepriser da konsernets fremtidige inntekter fra kraftproduksjonen i betydelig grad påvirkes av utviklingen i elkraftprisen. For å avdempe denne prisisikoen har styret vedtatt en strategi hvor det inngås finansielle kraftkontrakter. De finansielle kraftkontraktene defineres i en sikringsportefølje. Sikringsporteføljen har en løpende tidshorison på tre år utover inneværende år. I strategien ligger det at man sikrer et minimums inntektsnivå fra produksjon, hensyntatt prisavhengige skatter og kostnader. Netto produksjonsinntekter skal være større enn et definert minimumsnivå gitt en "worstcase"-pris. Styret i Lyse Produksjon AS tar beslutningen om effektivering av rammen for netto produksjonsinntekt for det enkelte år.

Note 3 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

I tillegg inngås finansielle kontrakter som defineres inn i tradingporteføljer. Tradingporteføljen har en ramme for total risikoeksponering (resultat + risiko på løpende eksponering) og en ramme for fremtidig prissisiko. Rammen for fremtidig prissisiko måles i VAR (value at risk) og begrenser den tillatte eksponeringen til enhver tid. Resultat og fremtidig prissisiko overvåkes og måles mot rammer kontinuerlig. Tradingrammen fastsettes av styret i Lyse Produksjon AS. Total risikoramme er pt 3,0 millioner euro og rammen for fremtidig prissisiko er 1,5 millioner euro.

I porteføljene, som begge er klassifisert i balansen som derivater til virkelig verdi over resultatet, handles i hovedsak finansielle prisderivater som futures, forwards, options og EUAs (CO₂ utslippskvoter). Porteføljeverdien av inngåtte finansielle kraftkontrakter varierer med de til enhver tid gjeldende terminprisene i det nordiske kraftmarkedet.

Konsernet har også andre finansielle kraftavtaler som er utsatt for betydelig prissisiko. Det gjelder frikraftforpliktelser med finansielt oppgjør og forskuddsbetalte kraftsalgsavtaler. Disse avtalene er klassifisert som langsiktige derivater til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

I analysen under er det vist hvilken innvirkning en økning/nedgang i terminkursene for kommende år vil ha på konsernets resultat etter skatt. For endringer i kraftpris er analysen basert på at samtlige terminpriser på kraft beveger seg 30 % i hver retning. Alle andre variabler er holdt konstant.

31.12.12			
Resultatvirkning ved endring i kraftpris	Virkelig verdi	+30 %	-30 %
Finansielle instrumenter energikontrakter sikringsportefølje/-formål	173 177	-102 680	102 680
Finansielle instrumenter energikontrakter tradingportefølje	1 524	1 370	-1370
Frikraftforpliktelser med finansielt oppgjør	-27 574	-2 831	2 831
Øvrige finansielle kraftavtaler/forpliktelser	-254 312	-136 398	136 398
Sum	-107 185	-240 539	240 539

31.12.11			
Resultatvirkning ved endring i kraftpris	Virkelig verdi	+30 %	-30 %
Finansielle instrumenter energikontrakter sikringsportefølje/-formål	61 635	-301 801	302 128
Finansielle instrumenter energikontrakter tradingportefølje	10 341	0	0
Frikraftforpliktelser med finansielt oppgjør	-27 624	-2 229	2 229
Øvrige finansielle kraftavtaler/forpliktelser	-297 421	-217 148	217 228
Sum	-253 069	-521 178	521 585

31.12.10			
Resultatvirkning ved endring i kraftpris	Virkelig verdi	+30 %	-30 %
Finansielle instrumenter energikontrakter sikringsportefølje/-formål	-537 134	-432 701	398 892
Finansielle instrumenter energikontrakter tradingportefølje	-18 246	3 426	-3 426
Frikraftforpliktelser med finansielt oppgjør	-31 431	-3 434	3 434
Øvrige finansielle kraftavtaler/forpliktelser	-438 609	-251 217	251 217
Sum	-1 025 420	-683 926	650 117

Alle postene i tabellen balanseføres til virkelig verdi med verdiendringer over resultat.

Note 3 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

(ii) Valutarisiko

Lyse-konsernet er gjennom dets virksomhet eksponert for valutarisiko i flere valutaer. Risikoen er særlig relevant i forhold til euro gjennom deltakelse i det nordiske kraftmarkedet. Valutarisiko oppstår fra fremtidige handels-transaksjoner og balanseførte eiendeler og forpliktelser. I henhold til konsernets finansstrategi så skal Lyses valutarisiko være lav.

Da all omsetning av fysisk og finansiell kraft på den nordiske kraftbørsen er notert og omsatt i euro er Lyse-konsernet valutaeksponert. Valutarisikoen knyttet til omsetning av den fysiske kraftproduksjonen er betydelig, men relativt begrenset sammenlignet med risikoen knyttet til kraftpris da kraftprisene normalt svinger mer enn valutakursene. For å avdempe valutarisikoen i konsernets kraftproduksjon har styret vedtatt en strategi for sikring av fremtidig valuta-kontantstrøm. Til sikring av fremtidig valutakurs brukes i hovedsak terminkontrakter. Det inngås terminkontrakter for inneværende år, samt de to neste kalenderår innenfor nærmere bestemte andeler for sikring av sannsynlig valuta-eksponering. Sikringsgraden er størst for den kontantstrømmen som ligger nærmest i tid. Ved årsskifte skal minimum 70 % og maksimalt 100% av netto beregnet valutaeksponering knyttet til finansiell og fysisk omsetning av kraft for neste år være kurssikret.

Salg av valuta på termin ligger i en egen portefølje. For handlene inngått i denne porteføljen oppfylles dokumentasjonskravene og kravene til effektivitetsmåling for sikringsbøker iht IAS 39. I regnskapet klassifiseres denne porteføljen av valutaderivater som holdt for sikringsformål med verdiendring mot egenkapitalen. I 2012 er 77 millioner kroner innregnet i egenkapitalen (134 millioner kroner i 2011 og 178 millioner kroner i 2010).

Foruten salg av valuta åpner også strategien for tilbakekjøp av valuta innenfor de gitte rammer for maksimums- og minimumsgrad av sikret fremtidig kontantstrøm. Tilbakekjøpsaktiviteten ligger i en egen tradingportefølje som etter IFRS klassifiseres som derivater til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet. Dette innebærer at man innregner markedsverdien av kontraktene på balansedagen. Periodens verdiendring føres over resultatet.

Hovedstol på et lån på 41 millioner euro, som ble innløst ved forfall oktober 2012, ble sikret med rullerende FX swap hvert halvår. I regnskapet er denne klassifisert som holdt for sikringsformål med verdiendringer over resultatet. Sikringen var 100 % effektiv. I 2012 er +1 million kroner innregnet i resultatet (+9 millioner kroner i 2011 og -9 millioner kroner i 2010).

Konsernets bankinnskudd, fordringer og gjeld i valuta er eksponert for svingninger i valutakursen. Det samme gjelder de ovenfor omtalte andre finansielle kraftavtaler, som følge av at kraftprisen er notert i euro. Dersom kursen på NOK i forhold til øvrig valuta var 10 % svakere/sterkere og alle andre variabler var konstante ville dette føre til følgende endringer i resultat etter skatt og egenkapital i henhold til tabellene under. Endringen skyldes valutagevinst/tap i forbindelse med omregning av overnevnte poster.

	31.12.12		
Virkning på resultat ved endring i valuta	Virkelig verdi	+10 %	-10 %
Finansielle instrumenter valutaderivater	26 886	-12 520	12 851
Finansielle instrumenter energikontrakter sikringsportefølje/-formål	173 177	12 469	-12 469
Finansielle instrumenter energikontrakter tradingportefølje	1 524	110	-110
Frikraftforpliktelser med finansielt oppgjør	-27 574	-943	943
Øvrige finansielle instrumenter/forpliktelser	-254 312	-25 492	25 492
Bankinnskudd/-trekk i valuta	143 929	10 363	-10 363
Kundefordringer i valuta	108 372	7 803	-7 803
Leverandørgjeld i valuta	-81 898	-5 897	5 897
Sum	90 104	-14 108	14 439

Note 3 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

31.12.11			
Virkning på resultat ved endring i valuta	Virkelig verdi	+10 %	-10 %
Finansielle instrumenter valutaderivater	9 766	-4 516	5 671
Finansielle instrumenter energikontrakter sikringsportefølje/-formål	61 635	4 438	-4 438
Finansielle instrumenter energikontrakter tradingportefølje	10 341	745	-745
Frikraftforpliktelser med finansielt oppgjør	-27 624	-743	743
Øvrige finansielle instrumenter/forpliktelser	-297 421	-74 647	74 647
Bankinnskudd/-trekk i valuta	118 001	8 496	-8 496
Kundefordringer i valuta	61 985	4 463	-4 463
Langsiktig gjeld i valuta	-320 401	-412	412
Leverandørgjeld i valuta	-56 090	-4 038	4 038
Sum	-439 808	-66 214	67 369

31.12.10			
Virkning på resultat ved endring i valuta	Virkelig verdi	+10 %	-10 %
Finansielle instrumenter valutaderivater	1 527	6 625	-6 641
Finansielle instrumenter energikontrakter sikringsportefølje/-formål	-537 134	-38 674	38 674
Finansielle instrumenter energikontrakter tradingportefølje	-18 246	-1 314	1 314
Frikraftforpliktelser med finansielt oppgjør	-31 431	-1 145	1 145
Øvrige finansielle instrumenter/forpliktelser	-438 609	-77 786	77 786
Bankinnskudd i valuta	-202	-15	15
Kundefordringer i valuta	14 743	1 061	-1 061
Langsiktig gjeld i valuta	-322 475	-504	504
Leverandørgjeld i valuta	-67 534	-4 862	4 862
Sum	-1 399 361	-116 613	116 597

Fordringer, gjeld og bankinnskudd bokføres til amortisert kost. Øvrige poster balanseføres til virkelig verdi med verdiendringer over resultat.

Virkning på egenkapital ved valutaendring	31.12.12	31.12.11	31.12.10
Finansielle instrumenter valutaderivater - kontantstrømsikring			
Virkelig verdi	107 281	186 258	247 665
+ 10 %	-102 240	-135 167	-169 315
- 10 %	102 240	135 167	169 315

De finansielle instrumentene i tabellen balanseføres til virkelig verdi med verdiendring over egenkapitalen da de er utpekt som effektive sikringsinstrumenter.

Note 3 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Nedenstående tabell spesifiserer utestående valutakontrakter på balansedato:

Gjennomsnittlig sikringskurs	31.12.12	31.12.11	31.12.10
2011			8,61
2012		9,06	9,11
2013	8,13	8,47	8,53
2014	7,93	8,18	
2015	8,20	8,25	
Sum	8,09	8,72	8,79

Sikret beløp Euro	31.12.12	31.12.11	31.12.10
2011			135 000
2012		125 000	120 993
2013	100 000	60 000	55 000
2014	55 000	25 000	
2015	40 000	30 000	
Sum	195 000	240 000	310 993

Virkelig verdi i NOK	31.12.12	31.12.11	31.12.10
2011			98 458
2012		138 882	126 522
2013	70 280	46 373	22 685
2014	19 885	1 289	
2015	17 116	-286	
Sum	107 281	186 258	247 665

Oversikt forfall kortsiktige derivater

Omløpsmidler	31.12.12	31.12.11	31.12.10
< 12 måneder	184 673	207 358	191 472
> 12 måneder	116 145	89 903	92 300
Sum	300 818	297 261	283 772

Kortsiktig gjeld	31.12.12	31.12.11	31.12.10
< 12 måneder	32 765	22 370	481 474
> 12 måneder	42 960	21 032	150 067
Sum	75 725	43 402	631 541

Note 3 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

(iii) Flytende rente- og fastrenterisiko

Konsernets renterisiko er i stor grad knyttet til langsiktig gjeld og sertifikatlån. Lån med flytende rente medfører en risiko for økte finanskostnader i resultatet.

Lån med fast rente bokføres til amortisert kost slik at endringer i virkelig verdi ikke resultatføres. Unntak for dette er lån som er sikringsobjekt i virkelig verdi sikring. Dette gjelder for obligasjonslån som er "swappet" fra fast til flytende rente.

Lyse benytter rentebytteavtaler for å styre den flytende renterisikoen. Durasjonen kan endres ved hjelp av slike avtaler. Lyses forventninger til framtidig rentenivå er den viktigste vurderingsfaktoren når lengden på durasjonen skal fastsettes.

Rentebytteavtaler (flytende til fast rente) regnskapsføres til virkelig verdi med verdiendring mot egenkapitalen da de er utpekt som effektive sikringsinstrumenter. I 2012 er -115 millioner kroner innregnet i egenkapitalen (-90 millioner kroner i 2011 og -63 millioner kroner i 2010). For informasjon om beløp og rentevilkår for rentebytteavtalene henvises til note 10.

Rentebytteavtaler (fast til flytende rente) og tilhørende sikringsobjekt balanseføres til virkelig verdi. Det er ingen resultat/-egenkapitalføring siden renteswap og sikringsobjekt har samme verdiendring, med motsatt fortegn.

Lyses renterisiko uttrykt som veid gjennomsnittlig varighet (durasjon) skal i henhold til styregodkjent finansstrategi ligge mellom ett til fem år. Postene som inngår i beregningen av durasjon er samlet overskuddslikviditet, rentebærende gjeld samt avtaler som har renteeksponerende eller rentesikrende elementer innebygd i seg. Ved vurdering av renterisiko hensyntas virksomhetens iboende sikring knyttet til nettvirksomhet og grunnrenteskatt.

I tillegg har Lyse langsiktige finansielle kraftforpliktelser som påvirkes av renteendringer. Endring i virkelig verdi på disse forpliktelsene føres til virkelig verdi over resultat.

Oppfølging av at styrets rammer for finansstrategien overholdes i form av månedlige finansmøter og kvartalsvis finansrapportering.

Nøkkeltall fra finansstrategien

	Målsetting	31.12.12	Mål oppnåelse
Likviditetsreserve* (som kan mobiliseres i løpet av fem virkedager)	Tilstrekkelig til å dekke neste seks mnd kapitalbehov	1 809 mill.kroner	164 % (innenfor målsetting)
Gjennomsnittlig lengde på rentebinding finansiering (durasjon)	mellom 1 - 5 år	2,0 år	Innenfor målsetting

*Likviditetsreserven består av likvide midler og ubenyttede trekkretter.

Note 3 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

31.12.12

Virkning på resultat ved endring i rentenivå	Virkelig verdi	+50 bp	-50 bp
Finansielle instrumenter energikontrakter sikringsportefølje/-formål	173 177	-804	804
Finansielle instrumenter energikontrakter tradingportefølje	1 524	2	-2
Frikraftforpliktelser med finansielt oppgjør	-27 574	4 220	-6 188
Øvrige finansielle instrumenter/forpliktelser	-254 312	4 177	-4 298
Langsiktig gjeld med flytende rente hensyntatt renteswaper	-4 227 000	-15 217	15 217
Sum	-4 334 185	-7 622	5 533

31.12.11

Virkning på resultat ved endring i rentenivå	Virkelig verdi	+50 bp	-50 bp
Finansielle instrumenter valutaderivater	9 766	768	-768
Finansielle instrumenter energikontrakter sikringsportefølje/-formål	61 635	-534	528
Finansielle instrumenter energikontrakter tradingportefølje	10 341	-25	25
Frikraftforpliktelser med finansielt oppgjør	-27 624	3 015	-4 385
Øvrige finansielle instrumenter/forpliktelser	-297 421	3 990	-4 116
Langsiktig gjeld med flytende rente hensyntatt renteswaper	-4 762 401	-17 145	17 145
Sum	-5 005 704	-9 931	8 429

31.12.10

Virkning på resultat ved endring i rentenivå	Virkelig verdi	+50 bp	-50 bp
Finansielle instrumenter valutaderivater	1 527	405	-414
Finansielle instrumenter energikontrakter sikringsportefølje/-formål	-537 134	1 610	-1 584
Finansielle instrumenter energikontrakter tradingportefølje	-18 246	26	-26
Frikraftforpliktelser med finansielt oppgjør	-31 431	2 937	-4 032
Øvrige finansielle instrumenter/forpliktelser	-438 609	6 504	-6 723
Langsiktig gjeld med flytende rente hensyntatt renteswaper	-4 070 973	-14 656	14 656
Sum	-5 094 866	-3 174	1 877

Virkning på egenkapital ved endring i rentenivå

	2012	2011	2010
Finansielle instrumenter valuta og rentederivater - kontantstrømsikring			
Virkelig verdi	-53 048	61 172	159 991
+ 50 bp	13 621	17 373	9 732
- 50 bp	-14 451	-17 355	-5 916

De finansielle instrumentene i tabellen balanseføres til virkelig verdi med verdiendring over egenkapitalen da de er utpekt som effektive sikringsinstrumenter.

For kontantstrømsikringer er følgende beløp ført ut av egenkapitalen og inkludert i resultatet:

	2012	2011	2010
Energisalg, overføringsinntekter og andre driftsinntekter	138 882	98 458	16 899
Netto finansposter	-14 554	-35 602	-56 831
Sum	124 328	62 856	-39 932

Note 3 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

(b) Kredittrisiko

Kredittrisiko oppstår ved salg til kunder, handel med derivater samt ved innskudd i banker og finansinstitusjoner. Konsernets kredittrisiko vurderes totalt sett som moderat. Det har historisk ikke vært tap på andre poster enn kundefordringer.

Kunder

Konsernets omsetning til privat- og bedriftskunder er fordelt på en diversifisert kundeportefølje som består av mange og små kunder. Konsernet har følgelig ingen vesentlig konsentrasjon av kundekredittrisiko. Lyse har rutiner for hvilke produkter/kunder hvor kredittsjekking gjennomføres før salg. Betaling skjer i hovedsak ved etterskuddsvis fakturering. Betalingsevnen og -viljen til kundene har historisk vært god. En egen avdeling jobber med løpende oppfølging av kundefordringer. Virkemidler som brukes er at det sendes ut betalingspurringer, det inngås avdragsordninger for kunder med betalingsvansker, inkassoselskaper benyttes og eventuelt stanses leveransene.

Lyse bruker, med fravikelser på noen områder, standard kundeavtaler som bransjeforeningen Energi Norge og Forbrukerombudet er enige om. Kundevilkårene inneholder bestemmelser om fakturering og betalingsfrister. Størrelsen på kundefordringene følger normalt utviklingen i størrelsen på omsetningen. Konsernet har ingen pant som sikkerhet. Det er per 31.12.12 avsatt 17,3 millioner kroner til dekning på tap (2011: 23,5 millioner kroner, 2010: 23,2 millioner kroner). Dette utgjør omlag 1,8 prosent av kundefordringene (2011: 2,4 prosent, 2010: 1,8 prosent). Viser også til note 11 om kundefordringer.

Motpartsrisiko finansielle kraftkontrakter

Av finansielle kraftkontrakter inngått i 2012 cleares tilnærmet 100 % mot Nasdaq OMX. Når handlene cleares på Nasdaq OMX trer dette selskapet inn som juridisk motpart og garanterer for oppgjør, hvilket gjør at motpartsrisikoen blir minimal. Nasdaq OMX har clearinglisens fra Finanstilsynet. For kontrakter som gjøres opp bilateralt, er motparten store, kjente norske/nordiske foretak, eller foretak som Lyse har grundig kjennskap til.

Kredittrisiko øvrige finansielle instrumenter

Lyse påtar seg kredittrisiko ved plassering av overskuddslikviditet og som følge av motpartsrisiko ved bruk av sikringsinstrumenter som blant annet rentebytteavtaler, valutaterminer o.l. Kredittrisikoen er begrenset ved at kun førsteklasses banker og selskaper er motparter.

Fordringer

Poster som inngår her er andre kortsiktige fordringer, fordringer på nærstående parter, og andre langsiktige fordringer. Kredittrisiko vurderes som liten da større poster er mot solide motparter og øvrige poster er fordelt på mange motparter. Konsernet har ingen pant som sikkerhet. Forskjell mellom bokført verdi og kredittrisiko skyldes at noen regnskapsposter ikke defineres som kredittrisiko i henhold til IFRS 7; eksempelvis forskuddsbetalte kostnader.

Tabellen nedenfor viser en oversikt over poster med kredittrisiko.

	31.12.2012		31.12.2011		31.12.2010	
	Bokført verdi	Kredittrisiko	Bokført verdi	Kredittrisiko	Bokført verdi	Kredittrisiko
Maksimal kredittrisiko eksponering						
Anleggsmidler						
Derivater	87 325	87 325	103 559	76 619	176 060	150 399
Andre fordringer	298 838	211 285	242 690	115 670	237 885	98 688
Omløpsmidler						
Kundefordringer og andre fordringer	1 295 299	1 261 835	1 100 967	1 068 471	1 508 986	1 472 052
Derivater	300 818	309 018	297 261	297 261	283 772	283 772
Bankinnskudd, kontanter og lignende	860 306	860 306	667 537	667 537	912 197	912 197
Sum	2 842 586	2 729 769	2 412 014	2 225 558	3 118 900	2 917 108

Foruten at finansielle kraftkontrakter cleares mot Nasdaq OMX så foreligger det ingen øvrig sikkerhetsstillelse i konsernet.

Note 3 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

(c) Likviditetsrisiko

Konsernets sentrale finansavdeling har som en av hovedoppgavene å sikre at Lyse er finansiert slik at det til enhver tid finnes likviditet til å møte løpende betalingsforpliktelser. Finansavdelingen overvåker konsernets likviditet gjennom rullerende prognoser basert på forventet kontantstrøm.

I tråd med konsernets finansstrategi opprettholder Lyse en betydelig likviditetsreserve som kan stilles til disposisjon i løpet av fem virkedager. Likviditetsreserven består av likvide midler og ubenyttede trekkretter. Det er satt krav til at likviditetsreserven skal være stor nok til å dekke forfall og estimerte nye lån innenfor en rullerende seks måneders periode. Videre skal innlån ha en diversifisert forfallstruktur.

De nevnte forhold, sammen med Lyses høye kredittverdighet medfører at konsernets likviditetsrisiko vurderes som lav.

Tabellene nedenfor spesifiserer forfall av finansielle forpliktelser. Beløpene i tabellene er udiskonterte kontantstrømmer. I forfallsanalysen er fremtidige renter og avdrag inkludert. For estimerte renter er spotrenter benyttet.

Forfallsanalyse av finansielle forpliktelser Restløpetid per 31.12.12	1. halvår 2013	2. halvår 2013	2014	2015 - 2017	Senere	Sum
Derivater:						
Finansielle instrumenter valutaderivater - kontantstrømsikring *)	-383 032	-353 568	-405 130	-294 640	0	-1 436 370
Finansielle instrumenter rentederivater - kontantstrømsikring	-35 724	-19 346	-38 620	-65 033	-1 293	-160 016
Finansielle instrumenter energikontrakter, holdt for handelsformål	-1 022	-1 022	-1 990	-1 992	0	-6 026
Frikraftforpliktelser med finansielt oppgjør	-364	-364	-736	-2 263	-69 022	-72 749
Øvrige finansielle instrumenter/forpliktelser	-21 488	-21 488	-40 930	-110 464	-99 355	-293 725
Andre finansielle forpliktelser:						
Langsiktig gjeld og sertifikatlån	-1 076 263	-848 502	-902 733	-4 482 943	-4 680 850	-11 991 291
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	-1 341 137	0	0	0	0	-1 341 137
Sum	-2 859 030	-1 244 290	-1 390 139	-4 957 335	-4 850 520	-15 301 314
<i>Finansielle derivater brutto oppgjør (innstrømmer)</i>	417 748	394 963	436 088	327 968	0	1 576 767

*) Finansielle derivater brutto oppgjør (utstrømmer) til spotkurs.

Note 3 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Forfallsanalyse av finansielle forpliktelser Restløpetid per 31.12.11	1. halvår 2012	2. halvår 2012	2013	2014 - 2016	Senere	Sum
Derivater:						
Finansielle instrumenter valutaderivater - kontantstrømsikring *)	-511 764	-457 486	-465 240	-426 470	0	-1 860 960
Finansielle instrumenter rentederivater - kontantstrømsikring	-18 538	-19 976	-32 410	-46 468	-6 691	-124 083
Finansielle instrumenter valutaderivater - virkelig verdi sikring	-1 275	0	0	0	0	-1 275
Frikraftforpliktelser med finansielt oppgjør	-447	-448	-946	-2 949	-85 328	-90 118
Øvrige finansielle instrumenter/ forpliktelser	-20 223	-20 223	-39 270	-110 175	-107 531	-297 421
Andre finansielle forpliktelser:						
Langsiktig gjeld og sertifikatlån	-1 731 075	-1 054 315	-783 559	-3 576 239	-5 784 979	-12 930 167
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	-1 279 361	0	0	0	0	-1 279 361
Sum	-3 562 683	-1 552 448	-1 321 425	-4 162 301	-5 984 529	-16 583 385
Finansielle derivater brutto oppgjør (innstrømmer)	596 509	535 053	511 827	451 814	0	2 095 203

*) Finansielle derivater brutto oppgjør (utstrømmer) til spotkurs.

Forfallsanalyse av finansielle forpliktelser Restløpetid per 31.12.10	1. halvår 2011	2. halvår 2011	2012	2013 - 2015	Senere	Sum
Derivater:						
Finansielle instrumenter valutaderivater - kontantstrømsikring *)	-585 937	-468 750	-945 256	-429 687	0	-2 429 630
Finansielle instrumenter rentederivater - kontantstrømsikring	-17 583	-41 930	-36 475	-18 231	10 849	-103 370
Finansielle instrumenter valutaderivater - virkelig verdi sikring	-14 964	0	0	0	0	-14 964
Finansielle instrumenter energi- kontrakter sikringsportefølje/-formål	-193 412	-193 412	-129 935	-32 319	0	-549 078
Finansielle instrumenter energikontrakter tradingportefølje	-11 200	-11 200	4 076	-	-	-18 324
Frikraftforpliktelser med finansielt oppgjør	-595	-590	-1 082	-3 181	-85 194	-90 642
Øvrige finansielle instrumenter/ forpliktelser	-28 960	-28 960	-55 848	-143 858	-180 982	-438 608
Andre finansielle forpliktelser:						
Langsiktig gjeld og sertifikatlån	-1 600 516	-739 606	-1 484 953	-3 112 036	-6 267 918	-13 205 030
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	-1 362 632	0	0	0	0	-1 362 632
Sum	-3 815 799	-1 484 448	-2 649 473	-3 739 312	-6 523 245	-18 212 278
Finansielle derivater brutto oppgjør (innstrømmer)	646 818	513 830	1 101 095	471 993	0	2 733 736

*) Finansielle derivater brutto oppgjør (utstrømmer) til spotkurs.

Note 3 fortsetter

Risiko knyttet til kapitalforvaltningen

Konsernets overordnede mål for kapitalforvaltningen er å trygge fortsatt drift for å sikre avkastning for eierne. Videre skal konsernet opprettholde en hensiktsmessig kapitalstruktur som balanserer hensynene knyttet til minimering av kapitalkostnader og konsernets behov for betydelig finansiell handlefrihet.

Aksjonærene i Lyse legger til grunn et langsiktig industrielt perspektiv for utviklingen av konsernet. Som en konsekvens av denne målsettingen har konsernet ikke finansielle plasseringer som forvaltes, i det konsernets rentebærende gjeld søkes minimert.

Som et finansielt fundament for konsernets finansiering er det etablert ansvarlig lån hvor debitorerne er aksjonærene i Lyse Energi AS. Låneavtalen sikrer konsernet langsiktig og forutsigbar finansiering og reduserer konsernets refinansieringsrisiko og renterisiko. Avdragsstrukturen er tilpasset konsernets langsiktige industrielle mål.

Ytterligere finansieringsbehov hentes i kapitalmarkedet hvor finansieringsbehovet søkes dekket ved lavest mulige kapitalkostnader hensyntatt at vedtatte risikorammer i konsernets finansstrategi overholdes. For å sikre konsernets finansielle handlefrihet vektlegges det å ha kredittlinjer som sikrer at kapital er tilgjengelig på kort sikt.

For finansiering utover ansvarlig lån har Lyse-konsernet avgitt negativ pantsettelseserklæring og det foreligger kapitalkrav fra långivere hvor markedsverdien av konsernets egenkapital ikke skal være lavere enn et fastsatt minimumsnivå. Videre er det inngått avtaler hvor kausjonserklæringer eller garantier samlet for konsernets forpliktelser ikke skal utgjøre mer enn 15% av samlet bokførte eiendeler. Begrensningen gjelder ikke for ordinær sikkerhet inngått i forbindelse med handel av verdipapirer og finansielle instrumenter, samt ordinær salgspant ved leveranser av varer og tjenester på kreditt. Kapitalkravene overvåkes løpende og Lyse-konsernet tilfredsstiller disse.

Konsernets utbyttepolitikk er fastsatt i aksjonæravtale som ble inngått samtidig med etableringen av låneavtalen for ansvarlig lånekapital. Nedfelt utbyttepolitikk er balansert mot vilkårene i låneavtalen for ansvarlig lånekapital slik at konsernet skal sikres et forsvarlig egenkapitalnivå i et langsiktig industrielt perspektiv. Aksjonærene i Lyse-konsernet vektlegger en stabil og forutsigbar utbyttepolitikk.

Vurdering av virkelig verdi:

Lyse har implementert IFRS 7 knyttet til finansielle instrumenter målt til virkelig verdi på balansedagen. IFRS 7 krever presentasjon av virkelig verdimålinger pr nivå med følgende nivåinndeling for måling av virkelig verdi:

Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.

Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen.

Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger).

Note 3 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Balanseført verdi 31.12.12 - Finansielle aksjer og opsjoner tilgjengelig for salg	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Noterte aksjer Norge	105 543	0	0	105 543
Unoterte aksjer Norge	0	0	11 867	11 867
Sum	105 543	0	11 867	117 410

Balanseført verdi 31.12.12 - Derivater eiendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle kraftkontrakter - virkelig verdi kunders posisjoner	0	23 033	0	23 033
Finansielle kraftkontrakter - holdt for handelsformål	0	180 619	0	180 619
Valutaterminkontrakter - kontantstrømsikring	0	107 281	0	107 281
Valutaderivater - holdt for handelsformål	0	26 886	0	26 886
Rentebytteavtaler - virkelig verdisikring	0	42 124	0	42 124
Andre finansielle instrumenter	0	0	8 200	8 200
Sum derivater anleggsmidler og omløpsmidler	0	379 943	8 200	388 143

Balanseført verdi 31.12.12 - Derivater forpliktelses	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle kraftkontrakter - holdt for handelsformål	0	5 918	0	5 918
Finansielle kraftkontrakter - virkelig verdi kunders posisjoner	0	47 217	0	47 217
Rentebytteavtaler - kontantstrømsikring	0	160 329	0	160 329
Finansielle kraftkontrakter - langsiktig gjeld	0	0	287 288	287 288
Sum derivater langsiktig og kortsiktig gjeld	0	213 464	287 288	500 752

Balanseført verdi 31.12.11 - Finansielle aksjer og opsjoner tilgjengelig for salg	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Noterte aksjer Norge	110 197	0	0	110 197
Unoterte aksjer Norge	0	214 000	5 942	219 942
Sum	110 197	214 000	5 942	330 139

Balanseført verdi 31.12.11 - Derivater eiendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle kraftkontrakter - virkelig verdi kunders posisjoner	0	74 677	0	74 677
Finansielle kraftkontrakter - holdt for handelsformål	0	73 936	0	73 936
Valutaterminkontrakter - kontantstrømsikring	0	186 258	0	186 258
Valutaderivater - holdt for handelsformål	0	9 766	0	9 766
Rentebytteavtaler - virkelig verdisikring	0	29 243	0	29 243
Kjøpt call opsjon aksjer	0	0	26 940	26 940
Sum derivater anleggsmidler og omløpsmidler	0	373 880	26 940	400 820

Balanseført verdi 31.12.11 - Derivater forpliktelses	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle kraftkontrakter - virkelig verdi kunders posisjoner	0	22 163	0	22 163
Valutaterminkontrakter - virkelig verdi sikring	0	1 275	0	1 275
Rentebytteavtaler - kontantstrømsikring	0	125 086	0	125 086
Finansielle kraftkontrakter - øvrige	0	5 410	0	5 410
Finansielle kraftkontrakter - langsiktig gjeld	0	0	326 559	326 559
Sum derivater langsiktig og kortsiktig gjeld	0	153 934	326 559	480 493

Note 3 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Balanseført verdi 31.12.10 – Finansielle aksjer og opsjoner tilgjengelig for salg	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Noterte aksjer Norge	435 113	0	0	435 113
Unoterte aksjer Norge	0	0	429 170	429 170
Sum	435 113	0	429 170	864 283

Balanseført verdi 31.12.10 – Derivater eiendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle kraftkontrakter – holdt for handelsformål	0	152 569	0	152 569
Finansielle kraftkontrakter – virkelig verdi kunders posisjoner	0	26 525	0	26 525
Valutaterminkontrakter – kontantstrømsikring	0	247 665	0	247 665
Valutaterminkontrakter – virkelig verdi kunders posisjoner	0	4 134	0	4 134
Valutaderivater – holdt for handelsformål	0	2 086	0	2 086
Rentebytteavtaler – virkelig verdissikring	0	1 192	0	1 192
Kjøpt call opsjon aksjer	0	0	25 661	25 661
Sum derivater anleggsmidler og omløpsmidler	0	434 171	25 661	459 832

Balanseført verdi 31.12.10 – Derivater forpliktelses	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle kraftkontrakter – holdt for handelsformål	0	555 380	0	555 380
Finansielle kraftkontrakter – virkelig verdi kunders posisjoner	0	60 638	0	60 638
Valutaterminkontrakter – virkelig verdi sikring	0	14 964	0	14 964
Valutaderivater – holdt for handelsformål	0	559	0	559
Rentebytteavtaler – kontantstrømsikring	0	87 674	0	87 674
Finansielle kraftkontrakter – langsiktig gjeld	0	0	496 565	496 565
Sum derivater langsiktig og kortsiktig gjeld	0	719 215	496 565	1 215 780

Nivå 1: Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige fra en børs, handler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. Markedsprisen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs; for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter primært Oslo Børs egenkapitalinstrumenter klassifisert som holdt for handelsformål eller tilgjengelig for salg.

Nivå 2: Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2. For produkter i kraftmarkedet legges bid / ask priser til grunn. Virkelig verdi på inngåtte valutaterminkontrakter beregnes utfra spotkurs for aktuell valuta ved balansedagens slutt (Norges Bank kurs). Virkelig verdi av rentebytteavtaler beregnes på bakgrunn av framtidig rentekurve. Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater.

Nivå 3: Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3. I avtaler hvor det er behov for priser utover observerbare markedsdata så justeres markedsdata med en antatt årlig vekstrate på 2 %. Se også note 10 for ytterligere informasjon.

Note 4 – Viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger

Estimater og skjønsmessige vurderinger evalueres løpende og baseres blant annet på historisk erfaring samt forventninger om fremtidige hendelser. Anvendte regnskapsestimater kan som følge av dette avvike fra det endelige utfallet. Estimater og forutsetninger som anvendes for vesentlige balanseførte eiendels- og gjeldsposter vises nedenfor.

Virkelig verdi på derivater og andre finansielle instrumenter herunder aksjer

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel unoterte derivater samt kraftkontrakter med finansielt oppgjør) fastsettes ved å benytte verdsettelsesteknikker. Konsernet vurderer og velger metoder og forutsetninger som så langt som mulig er basert på markedsforholdene på balansedagen. Det henvises til note 3 hva gjelder en ytterligere beskrivelse av anvendte estimater samt til sensitivitetsberegninger. For mange finansielle eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg (for eksempel aksjer som ikke omsettes i et aktivt marked) benytter konsernet verdsettelsesteknikker for å estimere den virkelige verdien. Det henvises til note 2.8.d for ytterligere beskrivelse av anvendte prinsipper for dette.

Pensjonsforpliktelser

Nåverdien av pensjonsforpliktelser avhenger av flere faktorer som må fastsettes ved bruk av en rekke estimerte antagelser. Forutsetningene benyttet for å beregne pensjonskostnad inkluderer diskonteringsrenten, forventet avkastning på pensjonsmidler, samt lønns- og G-regulering. Enhver endring i disse forutsetningene påvirker balanseført beløp på pensjonsforpliktelsen. Det henvises til note 19 hva gjelder en ytterligere beskrivelse av anvendte estimater.

Utsatt skatt grunnrente

Balanseføring av utsatt skattefordel på negativ grunnrenteinntekt til fremføring bygger på en prognose over fremtidig skattepliktig grunnrenteinntekt per kraftverk. Negativ grunnrenteinntekt som kan sannsynligjøres anvendt i løpet av en femten års periode balanseføres. Prognosen bygger blant annet på estimater over fremtidige produksjonsvolumer, kraftpriser, produksjonsrelaterte kostnader samt rentenivå. Enhver endring i disse forutsetningene kan få betydning for hvor mye av den negative grunnrenteinntekten til fremføring som kan balanseføres. I tillegg kan fremtidige endringer i kraftverksbeskatningen medføre endringer i balanseført utsatt skattefordel.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet brukstid. Dette danner grunnlag for årlige avskrivninger i resultatregnskapet. Forventet brukstid estimeres på bakgrunn av erfaring, historikk samt skjønsmessige vurderinger knyttet til fremtidig bruk. Det gjennomføres endring i avskrivningsplanene dersom det oppstår endringer i disse estimatene.

Estimering av verdifall

Konsernet har betydelige investeringer i varige driftsmidler, immaterielle eiendeler samt finansielle anleggsmidler. Det gjennomføres nedskrivningstester for disse anleggsmidlene når det foreligger indikatorer på mulige verdifall. Slike indikatorer kan være endringer i markedspriser, avtalestrukturer, negative hendelser eller andre driftsforhold. I tillegg testes enkelte immaterielle eiendeler årlig for verdifall (se note 7). Det gjennomføres nedskrivninger såfremt bokført verdi overstiger gjenvinnbart beløp (se note 2.7). Gjenvinnbart beløp fra kontantgenererende enheter er det høyeste av netto salgsverdi og bruksverdi. Ved beregning av gjenvinnbart beløp gjøres en rekke estimater vedrørende fremtidige kontantstrømmer hvor salgpris, salgsvolum, driftsmarginer samt avkastningskrav er de viktigste faktorene.

Note 5 – Forretningsområder

Segmentinformasjon rapporteres etter IFRS 8.

Konsernet rapporterer driftssegmenter i tråd med hvordan konsernledelsen fatter, følger opp og evaluerer sine beslutninger. De operative segmentene identifiseres på bakgrunn av den interne styringsinformasjonen som periodisk gjennomgås av ledelsen og som benyttes til ressursallokering og vurdering av inntjening.

Energi

Forretningsområdet energi har sin virksomhet innenfor kraftproduksjon, krafthandel / trading, kraftsalg til sluttbruker samt naturgass, fjernvarme- og kjøling. Forretningsområdet er eier av kraftanlegg, gassanlegg og fjernvarme- og kjølingsanlegg.

Nøkkeltall, Energi		2012	2011	2010
Middelproduksjon	GWh	5 743	5 743	5 668
Produksjon vannkraft	GWh	6 437	4 210	5 271
Områdepris NO ₂	øre/kWh	21,83	35,98	40,71
Bokført verdi av vannkraft pr. kWh	kroner/kWh	1,23	1,28	1,17
Strømleveranse sluttbruker	GWh	2 881	2 910	3 146
Lvert volum Naturgass	GWh	599	552	674
Lvert volum Fjernvarme	GWh	110	105	114

LNG

Forretningsområdet LNG har sin virksomhet innenfor prosessering, salg og distribusjon av LNG (Liquid Natural Gas). Forretningsområdet er eier av produksjonsanlegg, mottaksterminaler og kundeterminaler.

Nøkkeltall, LNG		2012	2011	2010
Produksjonskapasitet	Tonn	300 000	300 000	0
Antall kunder		28	14	0
Lvert volum	Tonn	137 429	71 100	0
Lvert volum	GWh	2 085	1 079	0
Bokført verdi LNG anlegg og mottaksterminaler	Mill. kr.	2 099	1 894	0

Overføring

Forretningsområdet overføring operer innen distribusjon av kraft og reguleres av Norges Vassdrags- og Energidirektorat. Forretningsområdet eier infrastruktur knyttet til distribusjon av vannkraft.

Nøkkeltall, Overføring		2012	2011	2010
Antall nettkunder		132 590	130 000	127 000
Lvert energi	GWh	5 632	5 286	5 514
Nettkapital (NVE kapital) lagt til grunn i inntektsrammen	Mill. kr.	2 138	1 866	1 782
Målt effektivitet (NVE effektivitet)	%	1,12	1,10	1,13
KILE-kostnad	Mill. kr.	8,70	9,02	11,69

Note 5 fortsetter**Telekommunikasjon**

Forretningsområdet telekommunikasjon tilbyr produkter og tjenester innenfor bredbånd, telefoni, alarm og IT og er eier av fiberinfrastruktur i konsernet.

Nøkkeltall, Telekom		2012	2011	2010
Sysselsatt kapital		2 889	2 874	2 342
EBITDA		530	391	258
EBITDA margin	%	27 %	23 %	19 %
Bokført verdi Telekom infrastruktur	Mill. kr.	2 694	2 602	1 805
Antall kilometer fibernett	Km	17 255	13 326	7 143
Antall aktive fiberkunder i Altibox partnerskapet		281 923	238 535	212 931
Antall aktive fiberkunder eiet av Lyse		117 453	104 298	75 961
Antall solgte fiberkontrakter		300 009	265 855	233 518

Utbygging, drift og vedlikehold

Forretningsområdet utbygging drift og vedlikehold leverer tjenester innenfor utbygging, drift og vedlikehold av infrastruktur. Tjenestene leveres i all hovedsak til forretningsområdene overføring, energi og telekommunikasjon.

Øvrige funksjoner

I posten øvrige funksjoner inngår Lyse AS og Lyse Energi AS. Lyse AS leverer markeds- og servicetjenester i all hovedsak til interne forretningsområder. Lyse Energi AS er konsernets morselskap og leverer konserntjenester innen økonomi, personal og andre fellestjenester. Lyse Energi AS er eier av forretningsbygg.

Konsernets virksomhet drives for det vesentligste i Rogaland. Forretningsområdet telekommunikasjon har imidlertid partneravtaler med selskaper lokalisert andre steder i Norge. Transaksjoner og overføringer mellom konsernets forretningsområder skjer til ordinære forretningsmessige betingelser. Ingen ekstern enkeltkunde bidrar med mer enn ti prosent av foretakets driftsinntekter.

Note 5 fortsetter

Resultat

Millioner kroner	Energi	LNG	Over- føring	Tele- kom	Utbygging drift og vedlike- hold	Øvrige og elimi- neringer	Konsern
2012							
Brutto driftsinntekter	2 636	716	943	1 963	772	-895	6 134
Salg mellom segmenter	-164	-11	-8	-167	-671	940	-81
Salgsinntekter	2 472	705	935	1 796	100	44	6 053
EBITDA*)	1 757	-84	394	530	20	-54	2 564
Avskrivninger og nedskrivninger	232	76	148	373	9	5	841
Andel resultat i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	-3	0	0	-2	0	-2	-7
Andre tap/gevinster netto	-130	5	0	2	0	0	-122
Driftsresultat	1 658	-165	246	158	12	-56	1 853
Finanskostnader	-227	-97	-35	-111	-3	-125	-598
Finansinntekter	58	5	4	10	2	-12	68
Resultat før skatt	1 490	-257	216	56	12	-193	1 323
Skattekostnad	-733	72	-61	-25	-3	56	-693
Årsresultat	757	-185	155	31	8	-137	630
<i>Herav:</i>							
Urealiserte verdiendringer (etter skatt)	94	0	0	0	0	0	94
Tilbakeført resultateffekt mer-/ mindreinntekt (etter skatt)	0	0	46	0	0	0	46
Totalt	94	0	46	0	0	0	140
Avskrivninger og nedskrivninger anleggsmidler	232	75	148	352	9	6	821
Avskrivninger immaterielle eiendeler	0	1	0	20	0	0	20
Nedskrivning av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	20	20

*) EBITDA defineres som: driftsresultat + avskrivninger og nedskrivninger + resultatandel TS/FKV + andre tap/gevinster netto.

Note 5 fortsetter

Millioner kroner	Energi	LNG	Over- føring	Tele- kom	Utbygging drift og vedlike- hold	Øvrige og elimi- neringer	Konsern
2011							
Brutto driftsinntekter	2 403	336	1 147	1 681	861	-1 034	5 395
Salg mellom segmenter	-229	-12	-16	-142	-769	1 069	-99
Salgsinntekter	2 174	325	1 131	1 539	92	36	5 296
EBITDA*)	1 497	-109	508	391	44	-69	2 263
Avskrivninger og nedskrivninger	200	63	143	361	8	5	781
Andel resultat i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	-2	0	0	-19	0	-8	-29
Andre tap/gevinster netto	-718	0	0	-1	0	0	-720
Driftsresultat	2 018	-172	364	50	36	-66	2 231
Finanskostnader	-281	-154	-38	-269	-6	-180	-927
Finansinntekter	134	4	3	16	6	-90	73
Resultat før skatt	1 871	-322	330	-202	37	-336	1 377
Skattekostnad	-816	90	-93	7	-10	46	-776
Årsresultat	1 055	-231,9	237	-195	26	-290	602
<i>Herav:</i>							
Urealiserte verdiendringer (etter skatt)	539	0	0	0	0	0	539
Tilbakeført resultat effekt mer-/ mindreinntekt (etter skatt)	0	0	98	0	0	0	98
Totalt	539	0	98	0	0	0	637
Avskrivninger og nedskrivninger anleggsmidler	200	63	143	344	8	2	760
Avskrivninger immaterielle eiendeler	0	0	0	17	0	3	21
Nedskrivning av finansielle anleggsmidler	45	0	0	154	0	169	368

*) EBITDA defineres som: driftsresultat + avskrivninger og nedskrivninger + resultatandel TS/FKV + andre tap/gevinster netto.

2010

Brutto driftsinntekter	2 778	0	1 231	1 356	918	-906	5 377
Salg mellom segmenter	-212	0	-24	-123	-821	947	-233
Salgsinntekter	2 566	0	1 207	1 233	97	41	5 145
EBITDA*)	1 797	-39	444	258	99	-29	2 530
Avskrivninger og nedskrivninger	229	-33	139	264	9	45	652
Andel resultat i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	-37	0	0	15	0	0	-22
Andre tap/gevinster netto	418	33	0	1	0	0	451
Driftsresultat	1 188	-39	305	-21	90	-74	1 449
Finanskostnader	-259	-48	-40	-91	-5	-132	-575
Finansinntekter	108	1	2	8	2	-46	75
Resultat før skatt	1 037	-86	267	-104	87	-252	949
Skattekostnad	-712	26	-69	18	-24	69	-692
Årsresultat	325	-60	198	-86	63	-183	258

Note 5 fortsetter

Millioner kroner	Energi	LNG	Overføring	Telekom	Utbygging drift og vedlikehold	Øvrige og eliminerings	Konsern
<i>Herav:</i>							
Urealiserte verdiendringer (etter skatt)	-311	0	0	0	0	0	-311
Tilbakeført resultateffekt mer-/ mindreinntekt (etter skatt)	0	0	49	0	0	0	49
Totalt	-311	0	49	0	0	0	-262
Avskrivninger og nedskrivninger anleggsmidler	188	2	178	256	9	9	642
Avskrivninger immaterielle eiendeler	0	0	2	7	0	1	10
Nedskrivning av finansielle anleggsmidler	30	0	0	0	0	51	81

*) EBITDA defineres som: driftsresultat + avskrivninger og nedskrivninger + resultatandel TS/FKV + andre tap/gevinster netto.

Forretningsområdets eiendeler og gjeld

Millioner kroner	Energi	LNG	Overføring	Telekom	Utbygging drift og vedlikehold	Øvrige og eliminerings	Konsern
2012							
Utsatt skattefordel	259	0	0	0	2	-2	259
Øvrige immaterielle eiendeler	105	0	0	264	0	2	371
Varige driftsmidler	8 587	2 038	2 612	3 002	44	225	16 508
Investeringer i TS og FKV	82	0	0	81	0	0	163
Investeringer i aksjer og andeler	9	0	0	2	0	106	117
Øvrige finansielle anleggsmidler	1 000	66	6	139	1	-826	386
Omløpsmidler	864	241	92	398	225	691	2 511
Sum eiendeler	10 907	2 345	2 710	3 886	272	196	20 316
Egenkapital	2 290	522	882	1 001	94	-236	4 552
Utsatt skatt	1 693	112	100	123	0	-88	1 940
Langsiktige lån	3 863	1 459	1 201	2 105	0	-141	8 487
Annen langsiktig gjeld	1 274	29	33	85	91	185	1 696
Kortsiktige lån	2	0	0	0	0	1 725	1 727
Annen kortsiktig gjeld	1 786	222	493	572	88	-1 247	1 913
Sum egenkapital og gjeld	10 907	2 345	2 710	3 886	272	197	20 316
Investeringer i varige driftsmidler	210	249	233	452	17	99	1 261
Investeringer i aksjer og andeler	0	0	0	33	0	21	54

Note 5 fortsetter

Millioner kroner	Energi	LNG	Over- føring	Tele- kom	Utbygging drift og vedlike- hold	Øvrige og elimi- neringer	Konsern
2011							
Utsatt skattefordel	315	0	0	0	0	0	315
Øvrige immaterielle eiendeler	105	0	0	254	0	9	368
Varige driftsmidler	8 639	1 831	2 506	2 966	38	109	16 088
Investeringer i TS og FKV	76	0	0	54	0	17	146
Investeringer i aksjer og andeler	6	0	0	214	0	110	330
Øvrige finansielle anleggsmidler	1 811	91	6	136	5	-1 703	347
Omløpsmidler	733	1 167	235	237	405	-640	2 137
Sum eiendeler	11 684	3 089	2 747	3 861	449	-2 099	19 731
Egenkapital	2 333	582	826	866	84	-328	4 364
Utsatt skatt	1 701	155	78	137	0	-253	1 818
Langsiktige lån	4 405	2 219	1 235	2 267	140	-2 744	7 522
Annen langsiktig gjeld	1 302	0	38	73	99	160	1 672
Kortsiktige lån	0	0	0	0	0	2 620	2 620
Kortsiktig gjeld	1 943	132	570	518	126	-1 555	1 734
Sum egenkapital og gjeld	11 684	3 089	2 747	3 861	449	-2 099	19 731
Investeringer i varige driftsmidler	209	237	234	455	15	149	1 299
Investeringer i aksjer og andeler	14	0	0	2	0	0	16
2010							
Utsatt skattefordel	365	46	0	0	2	-56	357
Øvrige immaterielle eiendeler	93	0	0	137	0	27	257
Varige driftsmidler	8 597	1 749	2 379	2 136	31	150	15 042
Investeringer i TS og FKV	83	0	0	173	0	9	265
Investeringer i aksjer og andeler	50	0	0	378	0	437	864
Øvrige finansielle anleggsmidler	496	66	6	140	2	-296	414
Omløpsmidler	1 067	81	339	208	454	570	2 718
Sum eiendeler	10 752	1 941	2 724	3 171	489	842	19 918
Egenkapital	2 027	125	774	869	83	415	4 294
Utsatt skatt	1 541	0	59	52	0	-123	1 530
Langsiktige lån	3 440	879	1 257	1 889	150	57	7 672
Annen langsiktig gjeld	1 475	60	37	42	90	144	1 848
Kortsiktige lån	0	0	0	0	0	1 980	1 980
Kortsiktig gjeld	2 268	877	597	318	166	-1 632	2 594
Sum egenkapital og gjeld	10 752	1 941	2 724	3 171	489	842	19 918
Investeringer i varige driftsmidler	412	154	278	429	6	13	1 292
Investeringer i aksjer og andeler	65	0	0	70	0	0	135

Finansiell informasjon for hvert segment utarbeides, så langt det er mulig, i tråd med konsernets prinsipper for utarbeidelse av konsernregnskap. Hvert segment kan bestå av flere selskap. Transaksjoner og mellomværender mellom selskaper innen et segment elimineres. Elimineringer i konsernregnskapet fordeles til de ulike segmentene i tråd med underliggende drift. Transaksjoner og mellomværender mellom segmentene elimineres på konsernnivå og inngår i kolonnen øvrige og elimineringer.

Note 6 – Varige driftsmidler

(Alle beløp i hele tusen kroner)

	Anlegg Energi	Anlegg LNG	Anlegg Bredbånd	Anlegg Nett	Andre Bygg	Maskiner og Inventar	Tomter	Anlegg under utførelse	Totalt
Regnskapsåret 2010									
Balanseført verdi 01.01.10	7 919 085	0	1 733 853	1 865 484	248 084	253 656	43 574	776 823	12 840 559
Tilgang ved oppkjøp datterselskap (note 30)	0	1 548 816	0	0	0	5 203	0	0	1 554 019
Tilgang	141 967	188 191	415 628	172 533	2 844	22 658	863	346 998	1 291 682
Overført fra anlegg under utførelse	57 747	0	2 639	226 477	341	6 861	0	-294 065	0
Avgang	321	0	1 447	0	0	847	0	0	2 615
Årets avskrivning	183 877	0	218 539	131 872	11 931	51 837	0	2 500	600 556
Årets nedskrivning	41 536	0	0	0	0	0	0	0	41 536
Balanseført verdi 31.12.10	7 893 065	1 737 007	1 932 134	2 132 622	239 338	235 694	44 437	827 256	15 041 553
Balanse 31. desember 2010									
Anskaffelseskost	10 547 559	1 737 007	2 741 676	4 402 483	342 876	664 216	44 437	829 756	21 310 010
Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger	2 654 494	0	809 541	2 269 861	103 538	428 522	0	2 500	6 268 456
Balanseført verdi 31.12.10	7 893 065	1 737 007	1 932 134	2 132 622	239 338	235 694	44 437	827 256	15 041 553
Regnskapsåret 2011									
Balanseført verdi 01.01.11	7 893 065	1 737 007	1 932 134	2 132 622	239 338	235 694	44 437	827 256	15 041 553
Tilgang ved oppkjøp datterselskap (note 30)	0	0	526 530	0	0	96 559	0	0	623 089
Tilgang	184 205	92 322	452 564	184 119	413	85 091	3 031	297 727	1 299 472
Overført fra anlegg under utførelse	521 012	0	7 318	60 851	0	6 481	0	-697 173	-101 511
Avgang	6 853	0	4 024	0	0	3 315	0	331	14 523
Årets avskrivning	195 395	61 142	265 568	137 840	9 674	80 600	0	2 744	752 963
Årets nedskrivning	574	0	0	0	0	6 358	0	0	6 932
Balanseført verdi 31.12.11	8 395 460	1 768 187	2 648 954	2 239 752	230 077	333 552	47 468	424 733	16 088 184
Balanse 31. desember 2011									
Anskaffelseskost	11 245 923	1 829 329	3 724 064	4 647 453	343 289	849 032	47 468	429 978	23 116 535
Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger	2 850 463	61 142	1 075 109	2 407 701	113 212	515 480	0	5 245	7 028 352
Balanseført verdi 31.12.11	8 395 460	1 768 187	2 648 954	2 239 752	230 077	333 552	47 468	424 733	16 088 184

Note 6 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

	Anlegg Energi	Anlegg LNG	Anlegg Bredbånd	Anlegg Nett	Andre Bygg	Maskiner og Inventar	Tomter	Leasede transportmidler	Anlegg under utførelse	Totalt
Regnskapsåret 2012										
Balanseført verdi 01.01.12	8 395 460	1 768 187	2 648 954	2 239 752	230 077	333 552	47 468	0	424 733	16 088 184
Tilgang ved oppkjøp datterselskap (note 30)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilgang	104 701	238 903	383 023	159 660	208	114 190	839	33 069	226 412	1 261 005
Overført fra anlegg under utførelse	27 222	48 729	2 045	82 846	0	7 562	0	0	-168 404	0
Avgang	0	0	297	0	1 412	19 207	0	0	-682	20 234
Årets avskrivning	199 171	66 317	294 268	154 659	10 056	59 359	0	4 006	3 508	791 344
Årets nedskrivning	29 786	0	0	0	0	0	0	0	0	29 786
Balanseført verdi 31.12.12	8 298 426	1 989 502	2 739 458	2 327 599	218 817	376 738	48 307	29 063	479 915	16 507 826
Balanse 31. desember 2012										
Anskaffelseskost	11 377 846	2 116 961	4 108 835	4 889 959	342 085	951 577	48 307	33 069	488 668	24 357 307
Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger	3 079 420	127 459	1 369 377	2 562 360	123 268	574 839	0	4 006	8 753	7 849 482
Balanseført verdi 31.12.12	8 298 426	1 989 502	2 739 458	2 327 599	218 817	376 738	48 307	29 063	479 915	16 507 826
Levetid	3-75 år	10-30 år	3-25 år	10-50 år	33-50 år	3-12 år				
Avskrivningsmetode	lineær	lineær	lineær	lineær	lineær	lineær				

Nedskrivning

Det er gjort en verdsettelse av Jørpelandsvassdraget som førte til en nedskrivning av bokførte verdier. Dette anlegget kommer inn under anlegg energi, og konsernets nedskrivning for 2012 er mnok 30. Etter investeringern har det inntruffet flere forhold med betydning for kraftverkenes lønnsomhet. Estimerte investeringskostnader har økt i etterkant av investeringsbeslutningen. Samtidig har også de lange prisprognosene falt betraktelig. Nedskrivningstesten gjennomføres med utgangspunkt i estimering av bruksverdi via nåverdieregning av fremtidig kontantstrøm. Diskonteringsrenten som er brukt er 5,77 % etter skatt.

Utgiftsførte leieavtaler:	2012	2011	2010
Maskiner og utstyr	3 691	5 300	4 800
Eiendommer og tomter	40 314	28 300	11 400
Utgiftsført FOU	2 661	2 400	3 300

Tilgang som vedrører aktivering av byggelånsrenter utgjør 13,9 millioner kroner. Benyttet rentesats er 4,38 %.

Driftsmidler tilhørende datterselskap i forretningsområdet energi er nedskrevet til gjenvinnbart beløp.

Note 7 – Immaterielle eiendeler

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Regnskapsåret 2010	Fallrettigheter	Goodwill	Andre immaterielle eiendeler	Sum
Balanseført verdi 01.01.10	92 721	108 571	79 939	281 231
Negativ goodwill oppkjøp datterselskap, note 30	0	-69 803	0	-69 803
Inntektsføring negativ goodwill, bokført mot andre tap / gevinster netto, note 21	0	69 803	0	69 803
Tilgang	97	0	150	247
Omklassifisering goodwill / immaterielle eiendeler	0	8 706	-8 706	0
Omklassifisering andre balanseposter	0	0	-14 736	-14 736
Årets av- og nedskrivninger	0	0	9 833	9 833
Balanseført verdi 31.12.10	92 818	117 275	46 813	256 909
Balanse 31. desember 2010				
Anskaffelseskost	92 818	118 040	71 397	282 255
Akkumulerte avskrivninger	0	763	24 583	25 346
Balanseført verdi 31.12.10	92 818	117 275	46 813	256 909

Regnskapsåret 2011

Balanseført verdi 01.01.11	92 818	117 275	46 813	256 909
Negativ goodwill oppkjøp datterselskap, note 30	0	33 041	79 851	112 892
Inntektsføring negativ goodwill, bokført mot andre tap / gevinster netto, note 21	0	0	0	0
Tilgang	12 295	0	3 740	16 035
Omklassifisering goodwill / immaterielle eiendeler	0	-10 124	10 124	0
Omklassifisering andre balanseposter	0	0	2 917	2 917
Årets av- og nedskrivninger	0	0	20 875	20 875
Balanseført verdi 31.12.11	105 113	140 194	122 572	367 879
Balanse 31. desember 2011				
Anskaffelseskost	105 113	140 957	168 030	414 100
Akkumulerte avskrivninger	0	763	45 458	46 221
Balanseført verdi 31.12.11	105 113	140 194	122 572	367 879

Regnskapsåret 2012

Balanseført verdi 01.01.12	105 113	140 194	122 572	367 879
Negativ goodwill oppkjøp datterselskap, note 30	0	0	0	0
Inntektsføring negativ goodwill, bokført mot andre tap / gevinster netto, note 21	0	0	0	0
Tilgang	0	0	11 380	11 380
Omklassifisering goodwill / immaterielle eiendeler	0	0	0	0
Omklassifisering andre balanseposter	0	15 065	(3 303)	11 762
Årets av- og nedskrivninger	0	0	19 984	19 984
Balanseført verdi 31.12.12	105 113	155 260	110 665	371 039
Balanse 31. desember 2012				
Anskaffelseskost	105 113	156 022	176 107	437 242
Akkumulerte avskrivninger	0	763	65 442	66 205
Balanseført verdi 31.12.12	105 113	155 260	110 665	371 039

Levetid

0-15 år

Lineær

Note 7 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Goodwill og andre immaterielle eiendeler er i hovedsak allokert til konsernets forretningsområde telekommunikasjon. Balanseførte fallrettigheter er bokført mot forretningsområdet energi.

Fallrettigheter har ubegrenset levetid og er klassifisert som immaterielle eiendeler. Årlig gjennomføres en nedskrivningstest for å bekrefte at bokført verdi kan forsvares. Ved test for verdifall grupperes fallrettighetene sammen med de tilhørende kraftverkene som tilsammen utgjør de kontantstrømgenererende enhetene. Nedskrivningstesten gjennomføres med utgangspunkt i en virkelig verdi vurdering. Virkelig verdi fastsettes med utgangspunkt i de kontantstrømgenererende enheters middelproduksjon multiplisert opp med en bransjenorm for omsetningsverdi.

Goodwill samt deler av merkevarenavn (4,2 millioner kroner – klassifisert under andre immateriell eiendeler) avskrives ikke, men er gjenstand for en årlig nedskrivningstest. Disse immaterielle eiendelene er i all hovedsak oppstått ved erverv av virksomhet. Goodwill og merkevarenavn er i all hovedsak tilordnet forretningsområdet telekommunikasjon. Gjenvinnbart beløp av en kontantgenererende enhet kalkuleres basert på hvilken verdi eiendelen vil gi for virksomheten og beregnes ut fra verdien av fremtidige kontantstrømmer. Fremtidige kontantstrømmer er basert på forretningsplaner, og beregnes for perioder mellom 10 til 15 år pluss terminalverdi. I forbindelse med en transaksjon i 2013, se note 34, ble det bekreftet at det ikke foreligger nedskrivningsbehov på bokført goodwill eller merkevarenavn.

Andre immaterielle eiendeler er hovedsaklig knyttet til merverdier tilhørende merkevare, kundeporteføljer samt kjøpte driftsrettigheter. Disse immaterielle eiendelene avskrives over henholdsvis 3, 13–15 og 6–8 år.

Note 8 – Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

(Alle beløp i hele tusen kroner)

	2012	2011	2010
Følgende poster er nettoført i resultatregnskap og balanse			
Balanseført verdi investeringer i tilknyttede selskap	133 975	146 236	144 427
Balanseført verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet	29 513	0	121 002
Sum balanseført verdi investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	163 488	146 236	265 430
Resultatandel investering i tilknyttet selskap	-6 527	-9 884	16 488
Nedskrivning bokført verdi tilknyttet selskap	0	0	0
Resultatandel felleskontrollert virksomhet	202	0	12 149
Gevinst ved avgang tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet	-739	-18 914	-50 667
Sum resultatandel i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	-7 064	-28 798	-22 030
Andeler i tilknyttede selskap			
Andeler i tilknyttede selskap innregnes etter egenkapitalmetoden.			
Balanseført verdi på investeringer i tilknyttede selskap			
	2012	2011	2010
Balanseført verdi 01.01	146 236	144 427	111 058
Tilgang	2 100	3 245	61 171
Tilgang overført fra finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, note 9	0	0	0
Avgang salg av aksjer	-10 110	-705	-18 297
Avgang ved overgang til datterselskap	0	0	0
Avgang ved overgang til felleskontrollert virksomhet	0	0	0
Avgang overført til finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, note 9	0	0	-21 938
Andel av resultat	6 527	9 884	-16 488
Gevinst ved avgang tilknyttet selskap	739	0	29 853
Ført direkte mot annen opptjent egenkapital	-11 516	-10 614	-933
Balanseført verdi 31.12	133 975	146 236	144 427
Årets inntektsføring av mindreverdi	321	321	321
Mindreverdi per 31. desember	324	645	966

Note 8 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Konsernets andel av resultat, eiendeler og gjeld i de viktigste tilknyttede selskapene, hvorav ingen er børsnoterte, er følgende:

	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Bokført verdi	Eien- deler	Gjeld	Inntekter	Års- resultat	Eierandel i %
Regnskapsåret 2012								
Forus Energigjenvinning KS	01.05.01	Stavanger	27 757	35 819	7 085	20 781	1 684	44,44 %
Hadeland og Ringerike Bredbånd AS	01.07.09	Jaren	29 186	45 020	19 950	22 989	798	34,00 %
Forus Energigjenvinning II AS	18.12.08	Stavanger	41 218	192 864	150 658	13 297	2 542	43,00 %
Sum investeringer i andre tilknyttede selskap			35 815					
Balanseført verdi investeringer i tilknyttede selskap			133 976					

Regnskapsåret 2011

Energiparken AS	13.11.01	Stavanger	16 853	21 156	1 488	1 348	7 961	33,33 %
Risavika Gas Centre DA	31.03.06	Stavanger	0	3 816	3 828	1 345	-2 316	25,00 %
Forus Energigjenvinning KS	01.05.01	Stavanger	29 820	38 920	8 457	22 431	4 076	44,44 %
Hadeland og Ringerike Bredbånd AS	01.07.09	Jaren	28 442	39 674	15 401	19 592	-687	34,00 %
Forus Energigjenvinning II AS	18.12.08	Stavanger	38 676	142 724	104 048	0	163	43,00 %
Jæren Fjernvarme AS	31.12.04	Nærbø	3 131	14 038	10 911	2 087	-27	49,00 %
Sum investeringer i andre tilknyttede selskap			29 314					
Balanseført verdi investeringer i tilknyttede selskap			146 236					

Regnskapsåret 2010

Energiparken AS	13.11.01	Stavanger	8 892	25 598	16 586	1 718	-28	33,33 %
Risavika Gas Centre DA	31.03.06	Stavanger	7 200	10 149	1 956	1 520	-4 323	25,00 %
Forus Energigjenvinning KS	01.05.01	Stavanger	29 728	43 027	13 299	22 804	4 028	44,44 %
Hadeland og Ringerike Bredbånd AS	01.07.09	Jaren	29 129	31 847	6 840	16 374	-98	34,00 %
Sum investeringer i andre tilknyttede selskap			69 478					
Balanseført verdi investeringer i tilknyttede selskap			144 427					

Note 8 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Andeler i felleskontrollert virksomhet

Andeler i felleskontrollert virksomhet som innregnes etter egenkapitalmetoden.

Balanseført verdi på investeringer i felleskontrollert virksomhet

	2012	2011	2010
Balanseført verdi 01.01	0	121 002	128 404
Tilgang	30 331	0	68 000
Tilgang overført fra investering i tilknyttet selskap	0	0	0
Avgang overgang til DS	0	-139 916	-75 000
Avgang	0	0	-7 691
Andel av resultat	-202	0	-12 149
Gevinst ved avgang felleskontrollert virksomhet	0	18 914	20 814
Ført direkte mot annen opptjent egenkapital	-616	0	-1 376
Balanseført verdi 31.12	29 513	0	121 002
Årets avskrivning merverdi	-3 311	0	-991
Merverdi per 31. desember	16 877	0	13 557

Investeringer i felleskontrollerte selskaper per 31. desember 2012 inkluderer goodwill på NOK 20,2 millioner kroner (2011: 0 millioner kroner, 2010: 13,4 millioner kroner).

Konsernets andel av resultat, eiendeler og gjeld i de viktigste felleskontrollerte virksomhetene, hvorav ingen er børsnoterte, er følgende:

	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Bokført verdi	Eien- deler	Gjeld	Inntekt	Års- resultat	Eierandel i %
Regnskapsåret 2012								
BOF AS	08.03.12	Sætre	29 513	15 588	6 264	10165	-202	50,00 %
Balanseført verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet			29 513					

	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Bokført verdi	Eien- deler	Gjeld	Inntekt	Års- resultat	Eierandel i %
Regnskapsåret 2010								
Skagerak Fibernet AS*	17.12.07	Porsgrunn	121 002	227 349	122 291	40 166	-10 778	34,00 %
Balanseført verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet			121 002					

* Årsresultat etter IFRS

Note 8 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Andeler i deleide kraftverk

Lyse Produksjon AS har en eierandel på 41,1% i Sira-Kvina kraftselskap DA. Lyse Produksjon har i tillegg en medeiendomsrett på 18,0 % i Ulla Førre verkene, hvorav 7,8% er kompensasjon for fallretter som er avstått og 10,2% utgjør 80% av Rogaland fylkeskommunes rettigheter som Lyse Produksjon AS har overtatt. Utbygging av andel overført fra Rogaland Fylkeskommune er gjennomført og finansiert av Lyse Produksjon AS. Deltakelse i Ulla-Førre verkene er basert på avtale med Statkraft SF om såkalt medeiendomsrett. Statkraft SF er konsesjons- og hjemmelinnehaver til eiendommene. Andelene gir rett til å ta ut henholdsvis 41,1% og 18,0 % av vedkommende selskaps kraftproduksjon. Det betales ikke vederlag for den kraften som tas ut, men Lyse Produksjon AS dekker en forholdsmessig andel av kostnadene. Fysisk kraftuttak fra deleide kraftverk inngår som en del av ordinært kraftsalg og behandles på lik linje med kraft produsert ved egne verk. Unntaket er pålagt salg av konsesjonskraft og driftsinntekter som fordeles på eierne gjennom løpende avregninger. Nedenfor følger en oppstilling fordelt på hovedgrupper i resultatet som angir de resultatposter som er innarbeidet etter bruttometoden.

	2012		2011		2010	
	Sira-Kvina	Ulla-Førre	Sira-Kvina	Ulla-Førre	Sira-Kvina	Ulla-Førre
Andel driftsinntekter	-42 012	-5 221	-53 733	-8 399	-58 681	-10 580
Andel overføringskostnad	20 869	8 962	30 955	4 982	55 900	13 753
Andel lønnskostnad	32 991	1 903	33 079	1 930	30 193	1 796
Andel avgifter	24 018	8 199	23 812	9 776	24 205	8 175
Andel ordinære avskrivninger	40 860	26 244	40 194	26 067	39 557	26 013
Andel eiendomsskatt og andre driftskostnader	78 840	25 370	74 087	22 756	78 466	24 007
Andel netto finansresultat	-165	0	-483	0	-1 253	0
Resultatandel i deleide kraftverk (før skatt)	155 401	65 457	147 911	57 112	168 387	63 164

Ulla-Førre verkene

Andelen av Ulla-Førre verkene på 18,0 % er aktivert som varige driftsmidler i Lyse Produksjon AS balanse. Det er derfor ikke innarbeidet balanseposter for andelene i Ulla-Førre verkene. Bokført verdi på varige driftsmidler i Ulla-Førre verkene var ved regnskapsårets utgang 949 millioner kroner, og bokført verdi på fallretter var på samme tidspunkt 6,4 millioner kroner.

Sira-Kvina Kraftselskap DA

Andelen på 41,1 % av Sira-Kvina kraftselskap DAs balanse er innarbeidet etter bruttometoden. Lyses andeler av eiendeler og gjeld er i balansen tatt med linje for linje. Det vises i denne forbindelse til spesifikasjon under.

	2012	2011	2010
Fallrettigheter	29 747	29 747	21 711
Varige driftsmidler	1 492 480	1 500 133	1 501 214
Fordringer og omløpsmidler	7 727	3 903	5 311
Bankinnskudd, kontanter og lignende	21 628	20 284	12 859
Pensjonsforpliktelser	-2 951	-2 370	-966
Leverandørgjeld	8 747	6 458	13 961
Annen kortsiktig gjeld	21 059	12 870	37 434

Det er ingen betingede forpliktelser knyttet til konsernets andel i de deleide kraftverkene, og ingen betingede forpliktelser i de deleide kraftverkene i seg selv.

Note 9 – Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg er ikke-derivate finansielle eiendeler øremerket som tilgjengelige for salg, som ikke er klassifisert som utlån, fordringer, investeringer som holdes til forfall eller finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet. De klassifiseres som anleggsmidler så sant ledelsen ikke har til hensikt å selge investeringen innen 12 måneder fra balansedagen.

Vanlig kjøp og salg av investeringer regnskapsføres på transaksjonstidspunktet. Transaksjonstidspunktet er den dagen konsernet forplikter seg til å kjøpe eller selge eiendelen. Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet balanseføres første gang til virkelig verdi pluss transaksjonskostnader. Investeringer fjernes fra balansen når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører eller når disse rettighetene er blitt overført og konsernet i hovedsak har overført all risiko og hele gevinstpotensialet ved eierskapet. Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg vurderes til virkelig verdi etter førstegangsbalanseføring. Endring i virkelig verdi innregnes i konsernets egenkapital.

Virkelig verdi av andeler i selskaper klassifisert som tilgjengelige for salg er beregnet med utgangspunkt i verdjustert egenkapital. For andeler i børsnoterte selskaper er børskurs på balansedagen benyttet.

	NOTE	2012	2011	2010
Investeringer som klassifiseres som tilgjengelige for salg og som skal vurderes til virkelig verdi:				
Balanseført verdi på aksjer og opsjoner tilgjengelig for salg 01.01		330 139	864 283	830 285
Tilgang		20 924	12 360	6 548
Tilgang, overført fra tilknyttet selskap	8	0	0	21 938
Avgang		-214 000	-43 589	-20
Avgang, overført til tilknyttet selskap	8	0	0	0
Nedskrivning til virkelig verdi	25	-19 654	-346 842	-51 387
Gevinst til virkelig verdi bokført direkte mot egenkapital	15,21	0	0	63 210
Tap til virkelig verdi bokført direkte mot egenkapital	15,21	0	-156 073	-6 290
Balanseført verdi på aksjer og opsjoner tilgjengelig for salg 31.12		117 410	330 139	864 283
Herav klassifisert som anleggsmidler		117 410	330 139	864 283
Finansielle eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg består av:				
Noterte aksjer Norge		105 543	110 197	435 113
Unoterte aksjer Norge		11 867	219 942	429 170
Balanseført verdi på aksjer og opsjoner tilgjengelig for salg 31.12		117 410	330 139	864 283

Nedskrivning til virkelig verdi vedrører i all hovedsak nedskrivninger i Norwegian Energy Company AS.

Lyse Energi AS har kommitert kapital for 15 millioner kroner til Såkorn Invest II AS. Per 31.12.12 er 8,8 millioner kroner av dette innbetalt og rest kommitert kapital beløper seg til 6,2 millioner kroner. Lyse Produksjon AS har kommitert kapital til Bjerkreim Vindpark, Skinansfjellet vindpark og North Connect på henholdsvis 3, 3, og 5 millioner kroner per 31.12.12.

Finansielle eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg er notert i NOK.

Note 10 – Derivater

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Balanseført verdi 31.12.12	Anleggsmidler	Langsiktig gjeld	Omløpsmidler	Kortsiktig gjeld
Finansielle kraftkontrakter – holdt for handelsformål	0	0	180 619	5 918
Finansielle kraftkontrakter – virkelig verdi kunders posisjoner	0	0	23 033	47 217
Valutaterminkontrakter – kontantstrømsikring	37 001	0	70 280	0
Valutaterminkontrakter – virkelig verdi sikring	0	0	0	0
Valutaderivater – holdt for handelsformål	0	0	26 886	0
Rentebytteavtaler – kontantstrømsikring	0	137 739	0	22 590
Rentebytteavtaler – virkelig verdi sikring	42 124	0	0	0
Andre finansielle instrumenter	8 200	0	0	0
Finansielle kraftkontrakter – øvrige	0	287 288	0	0
Sum balanseførte derivater	87 325	425 027	300 818	75 725

Balanseført verdi 31.12.11

Finansielle kraftkontrakter – holdt for handelsformål	0	0	73 936	5 410
Finansielle kraftkontrakter – virkelig verdi kunders posisjoner	0	0	74 677	22 163
Valutaterminkontrakter – kontantstrømsikring	47 376	0	138 882	0
Valutaterminkontrakter – virkelig verdi sikring	0	0	0	1 275
Valutaderivater – holdt for handelsformål	0	0	9 766	0
Rentebytteavtaler – kontantstrømsikring	0	110 532	0	14 554
Rentebytteavtaler – virkelig verdi sikring	29 243	0	0	0
Kjøpt call opsjon aksjer	26 940	0	0	0
Finansielle kraftkontrakter – øvrige	0	326 559	0	0
Sum balanseførte derivater	103 559	437 091	297 261	43 402

Balanseført verdi 31.12.10

Finansielle kraftkontrakter – holdt for handelsformål	0	0	0	555 380
Finansielle kraftkontrakter – virkelig verdi kunders posisjoner	0	0	152 569	60 638
Valutaterminkontrakter – kontantstrømsikring	149 207	0	98 458	0
Valutaterminkontrakter – virkelig verdi sikring	0	0	0	14 964
Valutaterminkontrakter – virkelig verdi kunders posisjoner	0	0	4 134	0
Valutaderivater – holdt for handelsformål	0	0	2 086	559
Rentebytteavtaler – kontantstrømsikring	0	87 674	0	0
Rentebytteavtaler – virkelig verdi sikring	1 192	0	0	0
Kjøpt call opsjon aksjer	25 661	0	0	0
Finansielle kraftkontrakter – øvrige	0	496 565	26 525	0
Sum balanseførte derivater	176 060	584 239	283 772	631 541

Derivater med handelsformål er klassifisert som omløpsmidler eller kortsiktig gjeld. Derivater med formål kontantstrømsikring og virkelig verdisikring klassifiseres som anleggsmidler eller langsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid på sikringsobjektet er lengre enn 12 måneder og som omløpsmidler eller kortsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid på sikringsobjektet er mindre enn 12 måneder. Langsiktige finansielle kraftforpliktelser er klassifisert som langsiktig gjeld.

Ved gjennomført måling er det ingen ineffektivitet ved derivater til sikringsformål.

For opplysning om maksimal eksponering for kredittirisiko på rapporteringspunktet vises det til note 3.

Note 10 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Finansielle kraftkontrakter:

Av finansielle kraftkontrakter holdt for handelsformål utgjør kontrakter utpekt til sikring av fremtidig kraftsalg netto 173 millioner kroner (31.12.11 58 millioner kroner og 31.12.10 -537 millioner kroner) mens kontrakter utpekt til tradingformål utgjør netto 1,5 millioner kroner (31.12.11 10 millioner kroner og 31.12.10 -18 million kroner). Kontrakter til sikringsformål oppfylder imidlertid ikke kravene til sikringsbokføring iht IFRS. Følgelig klassifiseres alle kraftkontrakter som holdt for handelsformål. Kontraktene balanseføres til virkelig verdi. Verdiendringen hensyntatt skatt føres over resultatet.

Finansielle kraftkontrakter –virkelig verdi kunders posisjoner, er markedsverdi av finansielle kontrakter på Nord Pool ASA. Dette relaterer seg til forvaltningskontrakter som er inngått på vegne av kunder. Motposten til markedsverdien av kontraktene er kundefordringer og leverandørgjeld.

Langsiktige finansielle kraftforpliktelser oppfylder ikke krav til sikringsbokføring iht IFRS. Postene balanseføres til virkelig verdi. Verdiendringen hensyntatt skatt føres over resultatet.

Valutaterminkontrakter (kontantstrømsikring):

Nominelt beløp på utestående valutaterminkontrakter relatert til kontantstrømsikring er per 31.12.12 1 577 millioner kroner (per 31.12.11 2 095 millioner kroner og per 31.12.10 2 738 millioner kroner). De sikrede svært sannsynlige euro-kontantstrømmer forventes å finne sted i månedene januar til juni og september til desember hvert av de neste tre årene. Gevinster og tap innregnet i egenkapitalen på valutaterminkontrakter pr 31.12.12 vil bli resultatført i de samme periodene som de sikrede kontantstrømmene påvirker resultatet.

Rentebytteavtaler (kontantstrømsikring):

Nominelt beløp på utestående rentebytteavtaler per 31.12.12 er 3 200 millioner kroner (31.12.11 er 3 250 millioner kroner og 31.12.10 er 2 700 millioner kroner). Den faste renten som Lyse skal betale varierer fra 2,64 % til 5,29 %. Den flytende renten som Lyse skal motta er tre måneders NIBOR + eventuelt avtalt margin. Rentebytteavtalene balanseføres til virkelig verdi. Krav til sikringsbokføring etter IFRS er oppfylt. Urealiserte verdiendringer regnskapsføres direkte mot egenkapitalen hensyntatt skatt.

Rentebytteavtaler (virkelig verdi sikring):

Nominelt beløp på utestående rentebytteavtaler per 31.12.12 er 1.050 millioner kroner (31.12.11 er 1 050 millioner kroner og 31.12.10 er 1 050 mill.kroner). Den faste renten som Lyse skal motta varierer fra 3,15% til 5,15 %. Den flytende renten som Lyse skal betale er seks måneders NIBOR + en avtalt margin. Krav til sikringsbokføring etter IFRS er oppfylt. Virkelig verdi på swapene er regnskapsført under derivater. Tilsvarende verdi er tillagt obligasjonslånene med motsatt fortegn. Det er ingen resultatføring av endring i virkelig verdi siden verdiendring på swaper og tilhørende lån gir nettoverdi lik null.

Finansielle kraftkontrakter, øvrige:

Balanseført verdi 31.12.12	Kraft- forpliktelser	Forskuddsbetalt kraftsalg	Sum
1. januar 2012	32 587	293 972	326 559
Årets verdjustering	389	3 145	3 534
Benyttet i løpet av året / nye avsetninger	0	-42 805	-42 805
31. desember 2012	32 976	254 312	287 288

Balanseført verdi 31.12.11	Kraft- forpliktelser	Forskuddsbetalt kraftsalg	Sum
1. januar 2011	31 431	465 134	496 565
Årets verdjustering	1 156	-131 970	-130 814
Benyttet i løpet av året / nye avsetninger	0	-39 192	-39 192
31. desember 2011	32 587	293 972	326 559

Note 10 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Balanseført verdi 31.12.10	Kraft- forpliktelser	Forskuddsbetalt kraftsalg	Sum
1. januar 2010	24 458	562 300	586 758
Årets verdijustering	6 973	-61 514	-54 541
Benyttet i løpet av året / nye avsetninger	0	-35 652	-35 652
31. desember 2010	31 431	465 134	496 565

Kraftforpliktelser:

Kraftforpliktelsene består per 31.12.12 av fristrømforpliktelser. Fristrømforpliktelsene vurderes til virkelig verdi. Verddivurderingsmetode er estimering av kontantstrømmer. Kontantstrømmene er beregnet med utgangspunkt i årlige mengder fristrøm multiplisert med framtidige markedspriser på kraft (Nasdaq OMX). Benyttet diskonteringsrente er beregnet med utgangspunkt i EURO statsrenter (Tyske statsrenter), hensyntatt markedsrisikopåslag samt et selskapsspesifikt kredittpåslag.

Forskuddsbetalt kraftsalg:

Denne posten inneholder forskuddsbetaling knyttet til kraftsalgsavtaler. Avtalen er tidsbegrenset, gjøres opp finansielt og skal derfor vurderes til virkelig verdi. Benyttet verddivurderingsmetode er estimering av kontantstrømmer. Kontantstrømmene er beregnet på grunnlag av framtidige markedspriser i henhold til parametre definert i kontrakten multiplisert med årsvolum. Benyttet diskonteringsrente er beregnet med utgangspunkt i norske statsrenter, hensyntatt markedsrisikopåslag samt et selskapsspesifikt kredittpåslag.

Note 11 – Kundefordringer og andre fordringer

(Alle beløp i hele tusen kroner)

	NOTE	2012	2011	2010
Kundefordringer og andre fordringer				
Kundefordringer		921 632	958 171	1 142 014
Fordringer på nærstående parter	32	26 687	23 880	149 958
Nedskrivning til dekning av tap		-17 304	-23 466	-23 185
Kundefordringer netto		931 014	958 585	1 268 787
Andre kortsiktige fordringer		364 285	142 382	240 199
Sum kundefordringer og andre fordringer		1 295 299	1 100 967	1 508 986
Virkelig verdi av kundefordringer og andre fordringer er som følger:				
Kundefordringer		904 327	934 705	1 118 829
Fordringer på nærstående parter	32	26 687	23 880	149 958
Andre kortsiktige fordringer		364 285	142 382	240 199
Sum virkelig verdi av kundefordringer og andre fordringer		1 295 299	1 100 967	1 508 986

Pr 31. desember 2012 var kundefordringene nedskrevet med 17,3 millioner kroner (2011: 23,5 millioner kroner, 2010: 23,2 millioner kroner). Disse nedskrevne fordringene antas tapt. Aldersfordelingen er som følger:

	2012	2011	2010
3 – 6 måneder	14 685	3 095	3 250
Over 6 måneder	2 619	20 371	19 935
Sum nedskrivning kundefordringer	17 304	23 466	23 185

Pr. 31. desember 2012 var kundefordringer på 60,4 millioner kroner (2011: NOK 57,2 millioner kroner, 2010: NOK 151,2 millioner kroner) over forfall men ikke nedskrevet. Disse relaterer seg til fordringer som det erfaringsmessig ikke har vært problemer med å inndrive.

	2012	2011	2010
1 – 2 måneder	60 432	57 191	151 153
Sum fordringer over forfall, ikke nedskrevet	60 432	57 191	151 153

Bevegelse i avsetning for nedskrivning på kundefordringer er som følger:

	2012	2011	2010
Per 1 januar	23 466	23 185	14 723
Avsetning for nedskrivning av fordring (endring i avsetningen)	6 162	281	8 462
Faktiske tap i løpet av året (direkte reskontroført)	10 247	5 685	12 149
Reversering av ikke brukte beløp (direkte reskontroført)	-2 260	-1 762	-2 307
Reskontroførte tap på krav elimineres	-20 310	-3 923	-9 842
Per 31. desember	17 304	23 466	23 185

Nedskrivning og reversering av nedskrivning på kundefordringer er inkludert i andre driftskostnader. Nedskrivning til dekning av tap er foretatt når det ikke er noen forventning om å inndrive ytterligere kontanter. Andre fordringer inneholder ikke nedskrevne eiendeler.

Note 11 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Den maksimale eksponering for kredittrisiko på rapporteringstidspunktet er virkelig verdi av kundefordringer angitt ovenfor. Konsernet har ingen pant som sikkerhet.

Kundefordringer er et finansielt instrument og måling av kundefordringer skjer til amortisert kost, med videre nedskrivning til dekning av tap. Amortisert kost er lik bokført verdi.

Note 12 – Varer

Varebeholdning	2012	2011	2010
Varer	54 489	71 564	13 084
Sum varer	54 489	71 564	13 084

Varebeholdningen består av LNG, dekodere, hjemmesentraler, teknisk utstyr og gassbeholdning. Varer er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. På bredbåndvirksomheten er anskaffelseskosten beregnet til veid gjennomsnitt. Det er ikke gitt pant i varelageret.

Vannbeholdning i egne og felleskontrollerte kraftverk	2012	2011	2010
Vannbeholdning i GWh	4 024	3 978	1 473
Magasinffylling i prosent	79	79	29
Årets produksjon referert generator fratrukket energi til pumping i GWh	6 437	4 210	5 271

Årlig middelproduksjon i perioden 2003 – 2012 utgjorde 5 698 GWh.

Note 13 – Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter	2012	2011	2010
Kontanter og bankinnskudd	860 306	667 537	912 197
Sum kontanter og kontantekvivalenter	860 306	667 537	912 197

Av bankinnskudd på 860 millioner kroner (2011: 668 millioner kroner, 2010: 912 millioner kroner) utgjør bundne midler 51 millioner kroner (2011: 43 millioner kroner, 2010: 414 millioner kroner).

Konsernet har konsernkontosystem mot Sparebank 1 SR-bank. Et konsernkontosystem innebærer solidaransvar fra deltakende selskaper. Lyse Energi AS sine konti utgjør eneste mellomværende med banken, mens innskudd og trekk på datterselskapenes kontoer er interne mellomværende med Lyse Energi AS. Renter godskrives/belastes mellom Lyse Energi AS og datterselskapene i henhold til saldo/trekk på det enkelte selskaps underkonti etter rentesatser i avtalen mellom Lyse Energi AS og Sparebank 1 SR-bank.

Ubenyttede trekkrettigheter:	2012	2011	2010
Trekkrettigheter SEB	700 000	700 000	700 000
Kassekreditt Sparebank 1 SR-Bank	300 000	300 000	300 000
Sum ubenyttede trekkrettigheter	1 000 000	1 000 000	1 000 000

Note 13 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Likviditetsreserve	2012	2011	2010
Kontanter og bankinnskudd	860 306	700 000	700 000
Trekker ut bundne midler	-51 000	-43 000	-414 000
Ubenyttede trekkrettigheter	1 000 000	300 000	300 000
Likviditetsreserve	1 809 306	957 000	586 000

Note 14 – Aksjekapital og overkurs

	Antall aksjer	Ordinære aksjer	Overkurs	SUM
Per 1. januar 2012	1 008 983	1 008 983	266 609	1 275 592
Endringer i aksjekapital og overkurs i perioden	0	0	0	0
Per 31. desember 2012	1 008 983	1 008 983	266 609	1 275 592

Aksjenes pålydende er kr 1 000. Bare kommuner kan være aksjonær. Erverv av aksjer er betinget av styrets samtykke. Ved salg eller annen avhendelse av aksjer har de øvrige aksjonærer forkjøpsrett. På generalforsamlingen representerer hver aksje en stemme. Vedtektsendringer krever tilslutning fra minst 2/3 av den representerte aksjekapital, samt tilslutning fra minst fem aksjonærer.

Eierandel	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel
Eierkommuner:			
Stavanger kommune	440 684	43,68 %	43,68 %
Sandnes kommune	197 064	19,53 %	19,53 %
Sola kommune	88 195	8,74 %	8,74 %
Time kommune	58 844	5,83 %	5,83 %
Klepp kommune	42 670	4,23 %	4,23 %
Hå kommune	38 190	3,78 %	3,78 %
Randaberg kommune	33 085	3,28 %	3,28 %
Eigersund kommune	29 775	2,95 %	2,95 %
Strand kommune	25 547	2,53 %	2,53 %
Rennesøy kommune	11 603	1,15 %	1,15 %
Hjelmeland kommune	10 029	0,99 %	0,99 %
Gjesdal kommune	9 414	0,93 %	0,93 %
Finnøy kommune	9 172	0,91 %	0,91 %
Lund kommune	7 194	0,71 %	0,71 %
Bjerkreim kommune	5 166	0,51 %	0,51 %
Kvitsøy kommune	2 351	0,23 %	0,23 %
Totalt antall aksjer	1 008 983	100,00 %	100,00 %

Note 15 – Egenkapital

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Annen egenkapital ikke resultatført	NOTE	Omregnings differanse	Investeringer tilgjengelig for salg	Sikring	SUM
Balanse 1. januar 2010		987	104 439	-22 865	82 560
Revaluering	9, 21	0	56 921	0	56 921
Omklassifisering til annen opptjent egenkapital		0	0	0	0
Kontantstrømsikring	10, 21	0	0	191 749	191 749
Skatt på kontantstrømsikring	18, 21	0	0	-53 690	-53 690
Valutaomregningsdifferanser		444	0	0	444
Balanse 31. desember 2010		1 431	161 360	115 195	277 983
Balanse 1. januar 2011		1 431	161 360	115 195	277 983
Revaluering	9, 21	0	-156 073	0	-156 073
Omklassifisering til annen opptjent egenkapital		0	0	0	0
Kontantstrømsikring	10, 21	0	0	-98 819	-98 819
Skatt på kontantstrømsikring	18, 21	0	0	27 669	27 669
Valutaomregningsdifferanser		-684	0	0	-684
Balanse 31. desember 2011		747	5 287	44 046	50 076
Balanse 1. januar 2012		747	5 287	44 046	50 076
Revaluering	9, 21	0	0	0	0
Omklassifisering til annen opptjent egenkapital		0	0	0	0
Kontantstrømsikring	10, 21	0	0	-114 219	-114 219
Skatt på kontantstrømsikring	18, 21	0	0	31 981	31 981
Valutaomregningsdifferanser		-3 389	0	0	-3 389
Balanse 31. desember 2012		-2 642	5 287	-38 192	-35 552

Endring i annen opptjent egenkapital	2012	2011	2010
Balanse 1. januar	2 974 007	2 715 047	2 755 693
Årsresultat tilordnet selskapets aksjonærer	648 105	654 116	298 386
Utdelt utbytte	-357 500	-340 000	-327 000
Kjøp av aksjer i datterselskap	39	-26 144	-7 364
Prinsippendring	0	2 208	0
Investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet	-1 353	-7 703	-2 309
Andre egenkapitaleffekter	2 600	-23 518	-2 360
Balanse 31. desember	3 265 898	2 974 007	2 715 047

Note 16 – Leverandørgjeld, annen kortsiktig gjeld og avsetninger (Alle beløp i hele tusen kroner)

Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	NOTE	2012	2011	2010
Leverandørgjeld		348 206	391 318	431 502
Leverandørgjeld på nærstående parter	32	2 581	2 814	16 736
Annen kortsiktig gjeld		552 757	496 467	503 032
Skyldig offentlige avgifter		437 593	388 761	411 363
Sum leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld		1 341 137	1 279 361	1 362 632

Avsetninger		2012	2011	2010
Fjerningsforpliktelser		10 000	10 000	10 000
Andre avsetninger		2 439	2 439	2 439
Sum avsetninger		12 439	12 439	12 439

Leverandørgjeld er et finansielt instrument. Måling av leverandørgjeld skjer ved amortisert kost, ved videre test for verdifall. Amortisert kost er lik bokført verdi.

Note 17 – Lån

Langsiktige lån:	NOTE	2012	2011	2010
Obligasjonslån		3 942 124	3 079 243	3 401 192
Ansvarlig lån		2 500 000	2 600 000	2 700 000
Sikret lån euro langsiktig lån (forfall 2012)	21	0	0	322 475
Andre lån		2 045 000	1 842 000	1 248 479
Sum langsiktige lån		8 487 124	7 521 243	7 672 146

Kortsiktige lån:		2012	2011	2010
Sertifikatlån		1 325 000	1 500 000	1 480 000
Sikret lån euro langsiktig lån som forfaller i 2012	21	0	320 401	0
Første års avdrag ansvarlige lån reklassifisert fra langsiktige lån		100 000	100 000	100 000
Første års avdrag obligasjonslån reklassifisert fra langsiktige lån		300 000	700 000	400 000
Øvrige kortsiktige lån		2 167	0	0
Sum kortsiktige lån		1 727 167	2 620 401	1 980 000

Netto rentebærende lån		2012	2011	2010
Sum langsiktige og kortsiktige lån		10 214 291	10 141 644	9 652 146
Kontanter og bankinnskudd, note 13		-860 306	-667 537	-912 197
Netto rentebærende lån		9 353 985	9 474 107	8 739 949

Note 17 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Utvikling i netto rentebærende lån	2012	2011	2010
IB netto rentebærende lån	9 474 107	8 739 949	7 217 028
Endring i kontantbeholdning	-192 769	244 660	-683 524
Opptak av nye langsiktige lån	1 353 000	950 000	2 180 000
Betalte avdrag langsiktige lån	-800 000	-506 469	-780 000
Innfrielse av lån	-300 028	0	0
Opptak av nye kortsiktige lån	1 325 000	2 020 000	1 480 000
Innfrielse av kortsiktige lån	-1 505 324	-2 000 000	-1 400 000
Netto kostnadsførte renter	495 363	501 083	410 315
Betalte renter	-493 629	-467 403	-436 045
Foretaksintegrasjon	30	0	765 732
Andre poster	-1 735	-7 713	-13 557
UB netto rentebærende lån	9 353 985	9 474 107	8 739 949

Obligasjonslån:

Obligasjonslån er en finansiell forpliktelse som måles til amortisert kost.

Oversikt obligasjonslån

31.12.12	Beløp	Rente	Tilhørende renteswap	Kommentar
År 2009-2019	466 310	fast rente 6,25 %	Swapet til flytende rente **)	Swap gjelder 200 mill. kroner av lånet
År 2009-2014	254 100	fast rente 5,41 %	Swapet til flytende rente **)	
År 2009-2014	200 000	3 mnd nibor + 1,45 %	Swapet til fast rente *)	
År 2009-2013	300 000	3 mnd nibor + 1,35 %		
År 2010-2015	621 714	fast rente 4,75 %	Swapet til flytende rente **)	
År 2010-2015	150 000	3 mnd nibor + 1,10 %	Swapet til fast rente *)	
År 2010-2015	400 000	fast rente 4,55 %		
År 2010-2017	350 000	fast rente 4,96 %		
År 2011-2021	350 000	fast rente 6,04 %		
År 2012-2017	400 000	3 mnd nibor + 1,50 %	Swapet til fast rente *)	Swap gjelder 300 mill. kroner av lånet
År 2012-2022	250 000	fast rente 5,40 %		
År 2012-2022	500 000	fast rente 4,8 %		
Sum	4 242 124			
1. års avdrag	-300 000			
Sum	3 942 124			

*) **Kontantstrømsikring:**

Sikringsdokumentasjon er utarbeidet og tilfredsstillende kravene til sikringsbokføring. Virkelig verdi av sikringen er bokført mot egenkapital, ref note 10 og 15. Motposten er ført opp under derivater.

) **Virkelig verdi sikring

Virkelig verdi på swapene er regnskapsført under derivater. Motpost er regnskapsført under obligasjonslån.

Note 17 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Ansvarlige lån:

I forbindelse med etableringen av Lyse Energi AS ble tre milliarder kroner besluttet omdannet fra egenkapital til ansvarlig lån fra eierne. Lånet var avdragsfritt til og med år 2008, deretter nedbetales lånet over 30 år med like store avdrag. Lånet forrentes med tre måneders NIBOR + 2 %. Det er ikke stilt sikkerhet for lånet.

Ansvarlig lånekapital er en finansiell forpliktelse og måles til amortisert kost. Virkelig verdi er lik bokført verdi.

Konsernet har per 31.12.12 2.550 millioner kroner i fremtidige renteswaper for å sikre rentebetaling på de ansvarlige lånene. Sikringsdokumentasjon er utarbeidet og tilfredsstillende kravene til sikringsbokføring og virkelig verdi av denne sikringen er bokført mot egenkapital, ref note 10 og 15.

Sertifikatlån (kortsiktig lån):

Sertifikatlån rulleres og har løpetid på normalt 1 år (3 til 12 mnd). Lånene klassifiseres som kortsiktig gjeld. Renten er etterskuddsvis på et fast beløp i perioden og betales ved forfall.

Sertifikatlån er en finansiell forpliktelse som måles til amortisert kost. Forskjellen mellom pålydene og amortisert kost anses som uvesentlig og blir ikke resultatført. Balanseført verdi på lånene per 31.12.12 er 1.325 millioner kroner, tilsvarende virkelig verdi.

Avdragsprofil rentebærende gjeld:

År	2013	2014	2015	2016	2017	Deretter	Sum
Beløp	1 759 167	586 100	1 303 714	1 476 500	1 001 666	4 087 144	10 214 291

Ubenyttede trekkrettigheter:

	2012	2011	2010
Trekkrettigheter SEB	700 000	700 000	700 000
Kassekreditt Sparebank 1 SR-Bank	300 000	300 000	300 000
Sum ubenyttede trekkrettigheter	1 000 000	1 000 000	1 000 000

Note 18 – Utsatt skatt

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Utsatt skatt nettoføres når konsernet har en juridisk rett til å motregne utsatt skattefordel mot utsatt skatt i balansen og dersom den utsatte skatten er til samme skattemyndighet. Følgende beløp er blitt nettoført:

	NOTE	2012	2011	2010
Poster som er nettoført i balansen				
Utsatt skattefordel overskuddsskatt		238 779	294 594	464 720
Utsatt skatt overskuddsskatt		1 292 174	1 239 761	1 134 469
Netto utsatt overskuddsskatt		1 053 395	945 165	669 749
Spesifikasjon av endring i balanseført utsatt skatt, overskuddsskatt				
Balanseført verdi 01.01		945 165	669 749	590 952
Kjøp av datterselskap	30	0	1 207	7 929
Resultatført i perioden	26	143 428	301 880	18 504
Skatt ført direkte mot egenkapital		-35 198	-27 668	52 365
Balanseført verdi 31.12		1 053 394	945 165	669 749
Spesifikasjon av endring i balanseført utsatt skatt, grunnrenteskatt				
Balanseført verdi 01.01		558 176	502 939	430 592
Resultatført i perioden	26	69 418	55 237	72 347
Balanseført verdi 31.12		627 594	558 176	502 939
Spesifikasjon av utsatt skatt ført direkte mot egenkapitalen i året				
Kontantstrømsikring	15	-31 981	-27 668	53 690
For lite avsatt tidligere år		-3 218	0	-1 325
Utsatt skatt ført direkte mot egenkapitalen		-35 198	-27 668	52 365

Utsatt skatt	Immaterielle eiendeler	Driftsmidler	Omløpsmidler	Investeringer i deltakerlignende selskaper	Annet	SUM
1. januar 2010	10 165	996 294	0	3 489	0	1 009 947
Resultatført i perioden	-1 465	109 339	0	2 156	0	110 029
Ført mot annen egenkapital	0	-678	0	-647	0	-1 326
Oppkjøp av datterselskap	0	15 819	0	0	0	15 819
31. desember 2010	8 700	1 120 772	0	4 997	0	1 134 469
Resultatført i perioden	10 000	63 517	0	-6 127	0	67 390
Oppkjøp av datterselskap	0	37 901	0	0	0	37 901
31. desember 2011	18 700	1 222 190	0	-1 130	0	1 239 759
Resultatført i perioden	-2 425	59 794	0	-1 737	0	55 632
Ført mot annen egenkapital	0	-3 216	0	0	0	-3 218
31. desember 2012	16 274	1 278 768	0	-2 868	0	1 292 174

Note 18 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Utsatt skattefordel	Lån og forpliktelser	Pensjoner	Derivater	Under-skudd til framføring	Omløpsmidler	Ikke balanseført utsatt skattefordel	SUM
1.januar 2010	47 937	68 203	241 006	36 425	28 048	-2 627	418 994
Resultatført i perioden	2 824	-18 140	2 856	113 087	-9 103	0	91 524
Ført mot utvidet resultatregnskap	0	0	-53 690	0	0	0	-53 690
Oppkjøp av datterselskap	-29 006	0	0	36 897	0	0	7 892
31. desember 2010	21 756	50 063	190 172	186 410	18 945	-2 627	464 720
Resultatført i perioden	65 035	7 503	-148 495	-159 940	-68	1 476	-234 489
Ført mot utvidet resultatregnskap	0	0	27 669	0	0	0	27 669
Oppkjøp av datterselskap	0	73	0	36 614	8	0	36 695
31. desember 2011	86 791	57 639	69 346	63 084	18 885	-1 151	294 594
Resultatført i perioden	-62 251	-24 953	32 231	11 283	-15 951	-28 154	-87 796
Ført mot utvidet resultatregnskap	0	0	31 981	0	0	0	31 981
31. desember 2012	24 540	32 686	133 557	74 367	2 935	-29 305	238 779

Utsatt skatt grunnrenteskatt	Derivater	Driftsmidler	Pensjoner	Gevinst- og tapskonto	Grunnrente-skatt til framføring	SUM
1.januar 2010	-7 815	872 505	-2 424	-319	-6 757	855 190
Resultatført i perioden	-521	5 004	1 163	-3 003	2 701	5 344
31. desember 2010	-8 336	877 509	-1 261	-3 322	-4 056	860 534
Resultatført i perioden	6 847	560	11	3 120	2 003	12 541
31. desember 2011	-1 489	878 069	-1 250	-202	-2 053	873 075
Resultatført i perioden	1 489	25 963	575	73	-14 467	13 633
31. desember 2012	0	904 032	-675	-129	-16 520	886 707

Utsatt skattefordel grunnrenteskatt	Derivater	Driftsmidler	Pensjoner	Gevinst- og tapskonto	Grunnrente-skatt til framføring	Andre poster	Ikke balanseført utsatt skattefordel	SUM
1. januar 2010	0	-30 456	1 448	4 815	461 119	0	-12 329	424 598
Resultatført i perioden	0	-2 685	-913	-967	-74 767	0	12 329	-67 003
31. desember 2010	0	-33 141	535	3 848	386 352	0	0	357 595
Resultatført i perioden	8 287	-7 581	1	1 775	-36 503	0	-8 675	-42 695
31. desember 2011	8 287	-40 722	536	5 623	349 849	0	-8 675	314 899
Resultatført i perioden	-15	16 788	-316	-1 092	-61 545	66	-9 671	-55 785
31. desember 2012	8 272	-23 934	220	4 531	288 304	66	-18 346	259 113

Note 19 – Pensjoner

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Lyse er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Innskuddsbasert ordning

Selskapets innskuddsbaserte pensjonsordninger omfatter i alt 475 personer per 31.12.2012.

Ansatte som har innskuddsbasert ordning er omfattet av LO-NHO ordningen for avtalefestet pensjon (AFP)

Det er per 31.12.12 ikke innregnet pensjonsforpliktelse for LO-NHO ordningen, da det ikke foreligger tilstrekkelig informasjon for balanseføring av pensjonsforpliktelsen.

Ytelsesbasert ordning

Lyse har en ytelsesbasert pensjonsordning i henhold til tariffavtale for kommunalt ansatte. Innenfor denne pensjonsordningen gjelder lov om obligatorisk tjenestepensjon så langt den passer. Konsernets ytelsesbaserte pensjonsordninger omfatter i alt 967 personer, herav 574 aktive og 393 pensjonister.

Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi ved utgangen av året. Pensjonsforpliktelsene (netto nåverdi av pensjonsytelsene på balansedagen justert for fremtidig lønnsvekst) er vurdert etter beste estimat basert på forutsetninger på balansedagen. De actuarielle beregningene av pensjonsforpliktelsene er utført av uavhengig aktuar. Forutsetningene for lønnsøkninger, pensjonsregulering og G-regulering er sammenholdt mot historiske observasjoner, inngåtte tariffavtaler og forholdet mellom enkelte forutsetninger.

Ansatte som har ytelsesbasert pensjonsordning omfattes av offentlig AFP-ordning.

Ansatte som slutter før pensjonsalder, blir værende igjen i pensjonsordningen og får en såkalt oppsatt rettighet. Lyse er økonomisk forpliktet til å justere oppsatte rettigheter i takt med folketrygdens grunnbeløp frem til pensjonsalder, og folketrygdens grunnbeløp fratrukket 0,75 prosentpoeng når pensjonen er under utbetaling. Det er regnskapsmessig avsatt forpliktelse som om denne ytelsen er fullt opptjent, men likvidmessig, så påløper reguleringspremie i tråd med ovennevnte beskrivelse.

	31.12.12	31.12.11	31.12.10
Balanseført forpliktelse er fastsatt som følger:			
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	1 034 404	1 265 664	992 193
Virkelig verdi på pensjonsmidler	-783 199	-727 215	-679 633
Faktisk netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	251 205	538 449	312 560
Nåverdi av forpliktelse for ikke fondsbaserte ordninger	138 192	145 304	122 566
Ikke resultatførte estimatavvik	-84 525	-387 843	-168 873
Netto pensjonsforpliktelse i balansen (etter arbeidsgiveravgift)*	304 872	295 911	266 253

* Arbeidsgiveravgift inkludert i netto pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Note 19 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

	31.12.12	31.12.11	31.12.10
Endringene i den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen fondsbaserte ordninger i løpet av året:			
Pensjonsforpliktelse 1. januar (ekskl. arbeidsgiveravgift)	1 265 663	992 192	1 000 916
Nåverdien av årets pensjonsopptjening	57 947	47 763	53 015
Rentekostnad	31 378	39 043	44 361
Planendring	0	-2 180	-91 548
Estimatendringer	-283 915	198 565	13 732
Arbeidsgiveravgift på tilskudd	-9 440	-5 599	-2 372
Utbetalte ytelser	-27 230	-26 522	-25 911
Forpliktelser overtatt gjennom virksomhets- sammenslutninger (note 30)	0	22 401	0
Pensjonsforpliktelse 31. desember (etter arbeidsgiveravgift)	1 034 403	1 265 663	992 192

Endring i pensjonsmidlenes virkelige verdi:

Virkelig verdi på pensjonsmidler per 1. januar	727 215	679 633	638 395
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	25 114	32 987	33 172
Estimatendringer	-17 743	-19 987	-3 073
Planendring	0	289	1 702
Totalt tilskudd	75 843	52 511	35 349
Totale utbetalinger fra fond	-27 230	-26 522	-25 911
Virksomhetssammenslutning (note 30)	0	8 304	0
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 31. desember	783 199	727 215	679 633

**Endringene i den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen
ikke fondsbaserte ordninger i løpet av året:**

Pensjonsforpliktelse 1. januar (ekskl. arbeidsgiveravgift)	145 305	122 567	36 759
Nåverdien av årets pensjonsopptjening	15 786	12 681	5 340
Rentekostnad	3 610	4 832	1 509
Implementeringsvirkning	0	0	0
Overgang til ny LO-NHO ordning	0	338	-802
Planendring			-3 067
Estimatendringer	-22 939	8 270	86 541
Utbetalte ytelser	-3 569	-3 383	-3 712
Pensjonsforpliktelse 31. desember (etter arbeidsgiveravgift)	138 193	145 305	122 567

Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn:

	2012	2011	2010
Diskonteringsrente	3,90 %	2,65 %	4,00 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	3,90 %	4,15 %	5,40 %
Lønnsregulering	3,50 %	3,50 %	4,00 %
Pensjonsregulering	2,50 %	2,48 %	2,97 %
G-regulering	3,25 %	3,25 %	3,75 %
Frivillig avgang	2 % inntil 45 år 0% etter 45 år	2 % inntil 45 år 0% etter 45 år	2 % inntil 45 år 0% etter 45 år

Som aktuariemessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring. Forutsetninger om dødlighet er basert på publiserte statistikker.

Note 19 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

	2012	2011	2010
Den samlede pensjonskostnaden innregnet i resultatet:			
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	73 734	60 444	58 355
Rentekostnad	34 982	43 875	45 870
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	(25 114)	-32 987	-33 172
Overgang til ny LO-NHO ordning	0	-949	-94 137
Planendring	0	-893	-1 500
Amortisering av estimeringstap / (-gevinst)	15 661	7 837	1 340
Avsetning avviklingspremie gammel LO-NHO ordning	0	-510	5 303
Pensjonskostnad, ytelsesplaner (note 24)	99 263	76 817	-17 941
Pensjonskostnad, innskuddsordning			
Arbeidsgivers tilskudd (note 24)	13 511	8 512	6 770
Totale pensjonskostnader	112 774	85 329	-11 171

Pensjonsmidler består av:

Egenkapitalinstrumenter	142 542	152 715	156 995
Rentebærende instrumenter	610 895	552 683	285 446
Annet	29 762	21 816	237 192
Virkelig verdi pensjonsmidler	783 199	727 214	679 633
Faktisk avkastning på pensjonsmidler	6 229	10 238	27 336

Oversikt over pensjonsforpliktelser og virkelig verdi av pensjons eiendeler

	2012	2011	2010	2009	2008
Nåverdi ytelsesbasert forpliktelse	1 034 404	1 265 664	992 193	1 000 916	938 631
Virkelig verdi pensjonsmidler	783 199	727 215	679 633	638 395	567 531
Underskudd/ (overskudd)	251 205	538 449	312 560	362 521	371 100

Note 20 – Avsetninger og annen langsiktig gjeld

(Alle beløp i hele tusen kroner)

	2012	2011	2010
Pengebeløpserstatninger	31 536	31 536	32 627
Fysisk fristrøm	13 460	13 460	13 460
Erstatningskraft	30 580	30 580	30 580
Sum avsetninger	75 576	75 576	76 667
Frikraftforpliktelse	861 060	861 060	861 060
Annen langsiktig gjeld	29 639	2 710	59 806
Sum annen langsiktig gjeld	890 700	863 770	920 866

Pengebeløpserstatninger

Pengebeløpserstatninger er avtaler om å utbetale årlige erstatninger over en tidsbegrenset periode. Erstatningene likestilles med kjøp, og er en finansiell forpliktelse som skal måles og innregnes til amortisert kost.

Fysisk fristrøm og erstatningskraft

Som en del av vederlaget til grunneiere har Lyse i enkelte tilfeller inngått avtaler om å avstå en viss årlig mengde kraft til grunneier [fristrøm/erstatningskraft]. Dette er kontrakter om leveranse av kraft, og kontrakten vurderes på lik linje med andre kraftkontrakter. Det legges til grunn at unntaket for normalt kjøp og salg i IAS 39.5 kan benyttes. Det foreligger ikke innebygde derivater, da det her kun er snakk om en mengde strøm multiplisert med markedspriser.

Frikraftforpliktelse

Lyse konsernet har inngått avtaler om levering av 81,1 GWh frikraft. Kontraktene stiller krav til fysisk levering av frikraften. Kontraktene klassifiseres som kontrakter på salg av ikke-finansielle gjenstander. Hovedregelen for slike kontrakter er at de ikke omfattes av virkeområdet til IAS 39.

Oppgjørsformen på kontraktene ble endret fra finansielt til fysisk oppgjør fra og med 01.01.2008. Virkelig verdi av kontraktene på tidspunktet for endring av oppgjørsformen ble etablert som ny kostpris på forpliktelsene tilknyttet de fremtidige frikraftleveransene. Det beregnes en årlig inntektsføring samt en årlig rentekostnad på 40,4 millioner kroner. Dette er basert på virkelig verdi av forpliktelsen på tidspunktet for endring av oppgjørsformen til kontraktene.

Note 21 – Netto tap / (gevinster)

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Netto tap / (gevinster) som inngår i årsresultat	NOTE	2012	2011	2010
Opsjoner		2 193	-1 279	611
Finansielle kraftkontrakter – holdt for handelsformål		-110 588	-580 186	483 009
Valuta derivater – holdt for handelsformål		-17 120	-8 239	-12 967
Langsiktige finansielle kraftkontrakter		3 095	-129 863	-54 541
Omklassifisering merverdi oppkjøp datterselskap		0	0	104 582
Omklassifisering negativ goodwill oppkjøp datterselskap, note 7		0	0	-69 803
Andre tap / (gevinster) netto klassifisert som drift		-122 420	-719 567	450 891
Valutaterminkontrakter til virkelig verdi over resultatet (sikring valutalån)	25	1 022	-732	1 515
Valutalån målt til amortisert kost	25	-2 562	324	-5 774
Andre tap / (gevinster) netto klassifisert som finans		-1 540	-408	-4 259
Netto tap / (gevinster) som inngår i årsresultat		-123 960	-719 975	446 632

Netto tap / (gevinster) som inngår i utvidet resultat	NOTE	2012	2011	2010
Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg	9,15	0	156 073	-56 921
Kontantstrømsikring valutaterminkontrakter	15	56 863	44 213	-126 545
Kontantstrømsikring rentebytteavtaler	15	25 375	26 937	-11 514
Netto tap / (gevinster) som inngår i utvidet resultat		82 238	227 223	-194 980

Netto tap / (gevinster) innregnet i totalresultat	NOTE	2012	2011	2010
Netto tap / (gevinst) på eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi, bokført mot resultat		-121 398	-720 299	452 406
Netto tap / (gevinst) på forpliktelser målt til amortisert kost, bokført mot resultat	25	-2 562	324	-5 774
Netto tap / (gevinst) på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, bokført mot egenkapital	15	0	156 073	-56 921
Netto tap / (gevinst) på derivater som inngår i regnskapsmessig sikring, bokført mot egenkapital	15	82 238	71 150	-138 059
Netto tap / (gevinster) som inngår i totalresultat		-41 722	-492 752	251 652

Note 21 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Balansført verdi per målekategori:	NOTE	2012	2011	2010
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	9	117 410	330 139	864 283
Sum balansført verdi finansielle eiendeler tilgjengelig for salg		117 410	330 139	864 283
Finansielle kraftkontrakter – holdt for handelsformål	10	174 701	68 526	-555 380
Finansielle kraftkontrakter – virkelig verdi kunders posisjoner	10	-24 184	52 514	91 931
Valuta derivater – holdt for handelsformål	10	26 886	9 766	1 527
Valutaterminkontrakter – virkelig verdi kunders posisjoner	10	0	0	4 134
Finansielle kraftkontrakter	10	-287 288	-326 559	-470 040
Andre finansielle instrumenter	10	8 200	26 940	25 661
Kjøpt put opsjon aksjer	10	0	0	0
Sum balansført verdi eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi over resultatet		-101 685	-168 813	-902 167
Valutalån målt til amortisert kost	17	0	-320 401	-322 475
Pengebeløpserstatninger kraft	20	-31 536	-31 536	-32 627
Sum balansført verdi lån og forpliktelser til amortisert kost		-31 536	-351 937	-355 102
Valutaterminkontrakter virkelig verdi sikring	10	0	-1 275	-14 964
Rentebytteavtaler virkelig verdi sikring	10	42 124	29 243	1 192
Valutaterminkontrakter kontantstrømsikring	10	107 281	186 258	247 665
Rentebytteavtaler kontantstrømsikring	10	-160 329	-125 086	-87 674
Sum balansført verdi derivater som inngår i regnskapsmessig sikring		-10 924	89 140	146 219

Note 22 – Inntekter

	2012	2011	2010
Salgsinntekter			
Energisalg	2 471 777	2 174 251	2 566 595
LNG	705 129	324 503	0
Overføringsinntekter	935 096	1 130 791	1 206 903
Inntekter telekommunikasjon	1 796 548	1 538 913	1 233 097
Andre inntekter	144 844	127 164	137 793
Sum salgsinntekter	6 053 394	5 295 622	5 144 386

Note 23 - Andre driftskostnader

(Alle beløp i hele tusen kroner)

	2012	2011	2010
Andre driftskostnader			
Fremmedytelser	213 235	234 291	129 551
Kontorkostnader	44 680	42 897	27 621
Andre driftskostnader deleide verk	48 497	45 626	43 463
Reparasjon og vedlikehold	81 827	70 695	79 394
Kostnader eiendom, leie maskiner, inventar og annen leie	135 811	121 368	56 142
Salgs- og reklamekostnader	75 846	77 458	23 586
Andre driftskostnader	95 952	118 965	134 987
Sum andre driftskostnader	695 848	711 300	494 745

Deloitte AS er revisor for Lyse konsernet og reviderer alle revisjonspliktige datterselskaper.

Totale honorarer (eksklusiv merverdiavgift) til konsernrevisor for revisjon og øvrige tjenester utgjør som følger:

	2012	2011	2010
Herav honorar til revisor:			
Lovpålagt revisjon	2 191	2 096	2 045
Andre attestasjonstjenester	643	117	134
Skatterådgivning	0	0	6
Andre tjenester*	80	285	1 785
Sum honorar til revisor	2 914	2 498	3 970

* E&Y var revisor for Skangass frem til 2011. Andre tjenester i 2010 er i det vesentligste honorarer til E&Y innen LNG-virksomheten.

Note 24 – Lønn, ytelser til ledende ansatte og styret

(Alle beløp i hele tusen kroner)

	NOTE	2012	2011	2010
Lønnskostnader og andre personalkostnader				
Lønn		502 112	461 534	430 758
Arbeidsgiveravgift		93 322	83 549	71 903
Pensjonskostnader – ytelsesplaner	19	99 263	76 817	-17 941
Pensjonskostnader – tilskuddsplaner	19	13 511	8 512	6 770
Andre personalkostnader		73 511	63 702	109 660
Sum lønnskostnad og andre personalkostnader		781 720	694 114	601 150
Antall årsverk		963	963	902

Ytelser til ledende personer

Navn	Stilling	Lønn / Honorar	Naturalytelser og andre skattepliktige godtgjørelser	Pensjonskostnader	Samlet godtgjørelse
Eimund Nygaard	Konsernsjef	1 811	124	758	2 693
Ole Gabrielsen	Konserndirektør Energi	1 420	124	647	2 191
Toril Nag	Konserndirektør Tele	1 457	180	132	1 769
Torbjørn Johnsen	Konserndirektør Infrastruktur	1 040	103	602	1 745
Grethe Høiland	Konserndirektør Marked	1 314	123	951	2 388
Ove Otterbech Jølbo	Konserndirektør Organisasjon	1 286	131	549	1 966
Leiv Ingve Ørke	Konserndirektør Økonomi og finans	1 379	106	525	2 010
Eirik Gundegjerde	Konserndirektør Smart Utility og forretningsutvikling	1 416	99	427	1 942
Ivar Rusdal	Styreleder	210	0	0	210
Reinert Kverneland*	Nestleder	87	0	0	87
Arne M. Sele*	Ansattes representant	60	0	0	60
Hilda Båsvik Høie*	Styremedlem	60	0	0	60
Steinar Madsen*	Styremedlem	60	0	0	60
Solveig Ege Tengesdal	Styremedlem	90	0	0	90
Cecilie Bjelland*	Styremedlem	60	0	0	60
Gro Vetnes	Ansattes representant	90	0	0	90
Ingerid Pegg**	Ansattes representant	20	0	0	20
Leif Sigbjørn Rage**	Ansattes representant	4	0	0	4
Odd Kristian Reme**	Styremedlem	30	0	0	30
Eli Laland**	Styremedlem	30	0	0	30
Kristin Reitan Husebø**	Nestleder	43	0	0	43
Håkon Anders Rege**	Styremedlem	30	0	0	30

* Kom inn i styret juni 2012

** Gikk ut av styret juni 2012

Pensjonskostnader til ledergruppen inngår i ordinær kollektivordning for konsernet. Ingen i ledergruppen eller konsernstyret har avtale om lønn/godtgjørelse etter opphør av ansettelsesforhold/verv. Et kompensasjonsutvalg forbereder styrets behandling av lønn til konsernsjefen og fastsetter retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte.

Ledende ansatte har ikke avtale om aksjebasert avlønning.

Det foreligger ingen opsjoner/rettigheter som gir ansatte eller tillitsvalgte rett til tegning, kjøp eller salg av aksjer.

Note 25 – Finansinntekter / kostnader

(Alle beløp i hele tusen kroner)

	NOTE	2012	2011	2010
Netto finanskostnader				
Ansvarlig lån		110 327	134 863	130 672
Sikring ansvarlig lån		52 524	40 958	77 549
Obligasjonslån		167 862	165 836	132 862
Rentekostnader kraftsalgsavtaler og frikraft		59 518	62 765	62 406
Andre rentekostnader		139 549	129 587	43 250
Sum rentekostnader		529 780	534 010	446 739
Agiotap		23 592	4 989	18 733
Nedskrivning finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	9	19 654	346 842	51 387
Nedskrivning lån til tilknyttet selskap		231	21 338	29 595
Valutalån målt til amortisert kost	21	0	324	0
Valutaterminkontrakter til virkelig verdi over resultatet	21	21 582	15 733	27 065
Andre finanskostnader		2 990	3 422	1 960
Finanskostnader		597 829	926 657	575 479
Andre renteinntekter		34 417	32 927	36 424
Gevinst ved realisasjon av verdipapirer		0	10 725	0
Utbytte		581	3 465	421
Agiovinning		4 960	7 042	4 822
Valutalån målt til amortisert kost	21	2 562	0	5 774
Valutaterminkontrakter til virkelig verdi over resultatet	21	20 560	16 465	25 550
Andre finansinntekter		4 429	2 619	2 260
Finansinntekter		67 508	73 244	75 251
Netto finanskostnader		530 321	853 413	500 228

Note 26 – Skattekostnad

(Alle beløp i hele tusen kroner)

	NOTE	2012	2011	2010
Spesifikasjon av skattekostnad				
Betalbar skatt		261 257	186 102	247 312
Endring utsatt skatt	18	143 428	301 880	18 504
Betalbar skatt på grunnrente		223 010	221 784	339 524
Endring utsatt skatt grunnrente	18	69 418	55 237	72 347
For mye / lite avsatt tidligere år grunnrente		-1 802	10 579	10 971
For mye/ lite avsatt tidligere år		-2 631	228	1 875
Andre poster		-365	-151	1 430
Sum skattekostnad		692 315	775 659	691 963

	NOTE	2012	2011	2010
Spesifikasjon av betalbar skatt i balansen				
Betalbar overskuddsskatt		186 842	103 730	172 920
Betalbar naturressursskatt		74 415	73 638	74 392
Betalbar grunnrenteskatt		223 010	221 784	339 524
Sum betalbar skatt i balansen		484 267	399 152	586 836

Avstemming fra nominell til faktisk skattesats

Ordinært resultat før skattekostnad		1 322 395	1 377 358	949 026
Forventet inntektsskatt etter nominell skattesats (28 %)		370 271	385 660	265 727
Skatteeffekten av følgende poster:				
Ikke fradragsberettigede kostnader		16 952	105 621	6 240
Ikke skattepliktige inntekter		8 843	-12 829	-5 147
Utbytteeffekt		0	-237	0
Naturressursskatt		74 415	73 638	74 392
Utlignet naturressursskatt		-74 415	-73 638	-74 392
Grunnrenteskatt (30 %)		290 626	287 600	422 842
For mye / lite avsatt tidligere år		-2 631	228	1 875
Andre poster		8 254	9 616	426
Skattekostnad på ordinært resultat		692 315	775 659	691 963
Effektiv skattesats		52 %	56 %	73 %

Note 27 – Pantstillelser og garantier m.v.

(Alle beløp i hele tusen kroner)

For finansiering utover ansvarlig lån har Lyse konsernet avgitt negativ pantsettelseserklæring og det foreligger kapitalkrav fra långivere hvor markedsverdien av konsernets egenkapital ikke skal være lavere enn et fastsatt minimumsnivå. Videre er det inngått avtaler hvor kausjonserklæringer, pant eller garantier samlet for konsernets forpliktelser ikke skal utgjøre mer enn 15 % av samlet bokførte eiendeler. Begrensningen gjelder ikke for ordinær sikkerhet inngått i forbindelse med handel av verdipapirer og finansielle instrumenter, ordinær salgspant ved leveranser av varer og tjenester på kreditt samt pantstillelser i forbindelse med lovbestemt krav til pant. Kapitalkravene overvåkes løpende og Lyse konsernet tilfredsstiller disse.

LNG fabrikken i Risavika har Skangass AS finansiert via Handelsbanken. Gjenværende gjeld pr 31.12.12 er 760 millioner kroner. Skangass AS eies 100% av Lyse Neo AS. Handelsbanken har sikkerhet i LNG fabrikken. Total balanseført verdi på fabrikken er 1 531 millioner kroner per 31.12.2012.

I forbindelse med utbygging av kraftverk har Jørpeland Kraft AS tatt opp et obligasjonslån på 350 millioner kroner. Jørpeland Kraft AS eies 66,7% av Lyse Produksjon AS. Det er stilt sikkerhet i kraftverket. Total balanseført verdi av eiendeler stillet som sikkerhet er 489 millioner kroner per 31.12.2012.

Lyse konsernet har følgende garantier og inneståelser som ikke er balanseført pr. 31.12.2012:

Beløp i millioner kroner

Garantier mot Nasdaq OMX	750
Garanti finansiell kraftutvekslingsavtale	656
Garanti for bygging av LNG tankskip	96
Garanti mot Eksportfinans	600
Øvrige	190
Sum	2 291

Note 28 – Finansiell leasing

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Beløp i hele tusen kroner

	2012
Eiendeler under finansielle leieavtaler er som følger	
Transportmidler	33 069
Akkumulerte avskrivninger	4 006
Netto balanseført verdi	29 063
Oversikt over fremtidige minimumsleie:	
Innen 1 år	4 939
2 til 5 år	19 756
Etter 5 år	9 265
Fremtidig minimumsleie	33 960
Gjennomsnittlig rente	4,14 %
Nåverdi av fremtidig minimumsleie	29 629

Skangass AS inngikk i 2011 en leasingavtale vedrørende et nytt LNG Skip. Dette skipet ble ferdig i slutten av 2012, og overtatt i 2013. Årlige leiebeløp er 7,17 millioner EUR. Avtalen er vurdert til finansiell leasing, og tas inn i regnskapet i 2013. Avtalen går over 25 år.

Note 29 – Betingede utfall

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Det foreligger en avtale mellom Stavanger Kommune og Lyse Produksjon AS som gir Stavanger Kommune rett til å overta en del anleggsmidler ved gamle Flørli kraftstasjon. Selskapet har ved denne avtalen forpliktet seg til å betale Stavanger Kommune et beløp tilsvarende rive- og ryddekostnader eller et nærmere omforent beløp, dersom Stavanger Kommune skulle velge å benytte seg av sin rett til overtakelse av anleggene.

Lyse Produksjon AS har mottatt pålegg fra NVE, med hjemmel i "Forskrift om sikkerhet og tilsyn med vassdragsanlegg". For mottatte pålegg er totalkostnaden anslått til 150 millioner i et 5 års perspektiv. Påleggene vil bli aktivert som påkostning på anleggene etterhvert som tiltakene gjennomføres. Jørpeland Kraft AS har oppgradert sine vassdragsanlegg.

Sira-Kvina Kraftselskap DA har anket et vedtatt fra NVE knyttet til pris på konsesjonskraft. Anken er ikke sluttbehandlet. Utfallet kan påvirke avregnet pris på konsesjonskraft og kan også få tilbakevirkende kraft. Kraftselskapet anser imidlertid at det ikke er overveiende sannsynlig at en avgjørelse vil få tilbakevirkende kraft. Vinner ikke kraftselskapet frem med sin anke, vil selskapet vurdere å anlegge sak. Lyse Produksjon AS eier 41,1% av Sira Kvina Kraftselskap DA.

Det er inngått en samarbeidsavtale med en lokal bussaktør om et fremtidig samarbeid om gassbusser. I denne avtalen har Lyse Neo AS påtatt seg en plikt til gjenkjøp av gassbusser til en minstepris betinget av at motparten ikke selv ønsker å overta disse bussene.

Note 30 – Foretaksintegrasjon

Kjøp av resterende aksjer i Østfold Fibernet AS

Pr. 31.12.2011 hadde Viken Fibernet AS en eierandel i Østfold Fibernet på 83,1 %. Pr. april 2012 kjøpte Viken Fibernet AS de resterende 16,9 % av aksjene i Østfold Fibernet AS. Regnskapsmessig er dette kjøpet behandlet som utkjøp av ikke kontrollerende eierinteresser. Kjøpet medfører ingen ny beregning av goodwill og har heller ingen resultat effekt på oppkjøpstidspunktet. Østfold Fibernet AS ble i november 2012, fusjonert inn i Viken Fibernet AS.

Kapitalforhøyelse i Jørpeland Kraft AS

I mai 2012 ble det gjennomført en kapitalforhøyelse i Jørpeland Kraft AS på 33 millioner. Lyse Produksjon AS deltok i kapitalforhøyelsen i henhold til sin eierandel på 66,67 %.

Note 31 – Ikke balanseførte forpliktelser

	2012	2011	2010
Inngåtte kontrakter for investeringer som ikke er medtatt i årsregnskapet:			
Varige driftsmidler	539 933	199 138	233 712
Finansielle investeringer (note 9)	17 192	10 700	164 300
SUM	557 125	209 838	398 012

Note 32 – Nærstående parter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Alle datterselskaper og tilknyttede selskaper som angitt i note 33 er nærstående parter av Lyse. Mellomværende og transaksjoner mellom konsoliderte selskaper elimineres i konsernregnskapet og vises ikke i denne note. Stavanger kommune har en eierandel på 43,68% og vil etter gjeldene regelverk defineres som nærstående part. Øvrige aksjonærer har hver for seg eierandeler på under 20% og vil etter gjeldende prinsipper ikke være å anse som nærstående parter. Det vises til note 14 og note 33 for informasjon rundt eiere samt selskaper som inngår i konsolideringen.

Konsernet har vært involvert i transaksjoner med følgende nærstående parter:

Kjøp og salg mot nærstående parter	2012	2011	2010
Salg av varer og tjenester			
Tilknyttede selskaper	59 063	51 050	44 314
Felleskontrollert virksomhet	248	0	65 833
Stavanger Kommune	85 442	63 903	71 675
Sum salg av varer og tjenester	144 753	114 953	181 822
Kjøp av varer og tjenester			
Tilknyttede selskaper	7 679	9 052	9 297
Felleskontrollert virksomhet	7 409	4 536	6 469
Stavanger Kommune	4 824	3 194	1 593
Sum kjøp av varer og tjenester	19 912	16 782	17 359

Balanseposter mot nærstående parter

Fordringer på nærstående parter kommer hovedsakelig fra lån, salg av varer og tjenester samt utlegg ovenfor felleskontrollert virksomhet. Lån er rentebærende, mens andre fordringer er ikke rentebærende. Kortsiktig gjeld til nærstående parter kommer hovedsakelig fra kjøp av varer og tjenester, og forfaller til betaling en måned etter kjøpstidspunktet. Gjelden er ikke rentebærende.

Langsiktige fordringer på nærstående parter	2012	2011	2010
Lån til tilknyttede selskaper	36 986	31 196	4 825
Lån til felleskontrollert virksomhet	0	0	0
Sum langsiktige fordringer på nærstående parter	36 986	31 196	4 825

Kundefordringer og andre fordringer på nærstående parter

Kundefordringer og andre fordringer på nærstående parter	2012	2011	2010
Tilknyttede selskaper	16 676	15 890	18 279
Felleskontrollert virksomhet	237	0	122 807
Stavanger Kommune	9 774	7 990	8 872
Sum kundefordringer og andre fordringer på nærstående parter, note 11	26 687	23 880	149 958

Leverandørgjeld til nærstående parter

Leverandørgjeld til nærstående parter	2012	2011	2010
Tilknyttede selskaper	955	992	1 561
Felleskontrollert virksomhet	1 622	1 780	14 126
Stavanger Kommune	4	42	1 049
Sum leverandørgjeld til nærstående parter	2 581	2 814	16 736

Note 32 fortsetter

(Alle beløp i hele tusen kroner)

Ansvarlig lån til eier	2012	2011	2010
Stavanger Kommune balanseført verdi 01.01	1 179 252	1 222 928	1 266 604
Lån tilbakebetalt i løpet av året	-43 676	-43 676	-43 676
Rentekostnader	48 187	58 903	57 072
Betalte renter	-48 187	-58 903	-57 072
Balanseført verdi 31.12	1 135 576	1 179 252	1 222 928

Note 33 – Selskaper som inngår i konsolideringen

Selskapets navn	Forretningskontor	Eierandel
Lyse Elnett AS	Stavanger	100,00 %
Lyse Sentralnett AS	Stavanger	100,00 %
Lyse AS	Stavanger	100,00 %
Lyse IT AS	Stavanger	100,00 %
Lyse Energisalg AS	Stavanger	100,00 %
Lyse Produksjon AS	Stavanger	100,00 %
Forus Energigjenvinning AS	Stavanger	100,00 %
Lyse Neo AS	Stavanger	100,00 %
Skangass AS	Stavanger	100,00 %
Skangass AB	Göteborg, Sverige	100,00 %
Altibox AS	Stavanger	100,00 %
Altibox Danmark A/S	Skanderborg, Danmark	100,00 %
Lyse Kraft AS	Stavanger	100,00 %
Smart Lyse AS	Stavanger	100,00 %
Stayon AS	Ålesund	100,00 %
Telekom Holding AS	Stavanger	100,00 %
NorAlarm AS	Stavanger	100,00 %
Lyse Infra AS	Stavanger	100,00 %
Lyse Fiberinvest AS	Stavanger	100,00 %
Lyse Fiber AS	Stavanger	100,00 %
Viken Fibernett AS	Oslo	100,00 %
Skagerak Fiber AS	Porsgrunn	100,00 %
Jørpeland Kraft AS	Stavanger	66,67 %

Note 34 – Hendelser etter balansedagen

Konsolidering av Lyse og Energiselskapet Buskerud sin fibervirksomhet på østlandet

Lyse og Energiselskapet Buskerud (EB) har inngått en avtale om samordning av selskapenes fiberaktiviteter på østlandet.

Transaksjonen ble gjennomført 17. januar 2013 gjennom etableringen av selskapet Viken EB Skagerak Fibernet AS. Lyse overdro sine aksjer i de heleide datterselskapene Viken Fibernet AS og Skagerak Fiber AS, samt 50% eierandel i BOF AS, i bytte mot aksjer i Viken EB Skagerak Fibernet AS.

Selskapet Viken EB Skagerak Fibernet AS skal bygge og drifte fibernet og levere bredbåndstjenester. For selskapets kunder blir innholdstjenestene de samme som i dag. Avtalen med produkthuset Altibox blir videreført i det nye konsernet. Det er utarbeidet en forretningsplan for de nyetablerte fiberselskapet som legger rammer for selskapets videre drift. Etter inngått aksjonæravtale blir virksomheten å behandle som felleskontrollert virksomhet. Lyse har en eierandel på 71 % i selskapet, mens EB eier 29 %. I Lyses konsernregnskap vil virksomheten bli innregnet etter egenkapitalmetoden fra 2013.

Regnskapsmessig behandling av transaksjonen:

Vederlag for Lyses andel av transaksjonen utgjør 1 714 millioner kroner og gjøres opp med aksjer i og fordring på den nyetablerte virksomheten.

Avgang datterselskap:

Etter transaksjonen har ikke lenger Lyse kontroll over datterselskapene Viken Fibernet AS og Skagerak Fiber AS og investeringen endrer kontrollkategori. Lyse skal da fraregne datterselskapenes eiendeler og forpliktelser til balanseført verdi på tidspunkt for tap av kontroll og innregne virkelig verdi av vederlaget som er mottatt for transaksjonen. Differansen mellom bokført verdi av netto eiendeler og forpliktelser på transaksjonstidspunktet og vederlaget innregnes i resultatet for 2013.

Investering i felleskontrollert virksomhet:

Investeringen i Viken EB Skagerak Fibernet AS vil behandles som kjøp av virksomhet, og investeringen førstegangsinnregnes til anskaffelseskost. Virkelig verdi av innskutte netto eiendeler, utgjør anskaffelseskost på investeringen. Dette inkluderer verdjustert egenkapital av Viken Fibernet AS, Skagerak Fiber AS og BOF AS.

På dato for avleggelse av årsregnskapet foreligger det ikke en allokering av anskaffelseskost for kjøp av virksomhet i Viken EB Skagerak Fibernet AS.

Den avhendede virksomheten fremkommer i henhold til tabellen nedenfor i Lyse Energi sitt konsernregnskap per 31. desember 2012. Ved beregning av resultat av transaksjonen må også hendelser i perioden 1. januar til 17. januar 2013 hensyntas.

Millioner kroner	Eiendeler og forpliktelser datterselskap	Konsern mellomværende	Eiendeler og forpliktelser i konsernet
Netto eiendeler og forpliktelser som omfattes av transaksjonen per 31.12.12			
Immaterielle eiendeler	198	0	198
Varige driftmidler	1 550	0	1 550
Øvrige anleggsmidler	0	0	0
Omløpsmidler	307	-242	65
Sum eiendeler	2 055	-242	1 813

Note 34 fortsetter

Millioner kroner	Eiendeler og forpliktelser datterselskap	Konsern mellomværende	Eiendeler og forpliktelser i konsernet
Netto eiendeler og forpliktelser som omfattes av transaksjonen per 31.12.12			
Utsatt skatt	110	0	110
Pensjonsforpliktelse	8	0	8
Langsiktig lån	844	-844	0
Kortsiktig gjeld	303	-237	66
Sum forpliktelser	1 265	-1 082	184
Netto eiendeler og forpliktelser fullt konsolidert - datterselskap*	790	839	1 629
Balanseført verdi BOF AS i konsernregnskapet - felleskontrollert virksomhet (note 8)	30	0	30
Netto eiendeler og forpliktelser	819	839	1 659

*Netto eiendeler og forpliktelser er eiendeler og gjeld i datterselskapene Viken Fibernet AS og Skagerak Fiber AS etter elimineringer.

Millioner kroner	Forretningsområde Telekom før transaksjon	Justerer for virksomhet omfattet av transaksjonen	Elimineringer konserninternt	Forretningsomr. Telekom justert for transaksjonen
Resultat				
Brutto driftsinntekter	1 963	-499	212	1 677
Salg mellom segmenter	-167	0	0	-167
Salgsinntekter	1 796	-499	212	1 510
EBITDA*)	530	-118	-212	200
Avskrivninger og nedskrivninger	373	-140	0	233
Andel resultat i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	-2	0	0	-2
Andre tap/gevinster netto	2	-2	0	0
Driftsresultat	158	24	0	181
Finanskostnader	-111	41	-40	-111
Finansinntekter	10	-1	40	48
Resultat før skatt	56	63	0	119
Skattekostnad	-25	-17	0	-42
Årsresultat videreført virksomhet	31	46	0	77
Årsresultat etter skatt fra virksomhet som omfattes av transaksjonen	0	-46	0	-46
Årsresultat	31	0	0	31

*EBITDA defineres som: driftsresultat + avskrivninger og nedskrivninger + resultatandel TS/FKV + andre tap/gevinster netto.

Leasing

Konsernet har inngått en leasingavtale vedrørende et LNG skip. Dette skipet er ferdigstilt og overlevert konsernet i 2013. Denne leasingavtalen er behandlet som finansiell og er tatt inn i regnskapet når skipet ble tatt i bruk, februar 2013. Ervervet av dette skipet medfører betydelig økt kapasitet. Kostnadsøkningen i LNG virksomheten vil være liten i forhold til kapasitetsøkningen da skipet erstatter tidligere leiet skipskapasitet. For ytterligere detaljer se note 28.

Styrende organer 2012

Generalforsamling

Selskapets generalforsamling utgjøres av ordførerne i aksjonærkommunene som stemmer i henhold til det antall aksjer den enkelte eier besitter.

Bedriftsforsamling

Bedriftsforsamlingen ble 1. mars 2012 valgt for fire år.

Lars A. Myhre, leder

Ane Mari Braut Nese, nestleder

REPRESENTANTER

Kari N. Nordtun	Stavanger
Karianne Rettedal	Stavanger
Katrine Bugel	Stavanger
Lars Anders Myhre	Stavanger
Ståle Johan Knutsen	Stavanger
Terje Rønnevik	Stavanger
Anne R Ekeli	Stavanger
Dag T K Solvang	Stavanger
Lillian Michaelsen	Stavanger
Sigurd Vik	Stavanger
Leif Arne Moi Nilsen	Stavanger
Tore B Kallevig	Stavanger
Kolbein H Lunde	Stavanger
Annamaria Gutierrez	Stavanger
Gaute Juveth	Stavanger
Nordal Torstensen	Stavanger
Kate Elin Norland	Stavanger
Annelin Tangen	Sandnes
Henny Mauritzen	Sandnes
Heidi Bjerga	Sandnes
Jan G. Iversen	Sandnes
Morten Malmin	Sandnes
Ragnvald Nilsen	Sandnes
Håkon Block Vagle	Sandnes
Oddny Helen Turøy	Sandnes
Jess Milter	Sola
Bjørn Inge Sanne	Sola
Arnfinn Clementsen	Sola
Reinert Kverneland	Time
Petter L. Stabel	Time
Ane Mari Braut Nese	Klepp
Sigmund Rolfsen	Klepp
Mons Skrettingland	Hå
Mindor Jelsa	Hå
Bjørn Kahrs	Randaberg
Harald Oddsen Havsvø	Eigersund
Bjørn Ove Hersdal	Strand
Ørjan E. Omdal	Rennesøy
Tor Soppeland	Hjelmeland
Olaug V. Bollestad	Gjesdal
Jon Olav Runestad	Finnøy
Pål Ravndal	Lund
Marthon Skårland	Bjerkreim
Mirjam Ydstebø	Kvitsøy

VARAREPRESENTANTER

Gulale Samiei	Stavanger
Levard Olsen Hagen	Stavanger
Signe S Thorsen	Stavanger
Allan Dreyer	Stavanger
Knut Morten Redalen	Stavanger
Margrethe B Rosbach	Stavanger
Per Olav Hansen	Stavanger
Helge Gabrielsen	Stavanger
Grethe Eriksen	Stavanger
Morten Asbjørnsen	Stavanger
Sissel Stenberg	Stavanger
Atle Simonsen	Stavanger
Roar Houen	Stavanger
Line Christiansen	Stavanger
Erik Hammer	Stavanger
Guri Tysse	Stavanger
Karl W Sandvig	Stavanger
Gunnulv Løge	Stavanger
Jostein Solvang	Stavanger
Karl Anders Nilsen	Stavanger
Rune Jonassen	Sandnes
Anne Whyte	Sandnes
Jan Refsnes	Sandnes
Arvid Erga	Sandnes
Jeanette Løvik	Sandnes
Jostein Asheim	Sandnes
Jorunn Lura Haaland	Sandnes
Anaida Ajanic	Sandnes
Sveinung Skjørestad	Sandnes
Guttorm Skretting	Sandnes
Bjørn Kolnes	Sola
Tor Jan Reke	Sola
Nora Nilsen	Sola
Staale Grude Haaland	Time
Anne Brit Ree	Time
Torunn A. Rasmussen	Klepp
Asbjørn Aanestad	Klepp
Sveinung Lode	Hå
Paul Skretting	Hå
Tone Tvedt Nybø	Randaberg
Åshild Bakken	Eigersund
Alf Henning Heggheim	Strand
Ivar Finnesand	Rennesøy
Trine L. Danielsen	Hjelmeland
Frode Fjeldsbø	Gjesdal
Henrik Halleland	Finnøy
Ragnhild Kjørmo	Lund
Torbjørn Ognedal	Bjerkreim
Roy Steffensen	Kvitsøy

ANSATTEVALGTE

Åse Linda Hillestad
Bjørn Kristiansen
Gulay Øzturk
Tron Bjerkreim
Karen Ommundsen
Merete Rosendahl
Johnny Fredvik
Lisbeth Sjursen
Håvard Håland
Roald Rolfsen
Janne Heng
Oddvar Våge
Terje Sætre
Fanny Madsen
Yngve Garpestad
Arild Ommundsen
Lars Olav Rønnevik
Gustav Aukland
Arne Nygaard
Geir W. Aga
Hilde Hoff
Wouter Weerstra

Konsernledelse

Eimund Nygaard
Konsernsjef

Eimund Nygaard er administrerende direktør i morselskapet Lyse Energi AS og konsernsjef for Lyse-konsernet. Nygaard er født i 1959 og utdannet i økonomisk-administrative fag ved Rogaland Distrikthøgskole. Foruten flere styreverv i Lyse-konsernet er Nygaard styreleder i Sandnes Sparebank, nestleder i styret for Enova SF, medlem av styret i Universitetsfondet samt styremedlem i Renovasjonen IKS og Noreco ASA.

Ole Gabrielsen
Energi, konserndirektør

Ole Gabrielsen, født 1957, er konserndirektør for Lyses energivirksomhet. Han er utdannet siviløkonom ved Norges Handelshøyskole i Bergen.

Ove Jølbo
Organisasjon, konserndirektør

Ove Jølbo, født 1957, har ansvar for HR, kommunikasjon, juridisk, eiendom, innkjøp og konsernrelatert HMS/beredskap. Han er utdannet jurist ved Universitetet i Oslo.

Toril Nag
Tele, konserndirektør

Toril Nag, født 1964, er konserndirektør for telekomvirksomheten til Lyse. Hun er utdannet sivilingeniør i Computer Science/Communications ved University of Strathclyde i Skottland.

Leiv Ingve Ørke
Økonomi og finans, konserndirektør

Leiv Ingve Ørke, født 1962, har ansvar for økonomi og finans. Han er utdannet statsautorisert revisor fra Handelshøyskolen i Bergen.

Torbjørn Johnsen
Infrastruktur, konserndirektør

Torbjørn Johnsen, født 1954, er konserndirektør for utbygging og drift av infrastruktur i konsernet og administrerende direktør for Lyse Elnett AS. Han er utdannet sivilingeniør elkraft ved NTH, Trondheim.

Eirik Gundegjerde
Smart Utility og forretningsutvikling, konserndirektør

Eirik Gundegjerde, født 1961, har ansvaret for forretningsutvikling. Han har også det overordnede ansvaret for IT i konsernet. Gundegjerde har utdannelse fra Høyskolesenteret i Rogaland som ingeniør innen automatisering, og videreutdanning innen informatikk.

Grethe Høiland
Marked, konserndirektør

Grethe Høiland, født 1956, har markedsansvaret i konsernet. Hun er utdannet sivilingeniør elkraftteknikk ved NTH i Trondheim og bedriftsøkonomi BI.

Konsernstyret

Ivar Rusdal
Reinert Kverneland
Cecilie Bjelland
Steinar Madsen
Hilda Bårdsvik Høie
Solveig Ege Tengedal
Gro Ragnhild Vetnes
Arne Sele

Styresammensetning i datterselskapene:

Lyse Elnett AS

Asbjørn Høivik
Betuel Frøyland
Arild Syvertsen
Øyvind Ediassen
Solveig Gjerde Hjelle
Ingrid Nordbø

Lyse Fiber AS

Toril Nag
Grethe Høiland
Terje Knag
Eirik Gundegjerde
Geir Arve Vika
Frank Strømfjord

Lyse Fiberinvest AS

Toril Nag
Eirik Gundegjerde
Leiv Ingve Ørke

Lyse Neo AS

Ole Gabrielsen
Asbjørn Høivik
Torbjørn Johnsen
Grethe Høiland
Johnny Fredvik

Lyse Energisalg AS

Ole Gabrielsen
Grethe Høiland
Kari Solheim Larsen

Lyse Produksjon AS

Ole Gabrielsen
Jone Heggheim
Toril Nag
Grethe Høiland
Leiv Ingve Ørke
Leif Nesse
Janne Gunn Helle
Robert Ediassen

Lyse AS

Grethe Høiland
Toril Nag
Geir Arve Vika
Karen Ommundsen
Pål Terje Løhre

Lyse Infra AS

Torbjørn Johnsen
Camilla Amundsen
Helga Hovstad Steinsland
Knut Sædberg
Roald Rolfsen

Lyse Smart AS

Eimund Nygaard
Toril Nag
Nils Arne Bakke
Grethe Høiland

Lyse IT AS

Toril Nag
Eirik Gundegjerde
Grethe Høiland
Torbjørn Johnsen
Gulay Øzturk

Altibox AS

Toril Nag
Eirik Gundegjerde
Trond Ursin
Hilde Fagerland Farrag
Ingeborg Ådnes
Grethe Høiland

NorAlarm AS

Toril Nag
Eirik Gundegjerde
Asbjørn Høivik
Grethe Høiland
Stian Røisland
Ronny Hjørnevik

Skangass AS

Ole Gabrielsen
Tollak Melberg
Leiv Ingve Ørke
Bernt Stilluf Karlsen